BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre
UNIÓ POSTAL: 15 PTS. Trimestre

Any XXIII.- Núm. 8.158 - Divendres 12 de maig de 1922 — Edició del matí — Oficines i imprenta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184

Setmana de l'Editorial Catalana, S. A.
a
BALAGUER

Tota una setmana seran exposats els llibres de les nostres **biblioteques** a la llibreria
ROMEU I SAURET Sucs. de J. A. León
on els compradors obtindran un 10 per 100 de descompte.

GRANS MAGATZEMS
EL SIGLO
S. A.
Avui, dijous, INAUGURACIÓ
de la perfumeria ASTRA
La perfumeria a l'abast de tothom
Primera i única instal·lació a Barcelona dels productes
ASTRA
Tots els extractes, locions, essències, colònies, aigües de tocador, etc., podran obtenir-se a preus reduïts i fora de tota competència
La clientela pot efectuar la compra valent-se de flascons de la seva propietat
Font perfumadora ASTRA
De 4 a 6 de la tarda se perfumarà
GRATUITAMENT
el mocador dels clients que desitgin comprovar la bondat i durada de les essències
ASTRA

BANCA MARSANS
Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges
Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA
Direcció telegràfica: MARSANSBANK
Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números 589 A. 689 A. 789 A.
SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Dr. Montañá dels Hospitals de París. Pell i Venèri. Sant Pau, 28, principal, 2.ª

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 11 de maig de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 760'7, 759'9, 757'9.

Termòmetre sec: 25'2, 26'0, 22'0.

Termòmetre humit: 18'1, 18'4, 16'4.

Humitat (centèsimes de saturació): 47, 57, 53.

Direcció del vent: Calma, SSE., SSO.

Velocitat del vent en metres per segon: 0'0, 4'0, 7'0.

Estat del cel: Serè, Nuvolós.

Classes de núvols: C., C.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 28'0; mínima, 17'2; mínima prop del sol, 15'1.

Oscil·lació termomètrica: 10'8.

Temperatura mitja: 22'6.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 89 km.

Observacions particulars: Calitja durant el dia.

El director: E. Alcobé.

El Centre de Naturals de Tarragona i sa Provincia ha organitzat per al vinent diumenge, dia 14, les festes del XII aniversari de la seva fundació.

Entre els actes que consten en programa tindrà lloc al migdia, a la una, un àpat de germanor en un dels hotels de Vallvidrera, i a la tarda una vetllada en la qual pendrà part l'Orfeó Pirenenc, del Circol Barceloní d'Obrers de Sant Josep, dirigit per l'intel·ligent mestre En Marian Mayral.

Per a detalls i inscripcions per al banquet, els socis han de dirigir-se al conserge, que els facilitarà els tiquets.

-Paraigües Cardús Portaferrissa, 10

Continuant la pràctica establerta en cursos anteriors pel doctor Boix en la seva càtedra de Dret Mercantil d'aquesta Universitat, de donar a conèixer als seus alumnes el funcionament intern d'algunes institucions mercantils d'aquesta plaça, com a complement dels estudis i pràctiques realitzades a la càtedra, han visitat aquells darrerament el Banc Urquijo Català, essent rebuts pel director, instruccions, justament secundat per don Pelfu Escalas, i seguint les seves l'alt personal de l'establiment, pogueren fer-se càrrec complidament del mecanisme de les principals operacions bancàries.

— **Vaixelles, jocs cafè i útils per a cuina d'alumini i esmalt a preus baratíssims.**
Cristalleria Esteva. R. Catalunya, 95.

L'Agrupació de pares d'alumnes i ex-alumnes de l'escola oficial del carrer de Mallorca, 408, dirigida per donya Maria Baldó, el diumenge vinent, a les onze del matí, visitarà l'Escola del Mar, i a les quatre de la tarda celebrarà una festa escolar al seu local amb motiu de la repartició de premis del Concurs obert per la dita escola i relacionat amb el present de Reis que foren obsequiades les alumnes.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Els Tramvies de Barcelona han presentat un escrit a l'Ajuntament demanant autorització provisional i a precari per a reforçar les seves línies amb un servei complementari d'autobusos mentre no termini de rebre tot el material mòbil que té encarregat.

Fonamenta la seva petició en la urgència de facilitar al públic mitjans de transport i en atenció a no bestiarse per ara la implantació del servei d'autobusos concedit per l'Ajuntament.

Els Tramvies es comprometen a implantar aquest servei complementari en el termini de 30 dies.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

La Societat Protectora d'animals i plantes de Catalunya celebrarà junta general extraordinària el diumenge que ve, dia 14, a dos quarts d'onze del matí, al carrer Portaferrissa, 21, principal.

A la plaça d'Espanya, un dels automòbils d'Esplugues, núm. 7434, va atropellar a Dolors Torner Díaz, de 47 anys, i li va causar ferides contuses a la cara i contusions vàries. Va ser curada al dispensari d'Hostafranchs.

A la Ronda de Sant Pau un subjecte posà punt en pujar a un tramvia que anava atapaït de passatgers.

L'auxiliar de la guàrdia urbana senyor Abad li va prevenir que no pugés perquè no hi cabia, però l'altre el desobeí i s'entilà al tramvia rient mofa de l'auxiliar.

Aquest s'agafà al tramvia, i arribant al carrer de Campo Sagrado va agafar el desobedient i el va portar a la delegació.

Es troba malalt de gravetat a Sabadell el nostre distingit amic don Ramon Costa i Deu, germà del nostre company de redacció don Joan.

No cal dir que desitgem al malalt un prompte restabliment.

Majèstic Hotel Anglaterra
Coberts especials (vi compres)
Dinar, ptes. 6'50 — Sopar, 7'00

Una veïna del carrer de la Blanqueria va tenir qüestions amb una mà de morter del tamany d'una xemeneia de fàbrica, va matxacar-li el cap, produint-li lesions d'alguna gravetat.

L'agressora fou posada a disposició del jutjat, juntament amb la mà de morter, havent-se hagut re menester un camàlic molt forçut per a portar aquest instrument de treball.

Una llogadora de vestits del carrer de l'Asalto ha presentat una denúncia contra un picador de toros al qual va llogar un vestit de picador, un dia passat i li va deixar 60 pessetes, i en quan li parla de tornar-li els vestits i les pessetes i pagar el lloguer, el picador sempre està malalt.

Primeres comunions
Llibreria Subirana.-*Portaferrissa, 14*

Un veí del poble de Olías ha denunciat que el mes de febrer va vendre 17 moltons al preu de 39 pessetes cada un a un subjecte que digué que era de Tarragona, del qual acceptà una lletra contra el Banc Hispano Americà de Sabadell, vencent el 21 de febrer.

El venedor presentà l alletra a cobrar el dia del seu venciment i en la casa de banca li feren present que el lliurador no tenia allí diners ni era coneguda la seva firma.

Considerant-se estafat practica indagacions averiguant que el comprador vivia al carrer de Corsega, on es presentà de seguida trobant una dona que li manifestà que aquell estava absent, però que no es preocupés que ella també firmaria per a donar-li major seguretat de què li seria pagada la lletra.

Posat el fet en coneixement de la policia, fou detinguda la dona, ignorant-se on és el comprador.

-Sangrà Pelayo, 11 T. 1478 A. Lavabos

L'Acadèmia de Medicina celebrarà sessió científica demà, dissabte, a dos quarts de set de la tarda, en la qual l'acadèmic numerari don Jaume Pujiula continuarà el desenrotllament del seu tema: «Les modernes teories sobre la determinació del sexe».

Avui, a les deu de la vetlla, el Centre Excursionista de Catalunya el doctor F. Parés i Bartra donarà una conferència sobre «Una visita al front de batalla francès».

— S'ha reunit el Consell d'Administració de la «COMPANYIA HISPANO AMERICANA D'ELECTRICITAT», i ha aprovat la Memòria, Balanç i Compte de Ganàncies i Pèrdues corresponents a l'exercici 1921.

El Balanç, que assoleix la suma de pessetes 392.699.184'62, llença un ròssec de ganància de 12.859.425'20 pessetes, que, juntament amb el romanent de l'any anterior, de 313.260'14 pessetes, formen un total de 13.172.685'34 pessetes.

Els productes líquids de l'empresa sobrants d'explotació de la Fàbrica d'Electricitat de Buenos Aires, més el ròssec del compte «Dividends, Interessos i altres ingressos», han pujat a 41.647.086 pessetes.

Les despeses generals i impostos, importen 3.382.983'36 pessetes, els interessos 13.487.450'70 pessetes, i les amortitzacions 11.918.446'84 pessetes.

Del ròssec de beneficència, després de destinar una suma considerable al cabal de reserva, es proposa repartir un dividend de 9 per 100 a les accions.

En 1920 els productes líquids havien importat pessetes 32.844.022'80, el romanent de ganàncies 11.662.659 pessetes, i el dividend fou de 8 per 100.

Al carrer de Muntaner, un automòbil que duia el núm. 10019 de proves, va atropellar a Dolors Vila Fàbregas, causant-li fortes contusions a la cama esquerra. Va ser auxiliada al dispensari de Sant Gervasi. L'auto va fugir.

Un altre automòbil, núm. 7972, passant pel carrer de Sans, davant del fielat de Coll Blanc, va atropellar a Vicens Catalán Pérez, d'onze anys, produint-li ferides contuses al cap i commoció cerebral. Van auxiliar-lo al dispensari d'Hostafrancs. L'auto anava conduit pel seu propietari, el qual va ser detingut.

En el mateix dispensari van curar a Cecília Valls Cortinas, de sis anys, la qual havia estat atropellada per un automòbil al carrer de Les Corts, rebent algunes contusions que no ofereixen gravetat.

-LA TRALLA sortirà avui vespre. Administració: Canuda, 14.

El proper dissabte, a les deu de la vetlla, donarà N'Antoni Blavia Pinto una conferència d'actualitat a l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, número 30), sobre «Els reus de Lleyda. Causes que aconsellen la commutació de la pena».

El llorejat poeta i Mestre en Gai Saber, mossèn Antoni Navarro, està preparant la publicació d'un volum, el qual contindrà un aplec de les seves poesies inèdites.

El Sindicat Professional de Periodistes ha constituït així la seva Junta Directiva:

President, Bartomeu de Rosselló; vice-president, Josep Vich Company; tresorer, Angel Rodríguez; compta-

dor, F. Barangó Solís; vocals: Dídac Montaner, Ricard Forga i Eduard Feliu; secretari general, Angel E. Marsà.

Avui, a les set de la tarda, En Joan Josep Pérez-Domènech, secretari de la Secció de Literatura de l'Ateneu de Madrid, donarà, a l'Ateneu Barcelonès una conferència sobre «La lírica d'avui, Rubén Darío i les noves tendències poètiques».

Ahir se celebrà la fira de Sant Ponç al carrer de l'Hospital.

Hi acudí una gran gentada, desitjosa d'adquirir herbes per medicina i per ale menjadora.

El Col·legi de Mestres Titulars Privats de Catalunya, celebrarà sessió de Junta general reglamentària, el vinent diumenge, al seu domicili social, Santa Margarida, 3, entresol.

El vinent diumenge, el Grup Excursionista «Minerva», de la Barceloneta, farà una visita a la Universitat Industrial i Escola del Treball.

Lloc de reunió: Parada dels tramvies de Les Corts, de la Plaça de Catalunya, a tres quarts de deu del matí.

— A l'Administració de Loteries núm. 30, que té establerta don Josep Quiroga, a la Rambla del Centre, núm. 26, ha estat afavorit amb el cinquè premi, de pessetes 250.000, el número 9.690 del sorteig efectuat ahir 11 de maig.

La Lluita contra la Mortalitat Infantil, assabenta que en el Concurs de nens criats per llur mare, que està organitzant, comprèn tres seccions: concurs de nens, les mares dels quals, per llur posició social, haurien pogut tenir una dida amb totes les despeses necessàries. Els premis d'aquesta secció, seran en forma honorífica; concurs de nens, les mares dels quals hagin seguit els consells dels metges, assistint als Consultoris de l'obra. Els premis d'aquesta secció seran en llibretes d'Estalvi; premis honorífics als nens que no assistint als Consultoris de l'obra, pertanyen a la mateixa classe social que els de la segona secció.

Hi haurà quatre categories de premis: Premi al nou nat criat per la seva mare només amb el pit. Premi al nou nat més ben criat amb lactancia mixta. Premi al nen més ben desmamat. Premi als nens de dos a cinc anys, que a judici del Jurat reuneixin les degudes condicions de desenrotllament, físic i estiguin més robustos.

Segueix la inscripció fins a fi de mes al local de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya (Portaferrissa, 6, principal), mitjançant la quota de deu pessetes. Les inscripcions seran gratuïtes per a la segona i tercera sèrie. Es farà una reducció de preus a les famílies que inscriguin més d'un nen.

Demà continuarà don Josep Maria Pi i Suñer, a la Facultat de Dret d'aquesta Universitat, el seu curs sobre «El contenciós administratiu», a les set de la tarda, essent l'estudi dels requisits indispensables perquè els particulars puguin formular el recurs i analitzant el relatiu al termini per a poder recórrer.

La Secció Fotogràfica del Grup Excursionista Barcelonetí ha ajornat fins a nova ordre l'excursió a Poblet, que tenia anunciada per al vinent diumenge, per motiu d'estar malalt el president de la secció, que era un dels principals organitzadors de la excursió.

El dimarts, dia 16, es tanca la inscripció per a l'Aplec Excursionista de Catalunya a Sant Benet de Bages, podent fins al dit dia inscriure's els socis que tinguin a bé fer-ho, tots els dies, de tres a dotze de la vetlla.

Establiment comercial de primer ordre. Valor real, 400.000 pessetes. Venda mensual, 50.000 pessetes, admetrà únic soci intervenint Administració, que aportarà 100.000 pessetes. Beneficis per meitat, i 1.000 pessetes mensuals fixes a compte beneficis. Intermediaris, abstenir-se. Dirigir-se F. Pons. Rambla Flors, 16 (ANUNCIS).

Vida religiosa

Avui: Sant Domènec de la Calçada. —Demà: Sant Pere regalat.

Quaranta hores: Avui a l'Església de Sant Vicents de Paül (Esquerra de l'Eixampla, carrer de Provença). Demà, a la mateixa església. Hores d'exposició: De les sis del matí a dos quarts de vuit de la tarda.

La missa d'avui: Sant Nerei, Aquiles i companys, màrtirs: color vermell. —La de demà: De Santa Maria en dissabte, color blanc.

Cort de Maria: Avui: Nostra Dona del Pilar, a Sant Jaume. —Demà: Nostra Dona de la Victòria, a Sant Francesc de Paula.

Vetlla en Sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de la Verge del Pilar, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. —Demà, Torn de Maria Auxiliadora, a la mateixa capella.

—Parròquia del Pi. — Solemnes cultes que durant els dies del 12 al 21 de maig del present any celebrarà l'Associació de Devots de Sant Pancràs, canònicament erigida en aquesta parròquia, per a honorar al seu patró i jove màrtir en el dia de la seva festa i amb motiu de la solemne benedicció d'una rica i artística bandera per a la dita Associació.

Dia 12. — Festa de Sant Pancràs. A les vuit, se celebrarà Missa de Comunió general, amb plàtica preparatòria pel P. Fr. Pius d'Igualada, caputxí, per als associats i devots del sant.

A les deu, l'ecònom d'aquesta parròquia, don Jaume Franquet, prevere, beneirà solemnement la bandera de l'Associació, actuant com a padrins en aquest acte don Pere Roura i Estrada i la seva senyora esposa donya Celestina Domingo.

A continuació se celebrarà un Ofici solemne, cantant-se a gran orquestra la «Missa de Sant Josep Oriol», del mestre Josep Masvidal, prevere, per la capella de música d'aquesta parròquia, i predicarà el P. Fr. Pius d'Igualada, caputxí.

A les cinc de la tarda, la Comunitat cantarà Vespres i Completes.

A les sis, començarà la solemne Novena, amb el cant del Sant Rosari, exercicis propis del primer dia i sermó, que dirà tots els dies l'esmentat orador P. Fr. Pius d'Igualada, caputxí.

Acabat el sermó, s'organitzarà una solemne processó, en la qual es portarà triomfalment la imatge del sant per les places properes a l'església, assistint-hi la banda de música de la Bonanova.

Portarà la bandera de l'Associació el padrí, don Pau Roura. Acabada la processó es donarà a besar als fidels la relíquia del Sant, mentre es cantarà l'himne popular dedicat al Patró del treball.

Els altres dies de la Novena començarà el Rosari a dos quarts de set, fins el dia 20, que acabarà amb l'adoració de la santa relíquia.

Dia 21. — A les deu, la Comunitat cantarà un Ofici aniversari en sufragi dels associats i protectors difunts.

Bisbat

PELEGRINACIO A AVILA I LOURDES

A mesura que s'acosta el termini d'inscripció assenyalat per a la Pelegrinació que organitza per als dies 4 al 14 de juny pròxim, a El Pilar, Turó dels Angels, Avila i Lourdes, la Pia Unió de Sant Miquel Arcàngel, s'observa en les llistes una lluïda representació de l'element teresià a Barcelona, donant les diverses associacions que estan sota l'advocació de l'ínclita Santa, un nombrós contingent.

—En aquesta Secretaria de Cambra s'han rebut per als nois famolencs de la Rússia 301'85 pessetes, fruit d'una suscripció oberta entre pomellistes.

Ahir al matí van ésser examinats els ordenands que han d'éser promoguts en les vinents tèmpores de la Santíssima Trinitat.

Han compost el Tribunal, el canonge doctor Vilaseca, el catedràtic del Seminari P. Mendoza, jesuïta, i el rector del Carme, doctor Cañas.

—El dia de Sant Isidre oficiarà de pontifical al Pi el cardenal arquebisbe de Tarragona, doctor Vidal i Barraquer.

— Al convent de la Bonanova ha mort la germana Gregòria Zubaldia, religiosa de l'Institut de Sant Josep. Tenia 25 anys.

—La nova Superiora provincial de la Congregació del Bon Pastor, M. de la Misericòrdia Macary, ha pres possessió del seu càrrec.

A l'acte hi ha assistit el visitador general de religiosos, don Martí Cagigos.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Feliciá R. Aldea Osés. Ha mort als 67 anys d'edat. Avui, a les deu. Comtessa de Sobradiel, 4. Parròquia de Nostra Senyora de la Mercè. Cementiri del S. O.

En Ramon Arrufat i Chillida. Ha mort a l'edat de 74 anys. Avui, a les onze. Borrell, 116. Cementiri Nou.

En Joaquim Trull i Batlle. Ha mort a l'edat de 82 anys. Avui, a les quatre. Corts Catalanes, 492. Cementiri Nou.

FUNERALS

N'Enric Cañadas i Esteban. Morí el dia 2 del corrent. Avui, a les deu, funerals a la capella del Sagrament de la parròquia de Betlem.

N'Andreu Galindo i Pardo. Morí el 5 del present. Avui, a dos quarts d'onze, funerals a l'església dels PP. Carmelites (Diagonal).

En Francesc Gonzàlez del Valle. Morí a Ceuta el 5 d'abril proppassat. Avui, de les deu a les dotze, funerals a la capella de les Religioses Concepcionistes (València, 252).

El jove Manuel Sunyer i Casaramona. Morí el primer del corrent, als 26 anys d'edat. Avui, a dos quarts d'onze, funerals a l'església de la Casa de Caritat.

Na Elvira Serra i Fontanet. Morí el dia 9 del corrent. Avui, a les deu, funerals a la parròquia de la Concepció.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

N'Antoni Andreu i Barnils. Ha mort a l'edat de 67 anys. Enterrat ahir a la tarda al Cementiri Nou.

En Pau Bergadà i Pons. Ha mort a l'edat de 79 anys. Enterrat ahir al matí al Cementiri Nou.

LLIBRES NOUS

«Exercicis espirituals de Nostra Senyora de París», pel reverend P. Feliu, S. I. Tom IV, «El càstig».

El volum IV de les Conferències d'Exercicis del reverend P. Feliu, S. I., excedeix en utilitat i eloqüència als precedents.

Sota el títol general de «Càstigs del pecat», tracta d'una manera originalíssima les antigues i transcendentals veritats eternes dels «Novíssims», dedicant la primera conferència als variats espectacles o teatres de la Justicia divina, des de l'Edén fins al Calvari, i dedicant després dues conferències a la mort, dos al judici i dues més a l'infern.

Però l'art singular del P. Feliu fa que aquestes conegudes veritats, presentades sota nous aspectes, penetrins fins al fons de l'ànima del lector o creient.

Aquests Exercicis poden servir per a renovar i donar nou alicient a la predicació de les més importants veritats de la nostra santa religió.

Un tom en octau menor, amb IV i 328 pàgines, en rústica, 3'50 pessetes, en tela amb rètols d'or, 5 pessetes.

—

Actualitat Pedagògica. El reverend P. Ruiz Amado, conseller d'Instrucció Pública, acaba de publicar tres interessants fullets, que responen a vitals interessos del moment present a la nostra pàtria.

«Escoles catòliques i Mestres catòlics», posa davant dels ulls la necessitat d'organitzar l'acció privada inspirada per sentiments religiosos i benèfics, per a promoure, no sols la creació i conservació d'escoles catòliques, sinó sobretot la formació de mestres dignes d'aquest nom.

«L'ensenyament col·legiat i l'educació nacional» es proposa donar a conèixer els grans beneficis que reporta al país l'ensenyament col·legiat sense el qual la nostra instrucció pública patiria deficiències irremeiables.

«La reforma del segon ensenyament», mostra al viu la necessitat d'aquesta reforma, les línies generals en que s'ha d'inspirar i els mitjans de fer-la eficaç, per al bé de la nostra joventut i de la nostra pàtria.

Aquests fullets es venen al preu de 0'50 pessetes cada un, i són de molt agradable i interessant lectura.

—

«Exercicis espirituals de Nostra Senyora de París», pel reverend P. Feliu, S. I. — Tom III, «La Prevaricación»; en octau menor, amb 346 pàgines, en rústica, 3'50 pessetes; en tela i amb rètols d'or, 5 pessetes.

El tercer tom de les magistrals conferències del P. Feliu presenta al lector l'exàmen del que és causa de les universals desditxes humanes, el pecat.

Res millor que l'índex donarà a conèixer la importància de l'assumpte que el P. Feliu desenrotlla amb tanta de mestria.

Les set conferències que conté aquest volum tracten de: La prevaricació davant la societat vivent; La prevaricació davant la Sabiduria divina; l'Autoritat divina; l'Amor diví; la grandesa de Déu; l'egoisme, font de la prevaricació en general i en particular.

Musicals

L'ORFEO MONTSERRAT

Per a final de la tanda d'alta concerts de divulgació musical que amb tant d'èxit ha portat a cap durant aquest anys l'Orfeó Montserrat del Centre Moral i Instructiu de Gràcia, el diumenge que ve, dia 14, a la tarda, tindrà lloc, sota la batuta del mestre N'Antoni Pérez Moya, un concert extraordinari dedicat als ex-mestres directors que han estat de l'Orfeó Montserrat En Josep Cumellas i Ribó i En Josep Sancho Marraco, amb obres exclusivament d'aquests dos tan celebrats compositors, els quals assistiran a l'acte, que ha despertat un gran interès pel bon record que van deixar-hi a l'Orfeó Montserrat.

—

En la impossibilitat de poder comptar amb elements de tot punt indispensables per a celebrar dignament el concert que l'Orfeó Gracienc preparava, dedicat al músic-poeta Josep Anselm Clavé, i que havia de tenir lloc el vinent diumenge, al teatre Eldorado, queda per ara sospés en espera del moment oportú per a poder-lo efectuar en les degudes condicions perquè l'èxit pugui respondre al respecte que el fundador de les entitats corals mereix a la direcció de l'Orfeó Gracienc.

—

A l'Asil Empar de Santa Llucia, institució benèfica de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, va tenir lloc una festa musical dedicada a les cegues asilades, a base de composicions musicals de l'insigne mestre Morera, i amb assistència del dit mestre.

Al concert hi prengueren part la senyoreta Maria Pujal, la qual interpretà amb gran encert, al piano, formoses composicions; la senyora Concepció Badia d'Agustí, acompanyada al piano pel senyor Morera, va cantar amb art exquisit formoses cançons, algunes d'elles inèdites, i el chor de cegues de l'Asil, molt ben dirigit pel professesoro senyor Barberà, va cantar algunes cançons i sardanes de l'homenatjat.

El senyor Mon i Pascual, en nom de la Caixa, va exposar la finalitat de la Institució, agraint el concurs dels que contribuïren a tan simpàtica festa.

Els assistents, entre el quals figurava el dramaturg Ignasi Iglesias, van visitar les Escoles i dependències de l'Asil, admirant l'excel·lència de la seva organització, i els resultats pràctics d'aquella institució benèfica.

—

Han estat elegits els mestres Pahissa, Lamote i Morera, per a formar part del concurs obert pel Comitè Pro Teatre Líric Català per a premiar unes obres líriques que es posaran en escena la vinent temporada d'aquest gènere que es farà a Barcelona.

—

Després d'una llarga absència el nostre gran pianista En Ricard Viñes es farà sentir novament en un recital que donarà el propvinent diumenge, a l'A. I. de C. Un gran crític parisenc, Gaston Carraud, ha dit d'En Viñes, que «és sens dubte el pianista més perfecte, tant per la mestria i precisió del seu mecanisme flexible i portentós, la riquesa i el color de la seva sonoritat, com per la fantasia espiritual i refinada de les seves interpretacions.» No és d'estranyar, doncs, el gran interès amb què és esperat aquest recital.

Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya

«LA CANÇO DE TREBALLADA», per Mn. Higini Anglès

A l'«Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya», va donar Mn. Higini Anglès la seva anunciada lliçó sobre «La cançó de treballada», la qual va cloure la sèrie «Estudis sobre la cançó popular a Catalunya». El director de l'Arxiu, doctor Carreras i Artau, va fer la presentació del dissertant i també del mestre musicòleg, don Josep Barberà, encarregat de la part musical, dedicant un afectuós record al mestre don Felip Pedrell, qui guià—segons va dir—els primers passos musicals de l'Arxiu. Afegí que l'Arxiu estudiava la cançó popular com a un producte etnogràfic, veritable document humà i expressió psicològica a la vegada del poble català, i que per aquest motiu no es tractava d'una simple audició de melodies populars, sinó d'una veritable lliçó de càtedra, que emparellava amb les dissertacions dels especialistes anteriors que havien tractat altres aspectes essencials de la cançó popular.

Acte seguit Mn. Anglès discorregué, en una interessant introducció, sobre la naturalesa i característiques de la cançó de treballada en general, i especialment de la de Catalunya. Per al millor ordre de les melodies que havien d'éser cantades, va establir la següent agrupació general per motius: cançons domèstiques, semicasolanes i de carrer, treballs del camp, la vinya com a centre, el blat com a centre, ultra altres subagrupacions basades en la diversitat de les operacions de treball. Foren cantades més de vint-i-cinc exemples, amb art exquisit, per la sopran senyoreta Pilar Rufí i el tenor don Pere Paulí, acompanyats al piano pel mestre Barberà. Precedien a l'execució excelents i animats comentaris de Mn. Anglès, fruit de les recol·leccions melòdiques realitzades en diverses comarques, mostrat de passada les característiques de les cançons de treball de Mallorca i el Camp de Tarragona, d'una part amb la resta de Catalunya.

La docta dissertació de Mn. Anglès i la feliç interpretació dels executants foren altament aplaudides i elogiades per l'auditori, que omplia fins a vessar una espaiosa aula de la Facultat de Filosofia i Lletres.

De Societat

Al cambril de Nostra Dona de la Concepció, el dia 10 del vinent juny serà beneït l'enllaç de la senyoreta Francisca Prats Aymerich amb el jove Pere Bros Pinosa, fills, respectivament, d'En Joan Prats Salvany i N'Antoni Bros Vila.

—

Ha sortit cap als Països Baixos N'Alexandre Bulart Rialp.

—

Ha estat demanada la mà de la senyoreta Maria Teresa Martínez Baldrich, filla del governador civil, per al distingit jove don Valentí Vía.

FIVE

Sardanes

PER AVUI

Nit, a les deu. En commemoració de la festa de Sant Pancràs, el Foment de la Sardana de Barcelona, d'acord amb els veïns de la plaça del Pi, celebrarà una extraordinària audició de sardanes per la popular cobla d'aquesta ciutat «Barcino».

No dubtem que tots els amants de la nostra dança hi assistiran ja que aquesta audició celebrada en dia de feina és la primera de les que el Foment pensa celebrar aquest estiu.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 11, 2 tarda.

El president del Consell, en rebre els periodistes, ha manifestat que en despatxar avui amb el Rei no havia posat a la seva firma cap Decret.

Des del Palau s'ha traslladat el cap del Govern a la Presidència, on ha rebut, entre altres visites, la d'una comissió de Palma del Río i la d'una altra comissió d'Intendència.

El president ignorava l'estat en que es trobava de la seva malaltia (?) el senyor Puig i Cadafalch.

EL PEIX

Una comissió de pescadors, acompanyada del diputat senyor Iglesias (don Emilio), ha visitat aquest matí, el ministre de la Governació per a protestar de les taxes imposades pel governador de Barcelona a la venda del peix.

DEFUNCIO

Aquest matí ha mort, víctima d'una cruel malaltia, el conegut escriptor i autor dramàtic senyor López Pinillos «Parmeno».

La seva mort ha produit general sentiment.

LA TARONJA.

València. — Avui ha visitat a l'inspector de la Companyia del Nord una comissió d'exportadors de taronja de Carcagent, per a pregar-li que es proveeixi amb urgència de vagons tancats en aquella estació, per a poder transportar la taronja a l'estranger i a l'interior d'Espanya.

La situació per què travessen les poblacions de la ribera alta és realment angunosa, puix el fruit que ja està molt madur, pot considerar-se com a perdut, si no se li dóna aviat sortida.

SINISTRE MARITIM

Corunya. — En sortir del port de Corcubión el vapor crec «Constantino Famcle», de 2.730 tones de registre, embarrancà a la boca del Corrubeiro petit.

El vapor es troba entre les roques i en situació molt difícil.

Es creu que no podrà ésser salvat.

EL TREBALL A BISCAIA

Bilbao. — En el Centre industrial s'han reunit els patrons del ram de Construcció i acordaren rebaixar els jornals quan ho facin els patrons metal-lúrgics.

A les Cases del Poble de Bilbao i Baracaldo celebraren assemblea els metal-lúrgics i acordaren oposar-se a la rebaixa de jornals i anar a la vaga quan ho ordeni el comitè.

Un guàrdia municipal trobà una bomba esfèrica, carregada i proveïda de metxa, prop dels molls de petita velocitat del ferrocarril de les Arenes.

PROPOSICIO DE LLEI

Madrid, 11 5'15 tarda.

S'ha presentat a la Mesa del Congrés la següent proposició de llei:

«Article únic. — Queda abolida a Espanya la pena de mort. En conseqüència s'entendran derogats els articles del Codi penal ordinari, del Codi de Justicia militar i de la Marina, en els que s'estableix le pena de mort com a línia o com a límit màxim de les imponibles. Tretes aquests articles, quedarà substituïda la pena de mort per la privació perpètua de llibertat i de drets en els termes i formes prescrites pels esmentats codis.»

Firmen Solano, Buniel, Riu, Torras, Iglesias i Companys.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

Reial decret del ministeri d'Estat nomenant dama noble de la reial ordre de la reina Maria Lluïsa a donya Maria del Milagro Girona i Canaleta, comtessa del Moral de Calatrava.

Reial decret de Marina aprovant amb caràcter provisional el reglament d'instal·lació dels motors de combustió interna a bord dels vaixells mercants.

MANIFESTACIONS D'EN CAMBO

Madrid, 11, 6'15 tarda.

El senyor Cambó ha manifestat als passadissos del Congrés que no era exacte el propòsit que se li atribueix de marxar immediatament a Amèrica, on havia de romandre una temporada de sis o vuit mesos.

Com sigui que un periodista li demanés algun avenç de la seva conferència d'aquesta tarda a la Residència d'Estudiants, el senyor Cambo ha contestat:

—No puc fer cap avenç, puix és una conferència de dates i xifres.

—Donos els ambaixadors esperen amb interès les seves paraules—li ha observat un periodista.

—Crec—ha contestat—que tots quedaran disgustats després de la meva conferència.

SENAT

Madrid, 11, 4'15 tarda.

A les 3'35 declara oberta la sessió el senyor Sánchez de Toca, trobant-se al banc blau els ministres de Fomento, Guerra i Estat.

El ministre de la GUERRA dóna lectura a uns projectes sobre recompenses.

Ordre del dia.

S'aprova sense discussió el dictamen de la comissió mixta sobre el projecte de llei prohibint la introducció a Espanya de blat i llurs farines procedents de l'estranger.

Declarada la urgència, es vota definitivament el dit projecte.

Continua el debat sobre el projecte d'ordenació ferroviària.

El senyor AZPEITIA continua el seu discurs d'ahir en contra de la totalitat del dictamen.

Afirma que l'Estat va a aquest compromís completament a les fosques, ignorant fins la quantitat que haurà d'aportar al consorci ferroviari, i assegura que aquesta quantitat serà enormíssima. Pot dir-se que amb aquest projecte de cooperació l'Estat donarà una mena de subvenció a les companyies, sense que per això percebi cap remuneració.

Diu que la companyia dels ferrocarrils del Nord obtingué l'any passat un benefici de 22 milions, que li va permetre repartir 12 milions entre els seus accionistes. Però això fou perquè la companyia va rebre una subvenció de l'Estat que pujà a 31.200 mil pessetes. Sense aquesta subvenció el dèficit hauria estat considerable.

Madrid, 11, 5'15 tarda.

Acaba dient el senyor AZPEITIA que la Cambra ha de rebutjar el projecte abans de néixer perquè constitueix un absurd jurídic i una enormitat econòmica.

El senyor GOICOECHEA, president de la comissió, li contesta.

Comença dient que precisa presentar a la consideració de la Cambra el que és el projecte que es discuteix puix el senyor Azpeitia en la seva impugnació, l'ha desvirtuat totalment.

El projecte que sotmetem a la consideració del Senat assenyala en el seu preàmbul les tres orientacions fonamentals que es poden donar al problema, en els seus aspectes de tarifes, estatificació i reversió dels ferrocarrils.

Assenyala les dificultats que hi ha per a arribar al rescat de les línies, reconegudes pel mateix senyor Cambó quan exposava la conveniència de que les línies una vegada rescatades continuessin administrades per les mateixes companyies amb el qual es demostrava que el que es feia era senzillament un canvi de nom.

Examina el problema en els únics aspectes que pot presentar: el de la capacitat administrativa i de la capacitat financiera de les companyies.

Amb aquest projecte s'arriba al consorci per l'acceptació voluntària de les companyies del nou règim ferroviari.

Nega que a l'Estat se li reservi en el projecte el paper de propietari de les línies; solsse li assigna el paper de representant dels drets del patrimoni nacional, és a dir, del servei públic.

Madrid, 11, 8'30 nit.

El senyor Goicoechea afirma que el senyor Azpeitia ha incorregut en diversos errors en referir-se a la facultat que es concedeix a Consell Superior respecte a a inspecció administrativa de es empreses. La dita intervenció es farà d'una manera condicionada.

També ha incoregut en error en tractar del rescat de les línies.

Rebutja el concepte de pompós donat pel senyor Azpeitia al projecte.

Nega que en el projecte s'autoritzi la incautació de les línies.

Quant a la constitució del Consell Ferroviari, diu que s'ha formar tenint en compte que hi tinguessin representació tots els interessos que estan en joc dins dels ferrocarrils. L'Estat, naturalment, no persegueix ganància amb la implantació del règim que es discuteix; solament procura garantir aquelles aportacions que faci el consorci ferroviari. (Molt bé.)

El senyor AZPEITIA rectifica.

Diu que la Comissió en fer la redacció del dictamen da pres de la legislació estrangera les males orientacions, menyspreant en canvi altres millores beneficioses en matèria ferroviària.

Parla dels projectes d'augment de tarifes ferroviàries que fins ara s'han formulat, i diu que en el que es discuteix l'elevació assoleix majors proporcions.

Insisteix que el dictamen concedeix a l'Estat funcions coactives respecte a les companyies.

Es mostra conforme amb la delegació ferroviària com a forma d'intervenir en l'administració de les companyies, però considera excessiu el nombre necessari a raó de tres delegats per companyia tenint en compte que aquestes són 87.

Advoca perquè el Consell Superior Ferroviari sigui un organisme del qual surtin les solucions totals del problema de ferrocarrils; però en el dictamen, les funcions que es concedeixen al Consell, esborren en absolut la personalitat de les companyies.

Termina dient que amb aquest projecte no es construirà un sol ferrocarril a Espanya per part de les empreses, i quant per part de l'Estat les línies que es construeixin, es faran d'una manera lentíssima.

El projecte que es discuteix, si s'aprova, serà un element profundament pertorbador per a l'economia nacional.

El senyor GOICOECHEA també rectifica.

Diu que en el projecte es deixa les companyies en completa llibertat per a acceptar o no el règim que s'estableix.

Reitera l'afirmació que fóu de què essent les línies del domini públic no poden ésser de propietat privada. Quan l'Estat faci el rescat d'una línia isolada, caldrà procedir una taxació pericial dels elements que constitueixen la dita línia.

Explica el sentit que en el projecte es dóna a les paraules «unitat ferroviària» per a fer una distinció amb el que es ve entenent per «xarxa ferroviària».

Diu al senyor Azpeitia que és necessari que es posi d'acord amb la realitat, puix pretén que la cobertura de les aportacions que faci l'Estat no surti de les tarifes, és quelcom que ningú aconsegueix explicar-se.

A la Cambra només hi queden vuit senadors.

Novament rectifica el senyor AZPEITIA i se suspèn aquesta discussió.

El senyor POLANCO formula un prec demanant que l'augment de tarifes no es faci per igual i es tinguin en compte les càrregues que pesen sobre cada una de les companyies perquè el tant per cent d'augment de tarifes sigui d'una manera proporcional.

El ministre de FOMENT recull el prec i promet estudiar la qüestió, si bé no hi ha motiu per a parlar ara de l'augment de tarifes.

S'aixeca la sessió a les 7'20.

CONGRES

Madrid, 11, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'40, sota la presidència del senyor Bugallal.

Al banc blau es troben els ministres de la Governació i Marina.

S'aprova l'acta de la sessió anterior, amb cinc diputats als escons.

Precs i preguntes.

El comte de PEÑA RAMIRO sol·licita que es restaurin unes pintures que hi ha al monestir de Guadalupe.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA, que acaba d'arribar, promet atendre el prec.

El senyor IGLESIAS formula algunes precs relacionats amb el moviment agrari a Galicia.

El senyor SABORIT denuncia immoralitats en la classificació de soldats mitjançant el pagament de quantitats.

Afegeix que s'ha designat a un general per a instruir l'oportú expedient i demana que es procedeixi amb absoluta imparcialitat i justicia.

Anuncia que si no es fa una visita d'inspecció a la comissió mixta que al·ludeix, en la qual hi ha hagut immoralitats, explanarà aquí una interpel·lació, en la qual forçosament haurà d'atacar a persones absents.

Combat el senyor Saborit la disposició del director d'ordre públic, de què els detinguts per robatoris o estafes passin vint-i-quatre hores a cada una de les comissaries de Madrid, puix això és una crueltat, i demés, es presta a tenir 10 dies detinguts a persones que ni tan sols són autors de cap delicte.

Demana que s'adoptin mesures perquè no puguin repetir-se catàstrofes com la tramviària d'Oviedo.

Sol·licita que s'estenguin a les poblacions on hi ha molt de cens obrer, els efectes del decret sobre lloguers.

Prega que es resolgui com més aviat millor l'expedient relatiu al nomenament de dos vocals patrons de la Junta local de primera ensenyança.

Formula altres precs sobre qüestions electorals que afecten a diverses provincies.

El ministre de la GOVERNACIO contesta a alguns precs.

Nega que sigui exacta la noticia de què es disposa que passin per les comissaries els detinguts governatius per a romandre en elles vint-i-quatre hores. Sens dubte hi ha una mala interpretació d'altres mesures que s'han près perquè vagin a les comissaries els retrats dels professionals del delicte, i no els detinguts amb l'objecte que siguin coneguts de tota la policia.

La Mesa promet traslladar els altres precs als ministres als quals afecten.

El senyor SABORIT rectifica.

El senyor TEJERO combat un decret del ministeri del Treball sobre cessió de les carteres d'unes companyies d'assegurances a altres.

Diu que això pot perjudicar els interessos del Tresor, puix hi ha companyies que no tenen sanejada llur cartera i apel·len a aquestes transferències per a llurs combinacions.

Demana que se suspengui la vigència del Decret fins que informin les persones a les quals pot afectar.

El ministre del TREBALL diu que el Decret l'acordà l'anterior Govern, responent a instàncies de la Comissaria Règia d'Assegurances, i com ell està conforme amb aquest criteri té a molt d'honor haver signat el Decret.

Rectifiquen tots dos.

El senyor NOUGUES demana que siguin ateses les reclamacions que han formulat contra l'aranzel els productors de l'avellana.

El ministre de FINANCES contesta que ja estan atesos.

El senyor NOUGUES es refereix després a la situació desaventatjosa en què es troben els mestres interins, els quals han hagut d'anar a lluitar a l'Africa, puix com que no llegeixen la «Gaceta» ni altres periòdics oficials no estan assabentats de les disposicions que es publiquen. Per això demana que s'atenguin les reclamacions que han formulat.

Madrid, 11, 6'15 tarda.

El senyor CONDE ARROYO demana al ministre de Finances que reclami diversos expedients que se seguexen a la Delegació d'Hisenda de Toledo a diferents senyors; que els estudii i vegi si en ells es descobreix algun delicte i que apliqui la llei.

Anuncia una interpel·lació sobre aquest assumpte.

El ministre de FINANCES diu que no pot acceptar la interpel·lació fins que estiguin resolts aquelxos expedients i ell els hagi estudiat.

Ordre del dia:

El senyor VILLANUEVA apoia una proposició de llei concedint una pensió a la vídua del capità general de l'Armada, don Josep Maria Chacón.

El Sr. SANCHEZ GUERRA agraeix en nom del Govern la iniciativa del senyor Villanueva i prega a la Cambra que la prengui en consideració.

Així es fa.

Continua la discussió del projecte de llei de reforma tributària.

Es llegeixen diverses esmenes.

El senyor SOLANO fa ús de la paraula per a rectificar, recollint lleugerament algunes de les manifestacions formulades ahir pel senyor Cambó.

El senyor RODRIGUEZ PEREZ consumeix el tercer torn contra la totalitat.

Madrid, 11, 9'15 nit.

Diu el senyor Rodriguez Pérez que la reforma que proposa el Govern es dueix a una ampla autorització per a imposar tributacions en forma indeterminada: una espècia de vot en blanc per procedir.

Combat alguns extrems del projecte, entre ells el relatiu a l'impost de transports.

Considera com un gran error d'augmentar l'import dels segells de correu i la supressió dels telegrames de matinada, diferits i comercials, puix amb aquests estava més ben atès el públic i més creixuts els ingressos del Tresor. El que calia fer-se era limitar el curs dels despatxos a les possibilitats materials, però mentre el Director de Comunicacions no avisés que era excessiva l'acumulació de servei, no hi ha motiu per a privar al públic d'una comoditat i al Tresor d'un important ingrés.

També combat l'augment de 25 per 100 en la taxa dels telegrames per a la Companyia Peninsular de Telèfons interurbans.

Formula observacions a l'impost d'utilitats, i impugna la constitució del Jurat fiscal que s'estableix en el projecte.

El senyor RUANO li contesta, per la Comissió, repetint en gran part els arguments de tardes anteriors.

Justifica la supressió dels telegrames de matinada, dient que les línies no tenen capacitat per a tant servei hi hagué època de tanta aglomeració i s'estava desacreditant aquest, puix que hagueren d'enviar una bona part de despatxos per correu.

Afirma que amb l'augment de la taxa dels telefonemes l'Estat percebrà almenys el 75 per 100, la qual cosa vol dir que podrà arribar a percebre, si ho creu convenient, el màximum de l'augment.

Rectifiquen tots dos senyors i queda terminada la discussió de totalitat.

Es posa a debat un vot particular del senyor Montiel als articles primer, quart, cinquè, sisè, vuitè i duodècim.

La comissió manifesta que no té inconvenient en acceptar el paragraf del vot en el qual es proposa que el paràgraf lletra B. de la base segona es redacti novament suprimint-ne la classificació de «carrosseria senzilla» i no admetent-se la rebaixa del 25 per 100 en l'escala de gravàmens que a la dita categoria de cotxes s'assigna.

Sent no poder acceptar els altres extrems d'aquest vot particular.

El senyor MONTIEL agraeix que se li accepti quelcom de la seva proposta, i passa a defensar la rebutjada per la Comissió.

Demana que es redacti novament la base segona, en forma que la capacitat de cilindrada que figura en cada categoria, correspongui a la potència mitja i pràctica del motor i no al màximum de potència, per a evitar que aquestes capacitats de cilindrat siguin inferiors a les dels grups dels automòbils que hi figuren, i aquel cosa faria que els cotxes tinguin categoria superior a la real per als efectes del pagament de l'impost.

Per ara no es refereix a ço que el vot particular proposa per a modificar altres articles del projecte, limitant-se al primer.

El senyor RUANO li contesta, concedint una petita modificació relativa als carruatges de luxe no automòbils, puix aquest han de poder recórrer tota Espanya.

Es pren en consideració el vot particular en la forma proposada per la Comissió, i s'autoritza a aquesta perquè en fer la redacció definitiva l'hi acopli.

El senyor AUNOS defensa una esmena del senyor Bastos a l'article primer, que en part, és acceptada per la Comissió, en ço que es refereix a l'impost sobre carruatges de luxe i automòbils, en el sentit d'autoritzar l'augment del 25 per 100 que es concedeix per aquest impost als Ajuntaments en compensació de la part d'ingrés que els arrebassà l'Estat.

El ministre de FINANCES explica l'abast que té aquesta esmena, i diu que l'augment es farà a aquells Ajuntaments que no en tinguin prou amb el 25 per 100 com a compensació a ço que se'ls treu.

El senyor TORRAS formula lleus observacions, i queda acceptada la part admesa per la Comissió, i rebutjada l'altra.

El senyor AUNOS defensa una altra esmena demanant que per a la tributació per automòbils, s'estableixi una escala amb l'objecte que a les poblacions de poca importància l'impost sigui més petit.

El senyor RODRIGUEZ VIGURI s'hi oposa, perquè als propietaris d'automòbils els seria fàcil defraudar la Hisenda matriculant llurs vehicles a les petites poblacions.

Rectifiquen tots dos, i per a l'acceptació o no acceptació de l'esmena sol·liciten votació nominal els diputats regionalistes i alguns altres de l'esquerra.

Voten en pro de l'esmena set, i en contra 54, i com que aquest nombre no és suficient segons el Reglament, és nul·la la votació, i el president anuncia que aquesta es repetirà oportunament.

El senyor CAMBO aprofita el pretext de defensar una esmena del senyor Aunós per a rectificar el discurs que va pronunciar ahir el ministre de Finances en contesta al seu de la tarda anterior.

Insisteix en les seves manifestacions sobre el dèficit i explica com es fa el pressupost arreu. Sempre es pren com a base la liquidació del pressupost anterior, i després vénen els càlculs sobre els augments i disminucions que hi pot haver en les despeses i en els ingressos.

Es un absurd suposar, com va dir ahir el ministre, que per l'abril hi ha hagut un augment de 45 milions en la recapta de Duanes. Això no ha passat ni pot passar. La recapta total ha estat de 42 milions, i cal tenir en compte que en aquest mes han sortit al consum totes les quantitats de sucre que hi havia als dipòsits comercials per a no pagar el nou impost, i només a la Duana de Barcelona hi ha hagut, per aquest concepte, un augment de set milions.

Intenta formular algunes observacions sobre l'impost municipal d'automòbils, i la Comissió i el ministre li fan avinent que això ja està acceptat en l'esmena del senyor Bastos.

El senyor CAMBO. — Ho celebro, i passo a una altra cosa.

Diu que per a establir l'impost global sobre el patrimoni, seria necessari un fitxer de tota la propietat immoble, amb expressió dels propietaris. Sense això no és possible una tasca acceptable.

El PRESIDENT intenta proposar una petita pròrroga, i diversos diputats li fan avinent que no hi ha nombre suficient per a pendre acords, com abans s'ha vist.

El senyor CAMBO. — Amb cinc minuts n'hi ha prou per a acabar.

Segueix dient que aquesta tasca del fitxer és una tasca per a molts anys. Per això, per a cobrar ço que ell proposava, establia una quota que indirectament venia a donar el mateix resultat, fent tributar les finques registrades.

Així, doncs, entre el seu projecte i el del Govern, hi ha una gran diferència.

Demés, amb la intervenció del registre de la propietat, s'obria la porta al document privat.

Manifesta que si s'examina bé el seu projecte, es veurà que no hi ha la complexitat que se suposa en incloure, en cinc anys, l'impost d'utilitats als comerciants individuals. El primer any s'inclourien els que paguessin quota de 3.000 pessetes, i en arribar al cinquè any, fins a 1.500 pessetes.

Així, a la Hisenda li era molt fàcil conèixer les quotes de tots els comerciants, puix aquestes dades eren perfectament definides. Es a dir, que s'aplicava l'impost per a aquells comerciants, el tipus de renda dels quals era conegut per l'administració.

Renuncia a continuar parlant per a evitar la pròrroga de la sessió.

Se suspèn el debat, i s'aixeca la sessió a tres quarts de nou.

LES COMISSIONS INFORMATIVES

Madrid, 11, 4'15 tarda.

També el cap del Terç, tinent coronel senyor Millán Astray, ha dirigit una carta al president de la Comissió Informativa de l'Arma d'Infanteria, redactada en els mateixos termes que la del comandant Carrasco.

En ella diu el firmant que la referida Comissió no pot ni ha de tenir altres atribucions que les que li deixa el Decret que regula la seva actuació.

S'assegura que tal vegada no passin 24 hores, sense que, com a resposta a la circular de la Comissió informativa de l'arma d'infanteria, que es rebin altres cartes respectables, però fermes i decidides defensant el mateix punt de vista que els senyors González Tablas, Franco i altres.

CONTRA LA REFORMA TRIBUTARIA

Una nombrosa comissió de representants de l'Associació Mercantil i Industrial, acompanyada pel diputat senyor Díaz de la Cebosa, com a president de la Federació Gremial Nacional, ha remès al president del Congrés dels diputats, una exposició en la qual es protesta, raonant els motius, de la reforma que ha presentat el ministre de Finances augmentant la contribució industrial, segons l'article vuitè del projecte de reformes tributàries que actualment es troba en discussió a la Cambra.

Entre les classes mercantils, la contribució de les quals es troba recarregada ja amb el 50 per 100 per la llei de 29 d'abril de 1920, ha produit gran disgust el projecte del senyor Bergamín.

Les conclusions de l'exposició remesa al president del Congrés, són les següents:

Primera. — Que desapareguin del projecte de llei sobre reformes tributàries, els apartats primer, quart i desè.

Segona. — Que es modifiqui l'apartat sisè en el sentit que la penalitat que s'estableixi es limiti als casos d'insolvència.

Raonant els motius pels quals s'oposen les entitats firmants als augments que el projecte assenyala, diuen:

Les representacions que sotascriuen, volent no obstant donar en tot moment proves de llur esperit de sacrifici en pro dels interessos generals de la nació, i encara que repugnant-los per les causes dites, quant ha contribuït a crear l'actual situació de la nostra Hisenda, no rebutgen cooperar a remeiar el mal, i al tal efecte, ofereixen acceptar que en substitució als apartats primer, quart i desè, la desaparició dels quals s'interessa, es redacti un apartat que digui: «Per a establir un recàrrec del 10 per 100 sobre les actuals quotes de tarifa contributiva».

A LA MEMORIA D'EN MARAGALL

Madrid, 11, 10'30 nit.

A l'Ateneu s'ha celebrat aquesta nit una vetllada en honor del poeta català Joan Maragall.

Han presidit l'acte Ramir de Maertu, les senyoretes Aurora i Isabel Redondo, artistes del Teatre de la Comèdia, el diputat a Corts per La Bisbal Salvador Albert i el vice-president de la Secció de Literatura de l'Ateneu Andreu González Blanco.

El senyor Maeztu ha explicat la significació de la vetllada, dient que fa temps la Secció de Literatura tenia el projecte de realitzar aquests homenatges als artistes poetes, músics, pintors, que essent coneguts i admirats en llurs regions respectives, no aconseguiren a Espanya la glòria i la fama que mereixien.

La iniciativa d'aquestes homenatges fou del president de la Secció senyor Ossorio i Gallardo.

La raó que la vetllada en honor d'En Maragall sufris un ajornament no fou altra sinó el fet que la Secció de Literatura de l'Ateneu no es cregué amb suficient força per a realitzar per si sola l'homenatge. La Secció necessitava el concurs de personalitats com Albert, d'artistes com de les senyores Aurora i Isabel Redondo, perquè ells, en aquest homenatge dels vius representessin el paper d'ambaixadors de la mort.

Maragall — segueix dient En Maeztu — fou un gran líric, i aquesta Secció s'associa amb sinceritat a l'homenatge, per creure que encara que Maragall fou gloriós a Catalunya, no arribé a aconseguir la fama nacional que per tants conceptes mereixia.

Compara Maragall amb els lírics portuguesos, i diu que l'autor de «La vaca cega» és un líric excepcional en les games del qual resplandeix sempre un sentiment panteista.

L'única poesia dramàtica d'En Maragall és, potser, la seva Oda a Espanya.

Segurament la falta de sentiment dramàtic féu que En Maragall sentís pregona vocació per Goethe.

En Maragall, com a artista i com a ciutadà, se sentí atansar a al realitat com si fos per aconseguir-la i elogiar-la.

Era conservador i, no obstant, sentia afecte per l'anarquista i pels homes de l'extrema esquerra que lluitaven noblement pel triomf dels seus ideals.

Evoca finalment el senyor Maeztu la concepció de les jornades sagnants a Barcelona, i afirma que per damunt de les passions i dels odis s'alçà sempre la figura d'En Maragall com un arc de Sant Martí de bellesa.

Senyores i senyors — ha terminat dient — honorem la memòria del mort.

El senyor Maeztu ha estat molt aplaudit.

A continuació, el vice-president de la Secció de literatura, senyor González Blanco, ha expressat el sentiment que havia produit a l'Ateneu el fet verament sensible de què l'illustre catedràtic, don Miquel de Unamuno, no hagi enviat les quartilles que li van demanar, i que eó oferí trametre perquè fossin llegides en la vetllada.

El públic acull amb murmuris i rumors la negligència del senyor Unamuno.

Les senyoretes Aurora i Isabel Redondo han recitat després, en català i en castellà, diverses poesies d'En Maragall, entre elles «La sardana», «La vaca cega», «La cançó de Sant Ramon en llavis d'una rosa» i la «Oda a España».

El públic, que omplia completament la sala, ha escoltat amb fervorosa atenció la lectura d'aquestes composicions, aplaudint amb entusiasme al gran poeta català, i les seves delicades poesies.

El senyor Albert ha llegit després el seu discurs sobre la significació ètica, estètica i política d'En Maragall, ple de cordial emoció, que l'auditori ha aplaudit repetides vegades.

El senyor Albert ha tingut aquesta tarda un gran triomf amb el seu estudi d'En Maragall.

El senyor Albert, com a coterrani d'En Maragall, ha expressat la seva gratitud a l'Ateneu per l'homenatge que es tributava al gran poeta que estimà Catalunya per damunt de totes les coses, però que també estimà Espanya.

Apremis de temps ens impideixen transmetre alguns paràgrafs de l'estudi del senyor Albert, que extractat perd tot el seu sentit literari, fonament poètic, de veritable enaltiment del sentit catalanista d'En Maragall i de les lletres catalanes.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El comunicat d'aquesta nit diu:

«L'Alt Comissari, des del zoco El Jemis, diu el següent:

Com he anunciat a V. E., demà s'operarà damunt de Tafarut per forces de les Comandàncies de Ceuta, Tetuan i Larraix.

En territori de Melilla, l'enemic va hostilitzar ahir la posició de Tugunitz resultan tferit el soldat de Garellano Joan Donaveitia, menys greu.

La bateria d'aquesta mateixa posició feu ahir tarda alguns dispars contra un grup enemic que es posà al seu abast de Xias.

Ahir es recolliren despulles de dos cadàvers.

Vuit aparells Havillant bombardejaren ahir un grup pel camí d'Annual i els poblats de Meallat, i de Sidi Abaul, Tafersit, Ajut i Tardana, disolent un zoco a Beni-Uliset, en un barranc proper a un morabò.

La concentració de Tasa?-Alza fou disgregada en petits grups, que es repartiren per l'aiguada di riu Taluarda i Aguetal.

Tres aparells Bristol prengueren part en el mateix bombardeig, i feren fotografies del camó enemic, i del desmontat per l'aviació fa dos dies.

Al Penyal, anit passada, l'enemic féu dos dispars de canó, sostenint-se després foc d'ametralladora sobre un grup situat a la Punteta, que hostilitzava amb foc de fusell, sense cap més novetat.

A Alhucemas ha transcorregut el dia sense més novetat que un lleuger paqueig que s'ha s'ha contestat amb foc d'ametralladora i de fusell.

A Ceuta, Tetuàn i Larraix, sense novetat.»

Els pares dels soldats de quota

Amb data d'ahir, per la Comissió de Pares de Soldats de quota, d'aquesta capital, es trameté el següent telegrama:

«Ministro Guerra. — Madrid. — Por R. O. se premia patriotismo y sacrificios realizados por soldados inmolados en Africa, licenciando cumplidos residentes Peninsula y reservàndose Gobierno hasta un año para repatriación total de los que allí luchan. Tal proceder es un escarnio abusivo del que protestamos una vez protestamos una vez más Padres Soldados cumplidos y retenidos ilegal y despiadadamente en Marruecos. — Gobierno tiene agrado deber cumplir Leyes vigentes y carece derecho sacrificar caprichosamente nuestros hijos causando desesperación y fomentando resentimientos y odios en miles familias intensamente perjudicadas.»

L'actualitat social

EL CONFLICTE DELS MUSICS

Han estat a la delegació del Treball del Govern civil uns empresaris de music-halls a queixar-se de que, en el conflicte que tenen amb els músics, els autors de música es posen de part d'aquests i retiren les partitures.

El delegat els ha aconsellat que exposin oficialment la seva queixa al governador.

EL SINDICAT LLIURE

S'han reunit en assemblea, sota la presidència del president de la C. G. de Treballadors «Unió de Sindicats Lliures», Ramon Sales, i davant gran nombre d'assistents s'aprovaren unes bases presentades per la Junta de la Professió, així com també una addició presentada per un company assembleista, per a ésser remeses als patrons flequers.

Es va pendre l'acord que de no acceptar les bases presentades pel Sindicat Lliure, s'exigiria dels patrons el compliment de les antigues, pactades amb la societat La Espiga, i en cas que ni aquestes fossin complertes, el Sindicat retiraria el personal de tots els patrons que infrigissin el pactat.

Perquè contestin a les noves bases, s'ha concedit un termini de deu dies als flequers.

Durant aquesta setmana, la Junta dels obrers, donarà compte als diversos comitès de barriada dels importants acords del diumenge.

De la resolució obrera se n'ha donat la corresponent nota al Govern civil.

Acte nacionalista a Gavà

Al Cafè del Centre tindrà lloc diumenge a la tarda un acte de manifestació Nacionalista organitzat pel periodic comarcal «L'Aramprunyà» per a celebrar la visita que l'Esbart Folk-lore de Catalunya que dirigeix l'entès folk-lorista En J. Rigall Casajuana farà en virtut de l'excursió que realitzarà a Brugués.

Hi col·laborarà l'Esbart La Ginesta, de Gavà, dirigit per Na Josepa Carulla de la cobla-orquestra La Principal Barcelonina.

PROGRAMA

I Parlaments: senyor Tintorer, per la redacció del periodic «L'Aramprunyà»; En Salvador Bremón, regidor de Barcelona i un representant de l'Ateneu Autonomista del districte VI.

II Dánses: per l'Esbart La Ginesta, «La Patum», «Galop de cortesia», «Indiot» i «Ballet de Folgueroles».

III Prefaci Folk-loric per en J. Rigall. Danses: entre altres l'Esbart Folk-lore de Catalunya dansarà la de Castellersol.

Teatre Català

Aquesta nit se celebrarà al teatre Romea la funció en honor i benefici de l'actor Joaquim Montero, amb l'estrena de l'obra en tres actes i en vers, d'En Ramon Serra Toneu, «Pare nostre», amb el següent repartiment: «Jaume», senyor Giménez; «Cinta», senyoreta Olivar; «Manel», senyor Torrents; «Claver», senyor Martí; «Joan», senyor Guitart; «Jepa», senyora Morera; «Maria», senyora Ortiz; «Benet», senyor Aimerich; «Tomàs», senyor Grases; «La Cuca», senyor Montero; «Estevet», senyor Soler; «Mundeta», senyora Xatart; «Un sacerdot», senyor Pallach; «El campaner», senyor Daroqui; «El jutge», senyor Biosca; «El capatàs», senyor Ferrándiz.

Demés forma part del programa l'estrena del poema dramàtic en un acte i en vers de l'inspirat poeta Josep Maria de Sagarra, titulat «Cançó de taverna» i el repartiment del qual és el següent: «Mossa», senyora Baró; «Rodacamins», senyor Montero; «El soldat», senyor Grases; «El company», senyor Daroqui.

Excursionisme

La Secció de Propaganda i Excursions de l'Ateneu Obrer del districte II, ha organitzat una cursa de parelles mixtes a Montgat, Tiana i la Conreria, per al dia 21 del corrent, a les nou del matí; sortida, de Montgat.

Tots els socis que es vulguin inscriure poden passar, tots els dies, de les deu a les dotze de la vetlla, per estatge social, Mercaders, 38 i 40, principal.

Havent estat cedits per la Companyia del Nord els trens especials per a anar a l'Aplec Excursionista que tindrà lloc al Monestir de Sant Benet de Bages (Manresa), el 21 de maig, el Centre Exursionista de la Comarca, organitzador del dit Aplec, fa avinent que els bitllets pel tren seran especials d'anada i tornada al preu reduit de 5'55 pessetes, podent-se adquirir al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, Rambla de Santa Mònica, 25, des d'avui al 19, de nou a onze de la nit.

El Grup Excursionista Terra Endins, celebrarà el diumenge vinent una excursió a Santa Creu d'Olorde, en commemoració del primer aniversari de la seva fundació.

Per l'ensenyament català

L'insigne filòleg Sr. Meyer Lübke i sa distingida esposa han visitat l'estatge social de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, acompanyats del doctor N'Antoni Griera, prevere, essent rebuts pel seu president, el qual els explicà la tasca que la dita entitat porta a terme, havent-los ofert totes les publicacions que la seva Secció Editorial porta ja publicades.

Contra les curses de braus

Ha estat cursat el següent telegrama:

«Madrid. — Congrés. — Diputats senyors Bastos i Besteiro. — Societat Protectora Animals i Plantes, el felicita iniciava curses de braus, que són vergonya país i els prega campanya supressió cadafalc, que és una vergonya humana. — President, Yeart.»

Cultura

LA PROXIMA ESCOLA D'ESTIU DE LA MANCOMUNITAT

El Consell de Pedagogia, de conformitat amb les paraules que va pronunciar don Roma Sol, amb motiu de l'Escola d'Estiu de l'any passat, ha acordat dirigir-se a la Federació de Mestres Nacionals de Catalunya per a l'organització de la setmana final del curs vinent d'Escola d'Estiu.

S'ultimen també els altres treballs d'organització, que es donaran a conèixer aviat.

Govern civil

CARNISSERS AL JUTJAT

Els agents governatius de subsistències han realitzat una inspecció en alguns mercats i han sorprés, en cinc llocs de venda de carn, «nievelina», amb senyals evidents d'haver-ne usat aplicant-la a la carn.

Tots cinc han estat posats a disposició del jutjat.

Avís:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggestions dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells compendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggestions que siguin útils o factibles.

LES TERRES CATALANES

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

El dia 16 seran executats els reus?

Amb i tot i les gestions que es fan per a aconseguir l'indult dels reus de mort que es troben en aquesta presó, es tenen molt poques esperances d'aconseguir el seu indult. El pessimisme s'ha apoderat de molts.

Dels Jocs Florals

Hom diu que la Flor Natural ha estat guanyada per En Claudi Omar i Barrera, la Viola per mossèn Antoni Navarro, el primer accèssit a la Flor per En Fermí Palau.

—Ha començat la festa major amb les festes que ja anunciàrem.

Han cridat molt l'atenció les sardanes que es toquen en diversos llocs de la ciutat, amb un èxit molt gran. Hi concorre una gran gentada, i els balladors formen moltes i amples rodones. Pot dir-se que és el nombre de la festa major que té més popularitat.

Demà, hi haurà tres audicions: al Pla, als Camps Elisis i a la Plaça de la Constitució.

La Reina dels Jocs Florals

Hom diu que ha estat elegida Reina de la festa als Jocs Florals d'enguany, la formosa i distingida senyoreta Na Maria Lluisa Hernàndez, filla de l'advocat don Antoni.

Jocs Florals de Lleyda

VEREDICTE

Flor Natural. — Núm. 81. El pou del romaní.

Primer accèssit. — Núm. 5. De l'eterna primavera. L.: Visions d'infinit.

Segon accèssit. — Núm. 6. Branquilló de llum... L.: Flor del camp.

Englantina. — Núm. 54. A la pairal masia. L.: Oh el dolç encant!...

Accèssit primer. — Núm. 70. Oda a Irlanda. L.: Sugete su che, etc.

Accèssit segon. — Núm. 105. Cant de Pàtria.

Viola. — Núm. 11. La missa dels Pastros. L.: Jn Altissim.

Accèssit. — Núm. 84. La Verge solitària. L.: A una imatge milenària.

Premi de la Mancomunitat. — Número 138. Estudi de gramàtica històrica sobre el «Llibre del gentil o els tres savis», de Ramon Lull.

Premi a la prosa literària. — Número 93. Proses pueriles. L.: Quan jo anava a estudi.

Accèssit. — Núm. 15. Els contes de l'avi Tomàs. L.: L'heroi és mort.

Premi VI. — No s'adjudica.

Premi de la Cambra de Comerç — Núm. 100. La literatura cavalleresca a Catalunya. El «Curial i Güelfa».

Premi del Casino Principal. — Número 108. Una anglesa a l'Illa Daurada.

Premi del Casino Independent. — Núm. 117. De la fruita galana. Lema: Elogi.

Premi del senyor comte de Vinatesa. — Núm. 24. De l'amor humil. L.: Sospirs de l'horta lleydatana.

Lleyda 8 de maig de 1922. — Lluís Nicolau d'Olwer, president. — Felip Solé, vice-president. — Fra Serapi Niubó, Ramón Arqués, Romà Sol, Humbert Torres, vocals. — Lluís G. Hernàndez, secretari.

La Sagarra

IGUALADA. — En la diada de Sant Jordi fou presentada al President de la Mancomunitat de Catalunya una instància, subscrita per les autoritats i forces vives d'aquesta població, demanant la instal·lació d'una Biblioteca Popular a Igualada, a base de la generosa oferta de la Caixa de Pensions per a la Vellesa, que cedeix al dit efecte la millor sala del seu bell palau, ja acabat d'edificar a la Rambla de Sant Pere Màrtir.

Cal esmentar la particularitat de què la dita instància està extesa sobre paper pergamí, bellament dibuixesser d'alguna importància; igualxas pel ferm nacionalista En Pere Borràs Estruch.

—S'han celebrat les festes de primera comunió en els col·legis dels PP. Escolapis, MM. Escolàpies i Divina Pastora.

També a les parroquials de Santa Maria i Soledat han tingut lloc actes semblants.

—Està a punt de cobrir-se el xalet que aixeca la comissió organitzadora de Fires i Festes de Primavera.

—El Consell permanent de la Mancomunitat de Catalunya ha acordat que es donin conferències de divulgació agrícola a la nostra ciutat durant els dies d'aquelles fires.

—El segon concert de la tanda que organitza el Conservatori de l'Ateneu Igualadí fou a càrrec del notable violinista En Francesc Costa, revestint un interès extraordinari la seva execució i excitant sovint l'entusiasme dels oients.

Hagué de repetir «Humorada», de Buxó; «Moment musical», de Schubert, i «Jota aragonesa», de Sarasate, acompanyant-lo al piano el mestre senyor Borguñó, director del Conservatori.

—La Congregació Mariana està preparant una tómbola, la qual promet ment vol celebrar alguns actes per a commemorar el tercer centenari del pas de Sant Ignasi de Loyola per Igualada.

—Com a homenatge d'Igualada a mossèn Cinto, es pagarà per subscripció popular la làpida que aviat serà col·locada al passeig que aquesta ciutat té dedicat a l'altíssim poeta.

—És de bon veure que a la façana de l'artístic Palau de la Caixa de Pensions s'hi hagi posat, redactat en llengua catalana, el gran rètol indicador, en belles lletres d'estil gòtic formades en mosaic romà.

—Operacions realitzades per l'esmentada Caixa, durant la darrera setmana: Cobraments, 155.467'63 pessetes; pagaments, 135.811'09; llibretes i comptes nous, 22.

—L'estadística demogràfica de la ciutat en el més d'abril passat acusa el següent resultat. Naixements, 19; defuncions, 6; matrimonis, 22.

Empordà

L'ESCALA. — Altra volta, els actius Pomells de L'Escala han celebrat una vetlla d'aquelles tan belles i plenes de formosor i catalanitat, satisfent els desigs del públic escalenc, el qual, atret per l'èxit de les festes anteriors, va acudir a la sala d'actes per esplaiar l'esperit en un ambient ple de santedat i patriotisme.

D'entre els números que integraven el programa, tots ells executats amb molta justesa, sobressortí el bell parlament que, a instàncies del reverend Llorenç Roca, conseller dels Pomells de L'Escala, féu amb una oratòria senzilla, però d'aquella que arriba al fons del cor, el reverend don Salvador Riera, conseller dels de Bagur, desenrotllant la triple finalitat de la magna institució del preclar Folch i Torres, amb tant d'encert que se li tributaren justificats aplaudiments en diversos passatges de la peroració i una fervent ovació al final.

I heu's aquí sintèticament ressenyat un nou èxit dels Pomells de Joventut Brises Marines, Amfores Emporitanes, Caritat i Amor i els Petits Catalans, que no és altra cosa que un pas més vers la nostra Catalunya ideal.

Els Pomells al Montserrat

El nombre de 500 Pomells de Joventut és assolit, i actualment ultrapassen ja de bastant aquesta xifra els Pomells de Joventut constituïts arreu de Catalunya.

LA DATA DE LA FESTA

Per a donar compliment a la promesa feta de solemnitzar aquest esdeveniment, nomenant a l'excelsa Regina del Montserrat, Patrona i Consellera dels Pomells de Joventut de Catalunya, el Directori, amb la vènia i beneplàcit del Rvdm. P. Abat de Montserrat, ha acordat pujar a la santa muntanya el dia 11 del vinent mes de juny, amb nodrides representacions de tots els Pomells de Catalunya, per a posar als peus de la Regina dels catalans, el nomenament de Consellera, gravat damunt d'una rica placa d'argent daurat.

LA FESTA

Amb aquest motiu hi haurà a dos quarts de nou del matí, a l'església del monestir de Montserrat una solemne Missa de Comunió general que serà celebrada pel Rvdm. P. Abat, dient també la plàtica Sa Paternitat Rvma.

Es farà més tard la solemne benedicció i tramesa de la placa i l'àlbum d'ofrena amb les firmes de tots els pomellistes de Catalunya.

Hom té també demanat al P. Abat la mercè de beneir les banderes de Pomells que sien portades a Montserrat aquell dia memorable.

A la tarda hi haurà una festa honorada amb la presència del P. Abat. En aquesta festa, el Pomell de Joventut «Escolania de Montserrat» dedicarà un petit concert als germans de tot Catalunya i hi haurà danses i cantúries i es diran parlaments.

La diada terminarà amb la Salve de comiat.

Avinentment es publicarà el programa definitiu de la gran festa dels 500 Pomells i serà tramès a tots els Pomellistes de Catalunya.

L'ORGANITZACIO

Ja fa algun temps que el Directori està preocupant-se de l'organització de la festa, especialment pel que es refereix al transport del gran nombre de pomellistes i famílies que es disposen a acudir a Montserrat el dia 11 de juny.

En aquests moments s'estan fent passos per aconseguir trens especials, però no es desconeixen les dificultats amb que s'haurà de topar tenint en compte l'escassetat de material mòbil de la Companyia de ferrocarrils, i també la relativa lentitud amb que ha de fer-se el transport amb el tren de cremallera, lentitud que en cas d'aconseguir tren especial, sols podria neutralitzar en part establint un servei extraordinari d'autobusos de Monistrol a Montserrat, cosa que s'està gestionant.

En el moment que es concedis tren extraordinari i la reducció que hi ha sol·licitada per als pomellistes, es faria públic tot seguit i s'expendrien els tiquets corresponents.

Entretant ha d'aconsellar-se com a mitjà el més pràctic per a realitzar l'excursió, que cada Pomell, ja sia per si sol, ja en reunió d'altres, lloguin autobusos i autocamions per a fer el viatge a Montserrat i tornada. Els aventatges d'aquest procediment no cal pas ponderar-los perquè són evidents.

Els Pomells que viatgin en auto podran proveir el respectiu vehicle d'un rètol amb el nom del Pomell per tal que puguin trobar-lo quan convingui els pomellistes, especialment per a reunir-se a l'hora de dinar i per a la sortida.

PROVISIONS

Es també a preveure que, amb tot i l'extraordinari servei que haurà d'organitzar l'acreditat Restaurant de Montserrat, no podrà pas atendre en un mateix moment a tots els que se li presentin, i per això serà bo no anar desprevingut. Son molts els pomellistes que es disposen a emportar-se les provisions per a tot el dia, i així és d'aconsellar.

ESTATGE

Com que l'anada dels Pomells de Joventut a Montserrat és només d'un dia, puix no hauria estat possible pernoctar allí tota la munió, el Directori no ha hagut de preocupar-se de res relatiu a cel·les, servei que, com sempre, és a càrrec del P. Aposentador de Montserrat.

LA PLACA D'ARGENT

Com ja s'ha anunciat en el butlletí «Amfora» el Directori ha encapçalat amb 500 pessetes la subscripció per a costejar la bellíssima placa d'argent daurat que ja està construint-se, i per a atendre a les despeses de la festa i de la formació i relligat de l'àlbum d'ofrena.

Responent a la crida els Pomells de Joventut van trametent quantitats per aquesta subscripció, i és d'esperar que l'esforç sumat de tots permeti portar a la Regina de Catalunya una ofrena digna d'ella i de la joventut catalana.

CONCLUSIO

Convé que cada Pomell de Joventut es preocupi de l'organització de la seva particular expedició a Montserrat, i prevegi detalls i resolgui inconvenients i així d'aquesta manera, d'aquesta suma de particulars organitzacions en sortirà la total i en el possible perfecta organització de la gran festa dels 500 Pomells.

L'entusiasme xardorós que regna arreu de Catalunya per anar a Montserrat fa ja preveure la grandiositat de l'acte. El dia 11 de juny, amb l'ajuda de Déu, la selecta joventut de Catalunya dirà des dels cims de la santa muntanya dels catalans la seva fe en l'esdevenidor gloriós de la nostra Pàtria.

Tusquets i C.ª S. en C.
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 8

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Abir el tren francès que arriba a Portbou, en passar el túnel internacional, va agafar dos obrers d'aquella localitat, produint-los ferides greus.

—Ha estat declarada oficialment la existència de la febre aftosa al terme de La Tallada.

—Ha estat nomenat cap de la Duana de Portbou, don Carles Giner, qui prestava servei a la d'Irún, i Inspector regional de Duanes, don Manuel Macías, segon cap de la de Portbou.

—Està vacant la secretaria del Jutjat municipal de Llansà, i la plaça d'agutzil de Castell d'Aro, aquesta dotada amb el sou anyal de 450 pessetes. Totes dues poden sol·licitar-se durant el terme de 15 dies.

—Per al dies 2 i 7 de juny, la casa Sobreques ha organitzat dos concerts importants al gran Saló Granvia. El primer, vocal i instrumental, anirà a càrrec dels notables concertistes de violí i violoncel, senyors Moner i Gàlvez, professors del Conservatori del Liceu, del mestre Sabater, director d'orquestra del dit teatre del Liceu, i de la cantatriu nordamericana mis Mery Harry. El segon anirà a càrrec de l'eminent violoncel·lista Xavier Cugat, acompanyat al piano pel mestre senyor Casellas.

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Diumenge a la tarda, es reunirà la Comissió Provincial de Monuments per a tractar de les gestions que fa la Mancomunitat de Catalunya perquè li sigui cedit el Monestir de Poblet, per a restaurar-lo i destinar-lo a Escola d'Agricultura.

Les persones amants de l'art i del progrés de la nostra terra, estan molt joioses d'una possibilitat que el gran monestir tarragoní sigui salvat de la destrucció que el temps i els homes inconscients han anat augmentant.

—La classe d'arqueologia de l'Institut, donada pel doctor Sabater, farà diumenge una excursió a Vich, Ripoll i Sant Joan de les Abadesses. Els inscrits paseen de vint.

—Han estat a Tarragona els representants de la Companyia d'aviació francesa, per a visitar el camp d'aterrissatge de la Pedrera, i fer-lo aparriar per a poder aterrissar-hi els avions que vindran el vinent dia 21, amb motiu de celebrar la cursa Trofeu Armangué.

—Abans d'ahir fou inaugurat el telèfon a la població Mas de Barberans.

—Demà, arribarà al nostre port el vapor danès «Mjlnyr», el qual porta un important carregament de bacallà d'Escòcia, per a les cases Baixas i Fortis, Boada germans i Antoni Mas i Marc.

—El governador civil ha remès 500 pessetes a la Direcció de l'Asil de Sant Josep, la situació del qual, diuen que es més anguniosa que abans, quan no era declarat Escola Reformatori de menors.

— El diputat de la Mancomunitat donarà al Centre de Lectura de Reus, demà, una conferència tractant de «La crisi de les idees liberals».

Publicacions rebudes

—«Iberica». Revista dedicada al progrés de les ciències.

El número 426 publica el següent sumari:

«La hora en Canarias. — Ferrocarril de Tistutin a Dar Drius. — Legado Gómez Pardo. — R. Academia de C. y A. de Barcelona. — México. Estaciones sismológicas. — Centenario de Pasteur. — La Polonia actual. — Instrucciones higiénicas por telef. inal. — Nuevos avances en el espectro de rayos X. — La temperatura del suelo. — Laboratorio subterráneo. — Línea aérea de Jerusalén a Bagdad. — Acción de la sacarina sobre el organismo. — Audición y resonancia. — Terremoto del 16-XII-20 en China. — Fluorescencia de la celulosa. — La mano artificial movible a voluntad. Dr. Mettenleiter. — Sobre el desarrollo del mosquito. D. Jiménez de Cisneros. — Bibliografía. — Temperaturas extremas y lluvias de marzo.»

ALS SUSCRIPTORS DE
EDITORIAL CATALANA, S. A.
I A TOTS ELS NOSTRES LLEGIDORS

Enquadernem en tela tots els volums sortits de les nostres BIBLIOTECA LITERÁRIA i BIBLIOTECA CATALANA

Enquadernació i tapes: 2 pessetes

Tenim un bon estoc de llibres de les dues biblioteques ja enquadernats en tela a **4'50 pessetes** l'exemplar

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La tristesa d'Irlanda

S'havien pactat treves entre els dos grups de l'exèrcit irlandès, mentre llurs representants autoritzats negociaven un acord que posés fi a la lluita entre fills d'una mateixa pàtria i entre homes d'un mateix ideal. La lentitud de les negociacions exigí l'allargament de l'armistici, el qual fou prolongat fins ahir. I un curt telegrama de Londres ens diu que les negociacions, al capdavall, han fracassat.

Acabat el termini de les treves, les tropes dels dos grups (el que és addicte al Govern provosional i el que rebutja l'acord anglo-irlandès de Londres) tornaran a la guerra civil. Guerra civil fou anomenada la que els patriotes irlandesos sostingueren en els darrers anys contra les tropes britàniques. Però aquesta guerra no era verament civil, ans bé, era una guerra internacional, en el més recte sentit de la paraula, puix que era una guerra entre dues nacions distintes: Irlanda i Anglaterra.

Les guerres internacionals d'alliberament són, per part dels pobles oprimits, nobles guerres. Però les guerres civils — sobretot quan no són guerres socials, sinó guerres polítiques, guerres de partits — són vergonyoses. Això que veiem actualment a Irlanda és una tristesa. Vet ací un poble que, després de segles, assoleix la llibertat nacional, i que omple el primer temps de la llibertat amb una guerra entre dues fraccions polítiques.

Els partidaris de l'ex-president Valera diuen que s'esforcen per aconseguir la independència d'Irlanda. Però amb llurs procediments fan caure el descrèdit damunt el poble irlandès i enforteixen la posició de la Gran Bretanya. El Govern de Londres, preocupat avui per altres problemes, deixa fer. Però si més endavant es decideix a intervenir de nou, podrà agrair als varelistes l'ocasió que li ofereixen amb llur actitud.

A. ROVIRA I VIRGILI

Crisi ministerial a Austria

Viena, 11. — A conseqüència d'un vot de confiança de la Comissió de Finances contra el ministre del ram, aquest ha presentat la dimissió.

S'ha encarregat interinament de la cartera el conseller von Schoeber. — Havas.

Els lliberals anglesos

Londres, 11. — Un grup de parlamentaris lliberals de la coalició, ha votat per unanimitat una moció de confiança, de reconeixement i felicitació a Lloyd George pels seus esforços fets a Gènova amb el fi d'aconseguir la restauració d'Europa i obtenir un pacte general de pau. — Havas.

Foc a Baku

París, 11. — Comuniquen de Londres al «Matin», que segons un despatx de Copenhauguen, el diari «Prawda» publica la noticia d'haver-se declarat un gran incendi en un dels dipòsits petrolífers de Baku. — Havas.

Alemanya i les reparacions

París, 11. — Segons «Le Matin», els delegats aliats i la Comissió de Reparacions, sembla que admetran la resposta del Reich a la nota de la dita Comissió, de 21 de març, però que no pot servir de base a noves discusions. Pel contrari, consideren que el Govern alemany ha de fer contraproposicions en ferm o acceptar enterament les condicions de l'esmentada nota de març.

Afegeix «Le Matin» que probablement la Comissió de Reparacions farà noves gestions prop del Govern alemany. — Havas.

Reunió del Reichstag

Berlín, 11. — El Reichstag ha reprès les seves sessions, discutint en segona lectura el pressupost de transports per a 1922.

La Comissió evalua els ingressos d'aquest pressupost ordinari, provinents del tràfec de mercaderies, en 87.000.000.110 marcs, i proposa, demés, la suspensió de 9.000 funcionaris.

El socialista majoritari Brunner protesta contra l'elevació de les tarifes i demana la incautació del material de la companyia de vagons-llits Mitel Europa. Afegí que els sindicats obrers no permetran que sigui variat el règim actual de ferrocarrils. — Havas.

Els reis d'Anglaterra a Brussel-les

Brusel-les, 11. — Ahir, a la tarda, se celebrà a l'Ajuntament la solemne recepció dels reis d'Anglaterra.

Els sobirans anglesos i belgues, en dirigir-se a l'Ajuntament, foren objecte de grans aclamacions per la població.

El gugmestres senyor Max, els donà la benvinguda en nom de la ciutat.

El rei Jordi donà les gràcies a la municipalitat per la cordial acollida que se li feia, i declarà que els pobles belgues i anglès passaren pel dolorós període de la guerra, estretament units per la inflexible voluntat de vèncer l'enemic. — Havas.

Els bolxevistes a Riga

Londres, 11. — Comuniquen de Riga al «Daily Telegraph» que els tribunals bolxevistes han condemnat a mort una dona i vuit sacerdots, acusats d'oposar-se als registres que s'efectuen a les esglésies.—Havas.

Els Estats Units i Europa

Filadèlfia, 11. — S'ha celebrat l'obertura de la novena Convenció anyal del comerç exterior, ocupant-se de la possibilitat de prestar ajuda financiera a les nacions europees en el moment que aquestes hagin equilibrat el pressupost.—Havas.

París, 11. — Li telegrafien de Berlín a «L'Echo de París» que per un acord conclòs entre nombroses societats americanes, s'ha decidit implantar dos nous cables submarins entre els Estats Units i Alemanya.—Havas.

La posició de la Petita Entente

París, 11. — El corresponsal del «Petit Parisien» a Gènova diu que als círcols de la Petita Entente es manifesta un viu descontent per la decisió relativa a les minories, creient-se possible que si es persisteix en aquesta decisió, les delegacions de l'esmentada Entente renunciarien a col-laborar en els treballs de la Comissió competent.—Havas.

El front belga de la guerra gran

Brusel-les, 11. — El Touring Club ha acordat aflitar el front belga ocupat durant la gran guerra. La primera fita serà col-locada el dia 5 de juny, amb l'assistència del mariscal Foch. — Havas.

El conveni russo-alemany

París, 11. — El diari «L'Eclair» publica el text integre del conveni militar russo-alemany firmat a Berlín el dia 5 d'abril.

En el dit conveni s'estipula, en els seus dotze articles, que l'Estat Major alemany es compromet a subministrar a l'exèrcit roig l'armament i material necessaris per a posar en peu de guerra 180 regiments d'infanteria, i proporcionar l'artilleria necessària per a vint divisions. Igualment es compromet a reorganitzar la flota russa, proporcionant per a això el personal necessari, a lliurar 500 aeroplans militars i a instruir l'Estat Major Roig en els últims perfeccionaments dels gasos.

Finalment es compromet també a organitzar i posar en marxa les fàbriques russes de material de guerra.

L'Estat Major Roig es compromet a intensificar els transports, especialment a les línies d'Alexandrof i Nikolaief.

Totes dues parts mantindran secret el conveni mentre una d'elles ho consideri necessari.

Assassinat de Kubucheff

París, 11. — Des de Londres telegrafien al «Petit Journal» que ha estat trobat mort el tècnic comercial bolxevista Kubucheff. Es creu que es tracta d'un crim. — Havas.

L'actitud de Lloyd George

París, 11. — Sembla que Lloyd George, lluny de manifestar cansament davant la difícil marxa dels treballs de la Conferència, ha declarat recentment el seu ferm propòsit de prolongar aquells durant el major temps possible.

Segons «Le Journal», Lloyd George cercaria d'aquesta manera retrassar la seva tornada a Anglaterra, on s'observa un canvi radical en l'opinió, que desaprova els seus atacs contra l'Entente cordiale.

En sa conseqüència, el primer ministre britànic té la intenció de promoure totes les qüestions desagradables que puguin efectuar els Estats Units que, en sa opinió, hagin defensat amb menys entusiasme els seus respectius punts d'obir en la Conferència de Gènova.—Havas.

Regiments bolxevistes sublevats

Allahabad, 11. — Segons el periòdic «Pionner», circulen rumors que els regiments bolxevistes que operen al Turquestan rus s'han sublevat, cometent actes de violència contra llurs oficials.—Havas.

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
4 » 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	642'00
» Alacant	000'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» » 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	000'00
Renda francesa 3 per 100	56'00
Accions Rio Tinto	1.260

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SOLER I TORRA GERMANS, Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuccés, 1.

PREUS DE COMPRA:

Bitllets:	Francesos,	58'60
»	Anglesos,	28'50
»	Italians,	34'00
»	Belgues	53'40
»	Suïssos.	123'60
»	Portuguesos	0'40
»	Alemanys,	2'00
»	Austriacs,	0'08
»	Holandesos,	2'36
»	Russos,	0'00
»	Grecs,	00'00
»	Suecs,	1'52
»	Noruegs,	1'00
»	Dinamarca,	1'20
»	Romania,	4'25
»	Turquia,	00'00
»	Estats-Units,	6'35
»	Canadà,	5'00
»	Argentins,	2'28
»	Uruguais,	4'85
»	Xilens,	0'50
»	Brasilers,	0'85
»	Bolivians,	1'35
»	Peruans,	20'00
»	Paraguais,	0'10
»	Venezuela,	00'00
»	Japonesos,	3'00
»	Algerins,	57'00
»	Egipte.	28'10
»	Filipines.	2'70

CANVIS DE DIVISES XEC NO COTITZATS OFICIALMENT FACILITATS PEL BANC DE CATALUNYA

Portugal	0'50	ptes. escut.
Argentina	2'33	» peso.
Holanda	2'48	» florí.
Suècia	1'65	» corona.
Noruega	1'20	» »
Txecoeslovàquia	12'65	» 100 coron.
Polònia	0'25	» 100 marca
Romania	0'00	» 100 leis.
Hongria	0'00	» 100 coron.

Barcelona, 11 de maig de 1922.

La situació de Xina

La crisi ministerial. - La guerra civil. - La Conferència del Pacífic. - La concepció pagana de la vida xinesa

Són tantes i tan embolicades les qüestions que hi ha a Xina que no sé pas per on començar.

Tenim l'afer del ministeri, en primer lloc. Fa alguns mesos que Kinyung-pon, primer ministre, hagué de retirar-se degut a la pressió i exigències de Thang-so-lin, el «War Lord» de la Xina, essent nomenat en son lloc, sota la seva influència, l'actual president del ministeri En Liang xe-y. Aquest ocupa la cadira presidencial amb protesta de molts polítics i militars, entre aquests de U-pei-fu, generalíssim de les tropes del Nord, el qual l'amenaçà de declarar-li la guerra i sitiar-lo a Pequín, si no renunciava el càrrec assumit contra la voluntat del poble xinès. Liang-xe-y, anomenat també el Buda de la riquesa, per ésser el xinès més admirat, apoiat per l'altre generalíssim, feia el sonso de les amenaces de U-pei-fu, fins que, després de tres mesos de mútues acusacions i amenaces, Liang-xe-y, per a evitar dies de sang a son país, es decidí anar-se'n de Pequín i retirar-se a Tient-sin, sense renunciar, però, a la presidència ministerial.

Hi ha també la conferència del Pacífic, amb les qüestions que afecten a Xina: la retrocessió de la badia de Tsing-tão a la Xina pel Japó; la revisió i augment de les tarifes duaneres d'un 5 per 100, i la previsió d'altres augments per a l'esdevenidor, l'abolició de les oficines de correus estrangeres, llevat de les que pertanyen a les concessions estrangeres; l'abolició de l'Extraterritorialitat, o sigui, de la jurisdicció consular per a jutjar els súbdits respectius; la restricció de la telegrafia sense fils pel que fa a usos oficials estrangers; la retirada de les tropes estrangeres de les concessions europees anunciada per a quan els xinesos puguin plenament i formalment protegir les vides i béns europeus.

Aquestes foren les qüestions presentades pels delegats xinesos a l'esmentada Conferència.

D'aquestes demandes totes els foren concedides sense condicions, excepció feta de l'abolició de la jurisdicció consular i la retirada de les tropes estrangeres de les concessions europees.

L'abolició de l'Extraterritorialitat, en principi els ha estat concedida, mes amb la clàusula de què les potències estrangeres, abans de procedir a la renúncia d'aquest privilegi, volien assabentar-se de l'estat de coses de Xina i sobretot del seu sistema judicial.

Aquesta condició fou posada amb molt bon encert i prudent intuició, i és d'esperar que si els delegats als quals els sigui confiada aquesta difícil ateca, són homes competents i imparcials, i examinen profundament les lleis judiciàries xineses i la manera d'aplicar-les, no podran menys de donar un veredicte contrari a les aspiracions dels xinesos.

Podria ben ésser que els esmentats delegats fessin un examen en les ciutats on hi ha molt de tràfec comercial europeu i on els xinesos estan fins a cert punt imbuïts per l'ambient europeu, sense endinsar-se a cil tasca, són homes competents i imparcials, i examinen profundament les lleis judiciàries xineses i la manera d'aplicar-les, no podran menys de donar un veredicte contrari a les aspiracions dels xinesos.

Podria ben ésser que els esmentats delegats fessin un examen en les ciutats on hi ha molt de tràfec comercial europeu i on els xinesos estan fins a cert punt imbuïts per l'ambient europeu, sense endinsar-se a cil tasca, són homes competents i imparcials, i examinen profundament les lleis judiciàries xineses i la manera d'aplicar-les, no podran menys de donar un veredicte contrari a les aspiracions dels xinesos.

La renúncia d'aquest privilegi és la qüestió que més entusiasme els xinesos. I res té d'estrany, car per al xinès, que vol passar davant del món com una nació civilitzada, digna d'asseure's a tots els congressos internacionals, és un gran deshonor no poder gaudir dels atributs que tota nació com a tal gaudeix; això és com un grapat de llot llançat al front de tots els xinesos.

A mon juí, la Xina no és prou madura perquè se li concedeixi un tal atribut. S'ha de tenir en compte que a la Xina, almenys a l'interior, el mandarí és fiscal, jutge i executor de la sentència donada per ell mateix, tot d'una peça, i aquests, donat l'odi que anima a tot xinès contra l'estranger, difícilment podrien donar un veredicte ajustat a la justícia i imparcialitat.

Fins ara els xinesos han mirat l'europeu com a un ser intangible, gràcies a la incompatibilitat dels tribunals xinesos per a jutjar-los, i això feia que moltes atemptats es deixessin de cometre per la por que els mandarins tenien d'ésser ells castigats, i, no obstant, no passa any que no s'hagin de plànyer assassinats i atemptats contra els europeus, principalment contra els missioners.

La Xina és un país enterament pagà i llurs lleis estan basades en el paganisme, l'ideal del qual és: la força sobre el dret, i la consciència consisteix en el «què diran», o sigui en el «Ho Kaen(pu ho Kaen (ben vist o mal vist), que a cada punt pronuncien els xinesos.

Fra Francesc PONS, O. F. M.

Li-kia-pin, 20 març 1922.

Schanzer i Txitxerín

París, 11. — Segons el corresponsal de «Le Petit Parisien», a Gènova, en aquests moments s'està plantejant als círcols polítics de la Conferència la qüestió de saber amb quin dret el senyor Schanzer ha cooperat amb Txitxerin per a instar-lo a modificar la seva nota de resposta, i en virtut de quins poders ha pres damunt seu la greu responsabilitat d'erigir-se en jutge sobre l'oportunitat de tornar als seus autors la nota sovietista, després d'haver tingut coneixement d'ella.

Sembla que el senyor Schanzer ha declarat que era molt possible que la resposta definitiva de Rússia no sigui remesa fins al divendres o el dissabte al matí.—Havas.

El Nunci del Sant Pare a París

París, 11. — El corresponsal de «Le Matin» a Roma dóna compte que al Vaticà es desmant rodonament el rumor de que monsenyor Ferretti, Nunci del Papa a París, sigui cridat a Roma molt aviat.—Havas.

L'atribució de Vilna

Gènova, 11.—Amb l'objecte d'abreujar la solució definitiva de la qüestió relativa a l'atribució de Vilna, s'assegura que el senyor Lloyd George té intenció de proposar que les comissions polítiques dels dos països interessats, que són Polònia i Lituània, siguin instades a comprometre's solemnement i per anticipat davant la Conferència, d'acceptar qualsevol decisió que pugui adoptar-se sobre aquest assumpte per part del Consell de la Societat de Nacions, després d'un nou examen de la qüestió.—Havas.

La resposta russa al memoràndum

Gènova, 11.—El senyor Txitxerín ha tramès a les 11'45 al senyor Schancer la contesta de Rússia al memoràndum dels aliats, sortint després del palau reial.

Els círcols italians i britànics es mostren satisfets per les modificacions introduïdes al text. Adhuc reconeixent que aquestes modificacions afecten més a la forma que al fous, es declara que a menys de no surgir dificultats en l'estudi del text, la Conferència ha aconseguit franquejar l'etapa més difícil i podrà continuar la seva tasca.—Havas.

Els Soviets protegiran les missions catòliques a Rússia

Roma, 11.—Comuniquen de Canova a «La Tribuna», que el Vaticà ha concertat un acord amb Txitxerín basat en l'acceptació per part de Rússia de les llibertats de consciència i religiosa i protecció a les missions catòliques a Rússia.

El Vaticà ha consentit en retirar la seva petició relativa als bens eclesiàstics davant la categòrica negativa del representant dels bolxevistes.—Havas.

Bombes a Chicago

Chicago, 11.—Ahir van ésser tirades dues bombes contra dos edificis, produint-se gran avalot a conseqüència de l'explosió. Resultaren morts dos agents de policia i un de ferit.

Les autoritats han procedit a la detenció del president del Comitè executiu del Sindicat de Construcció. — Havas.

La Conferència de Gènova

Gènova, 11.—Als centres britànics, la primera impressió referent a la resposta dels Soviets, ha estat que aquesta s'inspirava en un desig de pau, i que resolta ja la part econòmica, la Conferència podria prosseguir l'estudi de la qüestió del Pacte de «no agressió», però més tard han declarat als esmentats centres que el document rus constitueix una polèmica que fa difícil tota discusió amb els Soviets.

Posen de manifest que la qüestió del crèdit demanat per Rússia és la que domina tot el debat.

Asseguraven per últim que la resposta dels Soviets requereix una rèplica molt enèrgica per part de les potències.

El delegat francès senyor Barthou ha conferenciat amb el senyor Lloyd George sobre la contesta rusa.—Havas.

Gènova, 11. — El delegat rus Rakowski, parlant davant del corresponsals estrangers, ha manifestat que determinades potències han canviat l'acord concertat a la Vil·la Alberti, i que en vista d'això, Rússia recobra la seva llibertat, disposada a respectar els interessos dels portadors de títols i propietaris estrangers.

Ha afegit que de quedar solucionat l'incident promogut per la clàusula referent als bens privats, els Soviets estaran disposats a examinar els problemes pendents, entre els quals figuren el reconeixement jurídic dels Soviets i el Pacte de «no agressió».

Rakowski ha expressat la seva opinió de què si l'actitud dels Soviets hagués sin de tenir per conseqüència llur isolament o algun bloqueig coercitiu, això portaria segurament un augment àdhuc major de la misèria mondial.—Havas.

Gènova, 11. — Els senyors Lloyd George, Barthou i Schanzer han acordat convocar per a demà a la Subcomissió d'assumptes russos, sense assistència dels delegats sovietistes i alemanys.

Es proposen dirigir als Soviets una refutació enèrgica de la part crítica que conté la resposta de la Delegació russa. Aquesta refutació serà redactada pel senyor Lloyd George.

Sembla que serà nomenada una Comissió de pèrits perquè continuï l'examen de la qüestió russa fora de la Conferència.

També es diu que es pendrà resolució sobre si la Delegació russa haurà de pendre part o no en les deliberacions de la dita Comissió.

El senyor Lloyd George farà gestions insistents durant els treballs de l'esmentada Comissió per a aconseguir la promesa de què Rússia i els Estats fronterers que actualment existeixen.—Havas.

El raid Portugal-Brasil

Fernando de Noronha, 11. — Aquest matí ha sortit amb direcció a les Penyes de Sant Pau l'aeroplà portuguès que ha de continuar el raid Portugal-Brasil.—Havas.

Les negociacions entre els partits d'Irlanda

Dublín, 11.—La Dail Eireann ha estat notificada avui que la Comissió de la pau ha consentit en reprendre les interrompudes negociacions.

En vista d'això, l'Assemblea ha acordat ajornar les seves sessions fins el dia 18 de l'actual.

Mentrestant continua la vaga. — Havas.

La Societat de Nacions

Ginebra, 11. — Avui s'ha reunit sota la presidència del senyor Quiñones de León el Consell de la Societat de Nacions.—Havas.

Imminent crisi grega

Atenes. — La Cambra ha aprovat un vot de confiança al Govern, per 161 vots contra 160. El senyor Gounaris ha declarat que el Govern reflexionarà abans de pendre una decisió. — Havas.

Una victòria de Carpentier

Londres, 11. — El campió francès de boxa, Carpentier, ha vençut al seu contrincant anglès Lewis per knock out en el primer round. — Havas.

Tribunals

EL PROCES PER L'ASSASSINAT DEL «TERO»

Ahir al matí va començar, a la secció I, la vista del procés instruït contra Lluís Fernàndez Garcia, acusat de la mort de Pau Sabater Lliró (a) «Tero», assassinat la nit del 18 de juny de 1919, a la carretera de Ribes.

Aquest procés ha despertat molta curiositat, perquè el «Tero» era un dels més ferms puntals del Sindicat Unic, i la seva mort apareix embolcallada en el misteri.

Segons l'acusació fiscal, que va a càrrec del de S. M. don Didac Medina, el fet ocorregué així:

«El processat Lluís Fernàndez Garcia, amb dos més que no han estat descoberts, es presentà la nit del 18 al 19 de gener de 1919, al domicili de Pau Sabater, carrer del Dos de Maig, 274.

Digueren al Sabater, qui llavors es distingia per la seva activa cooperació a la tendència i propòsits exterioritzats en forma sagnant contra la classe patronal, que ells eren agents de l'autoritat i que els seguís.

Llavors no hi havia manada contra el Sabater cap acció ni judicial ni governativa.

A la porta, el Fernàndez l'escorcollà, i, després, el feren pujar a un auto i el conduïren a un lloc poc poblat de la carretera de Ribes, en direcció a Montcada i a distància d'uns 100 metres de la Torre del Baró i de la torre de l'aigua de Montcada dita «La Trinitat».

Allí li dispararen tocant-lo cinc bales de dos calibres diferents a la cara i a l'espatlla, deixant-lo mort al lloc. El dia següent aparegué el cadàver abandonat.»

El fet constitueix un delicte d'assassinat amb alevosia, havent-se de determinar si hi hagué premeditació i propòsit determinat de nocturnitat.

Cas que hi hagués veredicte de culpabilitat, correspondria imposar al Fernàndez la pena de mort, i, en cas d'indult, inhabilitació perpètua i indemnització de 10.000 pessetes als fills de la víctima.

El defensor, que és el regidor don Miquel Junyent, sostè la inculpabilitat del Fernàndez i demana l'absolució.

El voluminós sumari era de 362 folis i el nombre de testimonis molt nombrós.

El processat ha respost a l'interrogatori dient que son ofici és el d'intèrpret, que ha treballat molt de temps a França, on conegué molts sindicalistes espanyols actius, que a l'època que el «Tero» fou mort era dependent d'En Bravo Portillo i que vivia al carrer d'En Roca.

La nit d'autos anà, amb el cap superior de Policia senyor Alvarez Caparrós, l'inspector senyor Mas i altres agents de policia, a practicar la detenció del sindicalista Joan Illa, a la Plaça del Clot.

Un auto anà a cercar-lo a casa seva, i, trobant-li els ocupants de l'auto deixaren encarregat que així que arribés anés de seguida al davant de la Caixa d'Estalvis del Clot per a la detenció susdita, com ho feu. Després, amb el mateixo auto, se'n tornà cap a Barcelona.

El sindicalista Illa es resistí, havent de lluitar amb ell i anant a cops de puny. Un d'aquests cops el tocà al nas, a l'Illa, fent-li sortir sang i tacant-se el Fernàndez.

Van declarar alguns testimonis de càrrec, començant per la dona del «Tero», Josepa Ros, la qual ha dit que, entre els tres que anaren a emportar-se'n son marit de cara, coneixia el Fernàndez, com l'havia reconegut ja en el sumari.

El vigilant i el «sereno» del carrer d'En Roca van declarar que els cridà l'atenció l'arribada d'un auto dirigit cap al davant de la casa que habitava el Fernàndez, explicant la maniobra de l'auto de fals distinta a com l'explica el processat.

Després van declarar altres testimonis de càrrec, suspenent-se la vista fins a la tarda, que acabaven aquests i començaven els de la defensa.

EL PROCES

A dos quarts de cinc es repren el judici.

El testimoni senyor Alvarez Caparrós, cap de policia quan esdevingué el fet, no compareix, igualment que molts altres testimonis.

L'inspector de policia, senyor Bordes, diu que junt amb l'inspector senyor Leon, anaren en auto al carrer d'En Roca la nit d'autes o l'anterior, a cercar el processat, per a procedir a la detenció dels autors de l'atemptat contra el patró senyor Obradors, entre els quals creien que hi havia el sindicalista Illa.

El sereno del carrer de Dos de Maig diu que no va veure cap automòbil la nit de la mort del «Tero».

Es llegeix la declaració d'alguns policies, i tots estan d'acord amb les de llurs superiors i companys.

Dos oficials de la presó declaren que s'assabentaren que es dirigien amenaces contra el Fernàndez, que ja estava pres.

No compareix l'advocat don Josep Ulled, el fiscal diu que pot prescindir-se de la seva declaració, però el defensor se'n dol, perquè diu que, havent estat qui més acusava, ara seria el qui desfaria les acusacions.

La mestressa de la casa on vivia el Fernàndez, diu que, al matí, quan tornà a dormir, li donà l'encàrrec dels ocupants de l'automòbil, perquè anès al Clot. Després, ell, li va demanar que li netegés les taques de sang de l'americana.

Es llegeix la prova documental, i, després se suspèn la vista per alguns minuts.

L'ACUSACIO FISCAL

A les sis comença el seu discurs el senyor Fiscal. Comença parlant de la situació social, la qual va donar lloc a diversos actes de violència de la classe patronal. Diu que el mort va significar-se per la seva actuació sindicalista, i que l'atemptat fou degut a aquesta significació.

Diu que fesc lasses patronals es disposaren a la defensa, però procediren per camins estranys a la Llei.

Aleshores va començar l'actuació d'En Bravo Portillo i del seu grup.

Remarca la declaració d'En Bravo Portillo, referent al processat, dels antecedents del qual dóna referències poc falagueres.

Diu que el Sabaté era un home perillós, perquè era un element directiu de l'actuació violenta del Sindicat Unic, però no hi havia cap disposició legal de procedir contra d'ell.

En treure'l de casa seva, en nom de l'autoritat, començava una infracció legal.

Remarca que la dona del «Tero», reconegué en roda de presos el processat, com un dels tres que s'emportaren el seu marit.

Recorda la declaració de l'Illa, que, qui va pegar-li fou En Bravo Portillo, i que no es va tacar ningú amb la sang del seu nas; la de la dispesera del processat, la qual ha dit que va dir-li que rentés les taques de sang del vestit no en arribar a casa seva, sinó alguns dies després quan hagué reflexionat; la seva i la d'altres, que semblen corroborar la culpabilitat del processat.

Creu que el Sabater fou mort dalt de l'automòbil en el qual el conduïren, concorrent-hi la circumstància d'alevosia i nocturnitat.

Fa present als jurats que fa temps es respirava a Barcelona la convicció que els crims socials eren deixats impunes. Excita a no distingir de colors socials i obreristes, i aplicar justícia seca.

INFORME DE LA DEFENSA

L'advocat defensor, que ho és el tinent d'alcalde senyor Junyent, comença dient que ha contribuït a encarrilar la situació social, pel desig de pacificació.

Fa present que no ha actuat fins ara com a advocat en causes com aquestes, però arribaren fins a ell les notícies referents a aquest procés, pel qual feia temps que el processat estava sofrint presó.

Assabentat del cas, s'ofereí voluntàriament a defensar el processat, perquè el va creure innocent. Censura enèrgicament el fet que es tingués a la presó al processat durant tres anys.

Analitza les dues acusacions importants que s'han fet. Com el fiscal, diu que en aquest procés s'estava a les fosques fins que l'advocat senyor Ulled prestà una declaració espontània, acusant a alguns, entre ells, a Bravo Portillo, de la mort del «Tero», però no assenyalà el Fernàndez malgrat estar enemistat amb ell i haver anat a cops tots dos.

Després, amb incidents i altres declaracions, s'ha fet durar aquest procés i s'ha tingut tres anys pres el senyor Fernàndez.

Fa present que no és cert que pel carrer d'En Roca no hi passin automòbils en dia sd'entre setmana, i retreu les declaracions del cap de policia i de diversos agents que diuen que anaren en automòbil a cercar el Fernàndez, perquè els acompanyés a agafar l'Illa.

Diu que és inversemblant que el procesat encarregués a ningú el netejar l'americana de la sang que l'hagués tocat en la comissió d'un crim, puix l'hauria netejada ell mateix, o l'hauria destruïda. Recorda que la dispesera ha confessat que fou l'endemà al matí el dia que el processat li va demanar que netejés l'americana.

Diu que els armers han dit que les amb la sang que li va sortir del nas, anant a trompades amb els que el detingueren, no es taquès ningú d'ells

Diuq ue els armers han dit que les bales trobades al cos del «Tero» eren calibre 38, i el revòlver del processat usava bales del calibre 9.

Explica el desenrotllament del procés i es dol que el processat hagi hagut d'estar pres tres anys, i demana un veredicte d'inculpabilitat.

A quarts de nou se suspèn la vista per a rependre's avui, i donar veredicte i sentència.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala I. — Universitat. Incident: Everet i Fills contra D. Batet.

Drassanes. Major quantia: Joan Tolrà contra Ramon Orrido.

Sala II. — La Bisbal. Expedient: Pere Massanas.

Terrassa. Inhibitòria: Banc de Terrassa i ministeri fiscal.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció I. — Audiència. Tres orals per furt i un per jocs prohibits.

Secció II. — Vilanova. Un oral per furt. — Oest. Dos orals per furt i un per desobediència.

Secció III. — Llotja. Estafa: Processats A. S. i un altre.

JUTJAT DE GUARDIA

Ahir va sortir el de l'Audiència, secretaria Florensa, havent fet 32 diligències i tres detencions.

L'ha substituït el de la Llotja, secretaria Sarmiento.

D'espectacles

PRESENTACIO DE LORETO PRADO I ENRIC CHICOTE

Han fet la seva presentació al Goya, Loreto Prado i Enric Chicote, popularíssims artistes madrilenys que no havien treballat encara a Barcelona. La novetat que oferia aquest debut i el fet d'ésser dedicada la vetllada a l'Associació de la Premsa Diària va portar al teatre de la Ronda una concurrència selectíssima.

La companyia es va presentar amb «Los granujas», la vella sarsuela de l'Arniches, que han representat les millors tiples còmiques del teatre castellà. Loreto Prado va interpretar-la d'una manera excel·lent, emportant-se'n, des de le sprimeres escenes, la simpatia del públic.

En Chicote va secundar amb molta dignitat la gentil actriu.

Com a segon número del programa es va fer l'estrena d'una revista que porta per títol «Que te crees tu eso!», de Linares Becerra i Xavier de Burgos.

Es lamentable que En Chicote escollís aquesta sarsuela vulgarissima per a la presentació a Barcelona de la seva companyia. Es una revista mancada d'enginy, amb tocs patrioters i monòlegs sentimentals d'aquells que ja no s'estilen, i alguna grolleria escampada.

El públic va suportar la representació com consideració especial a uns artistes que es presentaven per primera vegada davant del nostre públic, i que tot deixava endevinar que ho feien amb desigs d'agradar.

Cal també consignar que dins la insustancialitat de la comèdia, En Chicote i la Loreto Prado hi fan tot el que poden per a sortir airosos del seu treball. La Loreo Prado, en una caricatura que hi fa en el darrer quadro — si suprimís un detall que no escau en un teatre com el del Goya — hi està admirable.

En Chicote, En Díaz de la Vega, En Castro, la senyora Franco i la senyoreta Arias també, tots en papers episòdics, es fan merelxedors d'aplaudiments.

Aquests varen ésser abundosos. La Loreto Prado i En Chicote varen ésser ovacionats en presentar-se a l'escena, a l'acabament de tots els quadros de «Los granujas», i en alguns números de la segona sarsuela.

En Chicote i la Loreto varen agrair amb paraules molt sinceres, en acabar la vetllada, la bona rebuda que se'ls havia dispensat. — J. C. D.

La Secció Permanent de Propaganda Autonomista del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria ha organitzat una vetllada teatral per al dia 14 del corrent, a la nit, per la companyia que dirigeix la primera actriu N'Elvira Fremont, representant-se «L'endemà de bodes» i el sainet «El marit de la viudeta».

La nit del diumenge vinent tindrà lloc al teatre de l'Orfeó Gracienc una selecta vetllada integrada per escollides obres d'En Santiago Rusiñol, que porten per títol «A ca l'antiquari» i «Ocells de pas», les quals seran representades per la Companyia Catalana d'Art Dramàtic Claramunt-Adrià, de la qual forma part l'actriu Pepeta Valero.

—

Aviat es publicarà el programa de les conferències que es donaran a l'Ateneu sobre Teatre Líric Català, les quals han estat organitzades pel Comitè pro Teatre Líric.

El Comitè Pro Teatre Líric Català ha nomenat president d'honor del concurs que es prepara convocar per tot el present mes a l'il·lustre mestre don Angel Guimerà.

—

Ha estat fixada per a avui, divendres, la projecció única a Barcelona de la pel·lícula «La Argentina», admirable cinta, en la qual són descrits els costums argentins.

Aquesta pel·lícula ha estat dirigida per Robert Arata, i la projecció es farà al Pathé Cinema.

La comisió que patrocina aquesta sessió és formada pel cònsol general de l'Argentina, degà de la Facultat de Medicina, Casa d'Amèrica, Associació de la Premsa Diària, doctors Antoni de P. Aleu i Pi i Sunyer, comte de Lavern, coronel Loredo i altres distingides personalitats.

A la sessió hi assistiran les autoritats. Solament se'n donarà una projecció, per haver-se de trametre aquesta cinta immediatament a Madrid.

—

Ha tornat de Madrid el mestre don Eusebi Bosch i Humet.

—

El Sindicats Professional de Periodistes prepara per a la segona quinzena d'aquest mes el seu tradicional festival benèfic.

Tindrà lloc al Novetats.

—

Ha pres comiat del públic del Goya el Grand Raymond.

El celebrat il·lusionista ha estat, objecte, durant la seva breu actuació al teatre de la Ronda, de molts i merescuts aplaudiments.

Per avui, divendres, tarda i nit, s'anuncien al teatre Tívoli selectes funcions en honor i benefici de l'eminent baix cantant Pau Gorgé.

A la tarda es posaran a escena la sarsuela del mestre Amadeu Vives «Bergamino» i la comèdia musical del mestre Rafael Millán «Glorias del pueblo».

A la nit figuren al programa «Glorias del pueblo», l'opereta del mestre Luna «Molinos de viento», prenent-hi part Lluïsa Vela, Emili Sargi-Barba i Pau Gorgé, que interpretarà el paper de caporal Stock, i «El maestro Campanone», per la senyora Panach i els senyors Sagi-Barba, Gorgé, Castro, Ruiz, Gorgé (M.) i chor de cavallers.

Per les moltes simpaties amb què compta Pau Gorgé a Barcelona i la selecció dels programes, són segurs dos plens al teatre Tívoli.

—

Al Saló Catalunya s'hi ha estrenat una deliciosa comèdia que porta per títol «Pimentilla», la interpretació de la qual és a càrrec de l'admirable ingènua Dorothy Gich.

—

El conegut empresari senyor Gibert ha signat un contracte d'arrendament amb l'empresa del Novetats.

En conseqüència, aquest popular empresari tindrà, en l'esdevenidor, els teatres Novetats, Tívoli, Nou i Victoria.

—

L'administrador del Victòria, don Jaume Boixet, en companyia del seu germà Joan, acaben de constituir una empresa que es dedicarà a l'explotació de diversos teatres de Catalunya, durant el pròxim estiu.

—

La companyia d'Enric Pancant, que actua al Tívoli, ha estrenat una nova opereta que porta per títol «Acqua Cheta». Té música de Giuseppe Petri, i els artistes de la Companyia fan tot el que poden per a fer-la triomfar, si bé el públic no arriba a interessar-se per l'obra, que és una de tantes com s'escriuen d'aquest gènere.

PREMI DE L'OR
(Preus de compra)

Alfons	124'00	per cent
Isabel	124'00	» »
Unces i mitges unces	123'00	» »
Quart d'unca	122'50	» »
1|16 d'unca	124'00	» »
Francs	123'75	» »
Dòlars	6'35	» »
Lliures	31'25	» »

Barcelona, 11 de maig de 1922

Xipolleig financier

L'ORIENTACIÓ, el criteri demostrats pel nostre illustre amic En Francesc Cambó en formular observacions a la totalitat del dictamen sobre el projecte de llei de reforma tributària, acabaren de posar en evidència la manca d'orientació i la manca de criteri que fan d'aquell projecte i de les manifestacions del ministre de Finances, senyor Bergamín, cada vegada que el comenta, un veritable xipolleig financier.

Podria dir-se que la posició del senyor Bergamín és fàcil, benestant, francament optimista; cosa no ben comprensible en qui té la cura del fonamental, del formidable problema econòmic d'Espanya. Però l'optimisme del senyor ministre de Finances és d'aquells que, per abrandar-se i guspirejar, no li cal més cosa que cloure els ulls davant de totes les realitats i de totes les imminències. Es l'optimisme joiós, platxeriós, suïcida, que va empenyent l'Espanya centralista pels carreranys de la deshonor i la desfeta.

Es clar que quan En Francesc Cambó, ocupant aquell Ministeri de Finances, formulà el seu projecte *òmnibus* de reforma tributària, en el fons responia a una reacció optimista, car només l'optimisme era capaç d'escometre una obra de tant d'abast. Però l'optimisme del nostre illustre amic es basava en una convicció que ara ha recordat, que és: que la hisenda d'Espanya, malgrat el dèficit enorme i creixent que l'afeixuga, encara pot deslliurar-se de la bancarrota; cosa que no poden esperançar altres països. Però aquesta possibilitat de salvació *només* pot trobar-se amb una decisió i una competència com la del nostre illustre amic, amb una reforma global, meditada i inflexible. L'optimisme, emprant una dita vulgar, del tapar alguns forats i anar vivotejant no és aturar la davallada.

Els projectes d'En Francesc Cambó, tot i implicar per als contribuents augments notables de tributació, eren fets amb un esment assenyat i entès que feia que l'economia del país no en resultés malmesa. A més a més tot ell s'inspirava en un sentit modern i finíssim de justícia social, basat, altrament, en una gran coneixença de les realitats presents de les terres d'Espanya. Altrament, el problema de les hisendes locals hi era atès, tractant-s'hi de consolidar l'economia pública en son conjunt i en tota la seva gradació jeràrquica. Ben al revés d'ara, que les hisendes locals són preterides i befades i expoliades pel mateix senyor ministre de Finances que hauria d'atendre-les, recollint-ne els persistents, unànimes i fonamentats dalers.

La característica dels projectes de l'illustre cabdill nacionalista era la sinceritat; la del projecte Bergamín, és l'artifici. El senyor Bergamín, tot i dient-se continuador de l'obra d'En Cambó, en foragita, com hem dit, coses fonamentals. De les quals, una de les més remarcables és aquella nobilíssima tasca, aquella exemplar decisió del nostre illustre amic en extirpar el frau que, amb tantes formes, minva els ingressos de la hisenda i fa que a Espanya la tributació sigui profundament desigual, i, per tant, injusta.

Els projectes d'En Cambó implicaven tota una reforma tributària i tota una revolució ètica, rectificadora de la tradició secular de la política centralista espanyola. Aquest era el magne secret d'En Cambó, el secret que revelà ahir en veu alta al senyor Bergamín i que el Congrés acollí amb grans murmuris. Digué el nostre amic:

«Vaig a revelar a V. S. un secret. Hi ha damunt de la taula un projecte de llei de repressió del contraban que, si s'aprovés, tot ell, produiria més que totes les reformes tributàries de V. S.»

Però aquest secret és massa gros perquè molts polítics puguin recollir-lo.

Rectificats, amb una visió clara de la realitat que no tolera ficcions, els fàcils optimismes del senyor Bergamín, En Cambó remarcà la necessitat inajornable d'assegurar, amb l'augment ineludible dels ingressos, la realització ara immediatament possible de la justícia social, destriant alhora, mestrívolament, la distinta i àdhuc contrària significació del dèficit a un país d'hisenda ja fallida o a un altre país les finances del qual poden evitar encara la bancarrota.

El Sr. Bergamín no va poder contestar el discurs del nostre illustre amic. Aprofità, però, l'avinentesa per a exterioritzar novament la seva hostilitat contra Catalunya i la Mancomunitat, en parlar de les Hisendes locals i en no recollir la referència als telèfons. El Sr. Bergamín reiterava la seva hostilitat contra les *províncies* i ens en retreia el nostre concepte. Però nosaltres ens oposem a la divisió *provincial* per insuficient, per poc natural. El Sr. Bergamín creu, pel contrari, que la *província* encara té massa personalitat. Ell voldria suprimir-la. Ell voldria que entre l'Estat unitari i el Municipi no hi hagués cap entitat administrativa intermèdia. Ell acabaria, segurament, per suprimir fins el mateix Municipi. I això, quan la concepció unitària de l'Estat espanyol ha fracassat definitivament. Un hom diria que el Sr. Bergamín voldria deixar la Mancomunitat de Catalunya sense l'arbitri d'automòbils, sense carreteres i sense telèfons. Sembla que el Sr. Bergamín vulgui suprimir la Mancomunitat i fins i tot les *províncies* catalanes.

Les Idees i les Imatges

L'EX-COMPANY D'AULA

L'ex-company d'institut o d'universitat amb el qual un jorn, després d'un interregne de deu o dotze anys, ens topem a l'atzar, no resulta pas sempre una sorpresa agradable.

L'un al davant de l'altre romanem un instant vacillants.

Que diferents, que oposats, que incompatibles ens retrobem als primers mots canviats!

Els tractaments de vós, de tu, àdhuc de vostè, alternen indecisos.

Un copet a l'espatlla s'ha deturat a mig camí. Les paraules avorten. Es glaça el somriure.

En acomiadar-nos, experimentem una alleugeridora sensació de deslliurança, que pressentim mútua.

Cadascú ha begut el seu camí diferent, oposat, incompatible...

JOSEP MARIA JUNOY

Anotacions

Cartells

Més d'un estranger, sobretot durant la gran guerra, no se sabia avenir de la grandària que tenien els cartells dels nostres teatres. D'algun sabem i tot que se n'endugué una mostra per a exhibir-la al seu país.

Donos bé, l'abundor de paper dels cartells de teatre es va estenent als cartells de llibres. Repareu qualsevol quiosc i hi veureu llenques de paper tan enormes que semblen llençols estesos.

No és pas bon senyal. El llibre que s'anuncia de tal manera no pot tenir —ja sigui directament per part de l'autor, ja sigui per part de l'editor, i, en aquest cas perquè l'autor hi consent— cap interès pur.

Llevat de rarissimes excepcions, no el compreu.

BLAI

AL DIA

Les dues obres

En Cambó ha publicat, en un opuscle, tots els seus projectes d'Hisenda. No més que passant els ulls per l'índex ja es veu de seguida que l'obra d'En Cambó és quelcom orgànic; que tot obeeix a un pla determinat, i que en ell s'atén no sols la hisenda de l'Estat, sinó les provincials i les municipals.

Es una obra completa; l'hisendista cura de les necessitats dels tres organismes que formen l'Estat: crea, organitza i posa fites. No és, per que no pot ésser, de primer antuvi, una obra definitiva, però és una base per a successives operacions. El contribuent, en prestar-se als sacrificis que li imposa el legislador, hauria restat content, perquè contribuia a una obra d'ordinació, a una obra d'organització.

Que diferent el criteri del senyor Bergamín! Les hisendes provincials i municipals no sols no queden ateses en els projectes que ha presentat a les Corts, sinó que en resulten perjudicades: i la hisenda de l'Estat no fa sinó nodrir-se d'impostos barroerament combinats. De l'obra d'En Cambó—no dèiem fa dies en comentar les primeres declaracions del senyor Bergamín—no en queda, en els projectes d'aquest, més que la part antipàtica, l'exacció d'impostos. Ha aprofitat el senyor Bergamín el que interessa a un recaptador, i encara ho ha modificat en forma que crea injusticies enormes.

Ha fet el senyor Bergamín el que aquell rellotger de portal, nou a l'ofici, que en portar-li un rellotge per adobar, el desmunta, bufa, el torna a muntar, i en anar a cercar-lo el propietari, li diu: — Tingui: aquí té el rellotge... i aquestes rodes que sobren i no sé què ferne!!! El senyor Bergamín no farà pas caminar, no salvarà, ni endegarà la hisenda espanyola: li sobren rodes, que no sap per què serveixen. El contribuent no tindrà una màquina, tindrà un mort... i haurà de pagar l'adop encara.

«Aprés moi... le deluge», dirà el senyor Bergamín; la qüestió és fer dinar els mesos que serà ministre, i els que vinguin després, que se les arreglin. Sembla, l'obra seva, una obra de venjança contra els que l'heredin.

Si un dubte en quedés, dues coses l'esfumarien: l'haver tret dels projectes econòmics, la desaparició del monopoli de cerilles i l'haver prorrogat per cinc anys l'arrendament de les contribucions de Barcelona i altres ciutats. Al senyor Bergamín li podrà convenir molt això, però al futur de la Hisenda espanyola, no; ni al contribuent, tampoc.

I ja en parlarem un altre dia d'això..... i d'altres coses.

POL

«Elocuente discurso»

SEÑORAS; Señores: Verdaderamente emocionado, con emoción honda y sincera cual no la había sentido en momento alguno de mi vida, me levanto para cerrar el acto importantísimo que estamos celebrando.

El Gobierno de Su Majestad, que tanta atención presta a todas las manifestaciones del resurgir de nuestra querida España, no podía en modo alguno permanecer apartado de este gran certamen. Por ello me ha hecho a mí el alto honor de confiarme su representación, sintiendo sólo que haya esta recaído en persona de tan escasos merecimientos. (Mostres d'aprovació.)

No podía por menos este acto de constituir un acontecimiento que dejará imperecedero recuerdo, porque se ha celebrado bajo los augustos auspicios de S. M. el Rey, que se dignó aceptar la presidencia honoraria que le ofrecisteis (Aplaudiments) y que con tanto interés y patriotismo es siempre el primero cuando del bienestar de nuestra idolatrada Patria se trata. (Més aplaudiments.) Por otra parte, dan realce al acto las autoridades dignísimas y todas las fuerzas vivas de la población, que escribe hoy con letras de oro una nueva página de su brillante historia. (Muy bien, muy bien.)

Actos como este hacen abrir el pecho a la esperanza; y si ante el espectáculo poco edificante que ofrece la política siente uno decaer sus entusiasmos y se dejaría llevar por el más negro de los pesimismos, en cambio al contemplar estas espléndidas manifestaciones de la vida nacional y ver como por doquier resurgen potentes la agricultura, la industria y el comercio, ¡ah! entonces se apodera de nuestro ánimo otra vez el optimismo y uno no puede menos que exclamar: «No, España no puede morir; la Nación que tan altos designios cumplió en la historia, la madre de tantas Naciones que allá al otro lado del Océano pronuncian con veneración su nombre, despierta de su letargo y está pronta a reconquistar el puesto que le corresponde en el concierto de los pueblos civilizados. (Ovació.)

Yo os invito a proseguir en la obra patriótica que habéis emprendido y os ofrezco el apoyo incondicional del Gobierno, que, consciente de los deberes que le impone el alto puesto que ocupa y los gravísimos problemas que ha de afrontar, sabrá cumplir con su obligación y no dejará desamparados intereses tan vitales como los que aquí están representados.

Y para terminar, gritad conmigo: ¡Viva España! ¡Viva el Rey! ¡Viva... (aquí el nom del poble on se celebra l'acte.)

El públic contesta els *vivas* i la música toca la *Marcha Real*.

Aquest és l'*elocuente discurso* que, poc més o menys, pronuncien tots els personatges de Madrid que van, en qualitat de gran atracció, a les innombrables festes que se celebren per *províncies*.

Es un discurs que omple, no fa trencar gens el cap i serveix per a tot: collocació de la primera pedra d'un edifici, inauguració d'un monument, descobriment d'una *làpida*, fundació d'una biblioteca, començament d'un camí o d'un carril, engegada d'una fàbrica, obertura d'una Fira de mostres o d'una Exposició d'automòbils.

J. VALLÈS I PUJALS.

NOTABLES CONFERENCIES

El contrast de la Comissió de Cultura

Tingueren lloc a l'Escola Baixeras dues notabilíssimes conferències, a càrrec de l'eminent professor Mr. Alexis Sluys, director de la Normal de Bruxelles.

Aquestes conferències foren organitzades per la Comissió Municipal de Cultura, aprofitant el pas de l'esmentat pedagog per la nostra capital. M. Alexis Sluys és una personalitat d'anomenada mundial, i d'aquest savi eminent oirem conferències en què palesava la seva gran admiració per l'obra realment magna que realitza la Comissió de Cultura del nostre Ajuntament. Es d'aquesta manera que es contrasta la seva tasca, i d'aquest contrast, amb les altres obres d'aquesta mena més lloades arreu del món, en surt la nostra Comissió forta i gloriosa; és capaç de sofrir les més enlairades comparacions.

Per no tenir espai per a extractar les bellíssimes conferències del doctor Sluys, ens abstindrem de donar-ne pàl·lides i a voltes incongruents ditades. Direm, però, que en la primera va parlar del problema de la llengua de faisó que escandalitzaria als innombrables tastuts que corren entre nosaltres, demostrant com es resol a Bèlgica el problema de les dues llengües que allí s'hi parlen, donant-se l'ensenyament als noies en l'idioma que volen els pares.

Això fou a la tarda; al vespre, al doctor Sluys donà una segona conferència, parlant dels mètodes de treball manual a les escoles, essent escoltat també amb molt de gust.

Primer de tot, el president de la Comissió, En Josep Barbey, havia fet una elegant presentació del savi pedagog.

Un parell de conferències ben aprofitades.

La Conferència Nacional Catalana

Actes a Manresa i a Berga

Tal com havia estat anunciat, el passat diumenge van tenir lloc a les catalaníssimes ciutats de Manresa i Berga els actes preparatoris de la Conferència Nacional Catalana.

A les sis de la tarda, a l'estatge del Casal Regionalista de Manresa, i organitzat per la Joventut Nacionalista d'aquella ciutat, es va celebrar una magna reunió de patriotes manresans, sota la presidència de N'Ignasi March, al qual acompanyaven, entre altres, els membres de la Junta Directiva d'aquella Joventut, i l'ex-diputat a Corts N'Antoni Arderiu.

Va fer la presentació dels conferenciants el secretari de la mateixa Junta, senyor Cornet.

Va parlar primerament En Rafel Closas, el qual amb mots clars va exposar el motiu de la Conferència Nacional, i va glossar les quatre ponències anunciades en el manifest-convocatòria. Apel·là al patriotisme dels oients perquè cadascú per la seva part es constituís en propagandista de la mateixa, i va indicar breument la nova organització que n'ha de sortir, la qual, per damunt de les organitzacions polítiques existents i, de conseqüent, ni segregada ni adversa a aquestes, pugnarà per una sistematització del Nacionalisme realista i per l'acceleració de les seves derivacions.

Va parlar, després, En J. V. Foix, el qual, en un càl·lid parlament, va glossar els conceptes de nacionalitat, nació i Estat. Es referí a l'amor de la ciutat que immortalitzà els grecs, a la voluntat de domini que eternitzà Roma i al daler de llibertat de francs i occitans, i advocà perquè aquests tres ideals que han format tres grans pobles siguin el trilema del Nacionalisme català i les seves normes permanents. Invocà la imatge tangible de Catalunya, i digué que el dia que cada català senti en el seu cor i en la seva carn les dolors i les joies de la Pàtria la ciutadania, la llibertat i el domini seran entre nosaltres tres belles virtuts.

El senyors Closas i Foix foren ovacionats en acabar i acomiadats amb visques a la Pàtria.

A les deu de la nit, a Berga, a l'estatge de la Joventut Nacionalista, ple a vessar, els mateixos conferenciants prepararen els patriotes bergadans en el sentit de la Conferència, fent abans la presentació el diputat de la Mancomunitat senyor Iu Minoves.

En Foix va exposar les característiques exigides a una nació per a esdevenir Estat, parangonant-ho amb la nostra situació a la Península, i traient-ne les paradoxals conseqüències que tots coneixem, i En Closas es va referir novament al per què de la convocatòria a la Conferència, què cosa en cal esperar i féu una magnífica crida a la fidelitat tradicional dels ciutadans de Berga, perquè llur cooperació a les tasques que exigeix penyorí novament llur catalanitat indestructible.

Tots dos oradors foren intensament aplaudits.

El president de la Joventut, senyor Pare Puig, va donar les gràcies als oradors i als concurrents, i clogué l'acte amb un Visca Catalunya!

Polítiques

ACTE ARAGONESISTA A ALMUDEVAR

Amb l'èxit que era d'esperar, se celebrà a Almudévar l'acte inaugural de la bandera de la Joventut Aragonesista de Barcelona. Les festes se celebraren al local propietat del Sindicat Obrer Catòlic. Fou la festa un desbordament d'entusiasme per part d'aquell poble, d'aquella gent plena de sentiment que mostraren davant l'emblema aragonès, desconegut fins ara per la quasi totalitat dels aragonesos que ignoren la personalitat pròpia.

Hi hagué banquet, i a la tarda el mitin anticaciquista i d'afirmació aragonesista. Parlaren, entre altres, els senyors Lalana (de la localitat), Ulled (D. J.), que féu una xardorosa defensa de la bandera ragonesa; don Manuel Gómez, director de «La Lucha», d'Osca; Julí Calvo Alfaro, Sánchez Ventura i Rasolga, de Saragossa, i el senyor España, que resumí.

Es llegiren treballs de don Macià Pallarès Gil i don Isidre Comas. Es rebereu adhesions d'infinitat de pobles de l'Alt Aragó.

Fou, en resum, una bona jornada per a la Joventut i Unió Aragonesista de Barcelona, i en particular per als del Sindicat d'Almudévar, organitzadors de l'ate.

ELS MONTSERRATINS

La comissió organitzadora «Pro llosa Rafel Casanova», acaba de fer remesa a les entitats de caràcter catalanesc d'América i Catalunya, llistes de subscripció popular, per a la llosa que ha de cobrir el cos venerat, per la Pàtria de l'últim conseller en cap, En Rafel Casanova. Si alguna entitat, per una omissió involuntària no n'hagués rebut, se li prega que es digni dirigir-se al local de l'Agrupació, Montcada, 31, primer, segona.

Fins l'actualitat, han fet donatius, la comissió organitzadora, la Lliga Regionalista de Lleyda, i diferents particular. Dintre poc temps començaran a fer públic, mitjançant la premsa, les entitats i quantitats que han remès a l'esmentada comissió.

Conferències del P. Semeria

El problema escolar a Itàlia

Organitzada per la Comissió de Cultura de l'Ajuntament, va tenir lloc el dimarts, a la nit, la conferència del P. Semería sobre el «El problema escolar a Itàlia», especialment al migjorn, i temptatives per a resoldre'l».

Assistí a la conferència una nombrosa i distingida concurrència, abundant-hi els mestres i les mestresses. Presidí el president de la Comissió de Cultura, senyor Barbey.

Va començar el conferenciant fent una lleugera descripció del desnivell econòmic de la Itàlia del Nord amb la del Sud, motivant que el terreny muntanyos de la darrera tingués la població en un estat d'inferioritat, i aquesta s'havia d'estendre fatalment en l'aspecte cultural, donades les poques facilitats de comunicació i l'existència de pocs nuclis importants de població. Així, a la Itàlia del Sud hi ha el 50 per 100 d'analfabets, i es van trobar amb la necessitat de resoldre aquest problema per dos fets: el primer és que la Itàlia del Sud dóna anyalment un contingent de mig milió d'emigrants envers l'Amèrica, i no s'admetia als analfabets, i el segon és que la guerra va transportar la joventut del Sud vers el Nord i allí va veure bones escoles i va voler instruir-se.

Per a enfocar el problema, es plantejava el procediment, i el partit al qual pertany patrocinà que fos tret de l'Estat, perquè aquest sempre ho fa malament. Així algunes associacions culturals es van empendre l'obra cercant l'ajuda de tots i constituint alternativament escoles als llocs rurals, que s'han vist molt concorregudes, tant de nois com d'adults. La pràctica ha donat la victòria a la iniciativa privada sobre el centralisme, que porta la uniformitat.

Digué que en aquestes escolee elemenials no s'ha d'ensenyar sols de llegir i escriure, co és, instruir, sinó principalment educar en un sentit humanístic, fent apendre a l'home i al noi la disciplina social, els bons costums i l'amor a les arts, a les lletres i a la música. En aquest sentit estan orientades les escoles que s'han creat. Afegí que el principal entrebanc per a desenrotllar la campanya contra l'analfabetisme és la manca de mestres i mestresses, sobretot d'aquestes, que es resisteixen a anar a pobles rurals, en els quals no hi tenen família ni afecte i estan privades de tota relació. Va explicar que per a solventar aquesta dificultat s'havia procurat fer el que feien les senyoretes durant la guerra, que anaven als hospitals de campanya per a curar els ferits i malalts, i endegar les coses. Així s'ha practicat que grups de tres noies passin dos o tres anys en un poble totes juntes i realitzin aquesta noble tasca d'educar el poble.

Referí el P. Semeria l'obra acomplerta per ell i altres companys creant asils de muntanya molt senzills i polits, en els quals s'hi rep la mainada des de tres a set anys, no amb la intenció d'instruir-la sinó d'educar-la, i així senten amor a l'escola i aprenen quan són més grans.

Es mostrà partidari que l'obra escolar elemental sigui qüestió local i no centralista, perquè cal adaptar-la a l'ambient de vida de la població, i digué que els plans d'estudi d'aquestes escoles per a nois, fins a deu o dotze anys, no han d'ésser carregats, sia) rígaers i acompanyats d'un sistema patriarcal.

Acabà fent elogis de les escoles de l'Ajuntament de Barcelona, que troba adequades al seu criteri, puix tenen estètica i atraccions de la natura, i féu la invitació de visitar les escoles de la Itàlia meridional, dient que allí no hi veuran palaus, però sí escoles polides i simpàtiques.

La conferència fou donada en italià, amb gran facilitat d'expressió i concepte atraient, mereixent al final molts aplaudiments i felicitacions al P. Semeria.

Els telèfons de Catalunya

ADHESIONS

El senyor Puig i Cadafalch ha rebut aquests dies un número crescudíssim d'adhesions de tot Catalunya a favor de la campanya dels telèfons.

Totes elles són molt expressives.

ADHESIO DELS PARLAMENTARIS

Les contestacions trameteni l'adhesió que ha rebut el senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, amb motiu de la qüestió dels telèfons i en virtut de la comunicació que dirigí a tots els parlamentaris catalans, són les següents, essent la majoria d'elles d'entusiasta i decidida cooperació:

Diputats a Corts.—Don Narcís Batlle i Baró, don Francesc Cambó i Batlle, don Magí Morera i Galicia, don Pere Rahola i Molinas, don Albert Rusiñol i Prats, don Alexandre Lerroux i Garcia, don Jaume Güell i López, don Josep Humbert i Rosas, don Manuel Girona i Fernández, don Josep Creixell i Iglésias, don Lluís Companys, don Antoni Miracle i Mercader, don Ramon Vilaplana i Forcada, don Josep Zulueta i Gomis, don Josep Bertran i Musitu, don August Pi i Suñer, don Narcís Pla i Deniel, don Salvador Albert, don Eusebi Bertran i Serra, don Joan Ventosa i Calvell, don Felip Rodés, don Francesc Macià, don Joan Marsans i Peix, don Salvador Canals, don Eduard Aunós, don Julià Nougués i Subirà, don Francesc de P. Maristany, don Lluís Figueroa.

Senadors. — Don Lluís Ferrer Vidal, don Ricard Ramos i Cordero, don Lluís Sedó i Guichard, don Bartomeu Trias i Comas, don Carles de Camps i Olzinellas, don Francesc d'A. Bartrina i Roca, don Josep Mateu i Ferrer, don Josep Llàri, don Joan Pich i Poch, don Lluís Durán i Ventosa, marquès de Marianao, comte de Torroella de Montgrí, don Josep Monegal.

ELS TELEFONS DE LA MANCOMUNITAT

El senyor Puig i Cadafalch ha facilitat als periodistes una nota dels darrers treballs del servei de Telèfons de la Mancomunitat.

Per ella es pot veure d'una manera ben clara la marxa d'aquest servei en el precís moment que l'actitud del Govern pot exercir-hi una influència decisiva.

Acabament de les línies Verges-Sant Jordi Desvalls, Borrassà-Pontós, i Arbúcies-Viladrau.

Indicació dels treballs a les línies Vinaixa-Montblanch, Agullana-Campmany, i Viladrau-Manlleu.

Trasllat de la central de Balaguer.

Inauguració del servei a Vilanova de Segrià i a Alió, Vilarrodona, Santes Creus, Bràfim i Vilabella.

EL PRESIDENT

Ahir a primera hora de la tarda el senyor Puig i Cadafalch va rebre als periodistes.

Ha manifestat el president que es donaria a la premsa una relació dels apords presos sobre assumptes de tràmit en les reunions celebrades abans d'ahir i ahir pel Consell Permanent.

Els dos principals temes que han ocupat l'atenció dels Consellers en aquestes reunions han estat el dels telèfons i el de la possible supressió de l'impost sobre automòbils que es derivaria del projecte d'En Bergamín en cas d'ésser aprovat.

El president va remarcar la importància que tenien aquests dos punts. La supressió d'aquest impost podria tenir com a conseqüència l'augment del contingent o la supressió d'obres. Pel que toca al servei telefònic cal pensar si s'ha de seguir la mateixa activitat en el servei de les línies, havent-hi la possibilitat que seguis el criteri que ara sembla que estableix el Govern ens la prengui d'aquí a dos anys.

Catalunya ha de pensar una mica en el retrocés que tot això significa en la seva petita autonomia i veure si es conforma o si vol tirar endavant.

Va dir que un dels acords presos pel Consell era convocar els caps de grup de l'Assemblea per a parlar-los d'aquestes coses, i segons sigui el criteri d'aquells es convocarà immediatament una Assemblea extraordinària.

Aquesta entrevista dels caps de grups amb el president se celebrarà divendres.

El senyor Puig i Cadafalch va llegir una nota dels últims treballs del servei de Telèfons de la Mancomunitat comentant l'activitat del dit servei.

Parlant del discurs del senyor Bergamín va dir que solament en coneixia l'extracte i que, per tant, no el volia comentar fins que el pogués llegir sencer. Amb tot, va dir que l'acció de la Mancomunitat era la millor resposta a aquelles objeccions.

Municipi

MULTES ALS AUTOS

En virtut de les disposicions de l'Alcaldia respecte a circulació d'automòbils amb «escape» lliure, la guardia urbana va denunciar dimarts 14 automòbils, 4 camions i 9 motocicletes, i ahir, 21 automòbils, 11 camions i 7 motocicletes, tots ells per infringir les dites disposicions.

PER VENDRE PEIX PELS CARRERS

La Comissió d'Escorxadors i Mercats s'ha dirigit als tinents d'alcalde i directors dels dits centres d'abastiment, interessant que dictin les ordres oportunes perquè d'aquí endavant no es permeti la venda a la via pública de peix fresc, sinó als que estiguin proveits de la patent que per a tal objecte hagin adquirit en virde l'acord consistorial de l'11 de febrer últim.

CINEMA ESCOLAR

Per a demà, dissabte, a les deu del matí, la Comissió de Cultura ha organitzat una sessió cinematogràfica que tindrà lloc al local del Cinema Pathé, projectant-se una pel·lícula relativa a la vida i costums de la República Argentina.

Han estat invitats a aquesta sessió els professors i alumnes de les escoles municipals de bosc, del mar, labors i oficis de la dona, Vilajoana, Patronat Domènech i les graduades nacionals del parc, Escudellers Blancs, 4; Balboa, L.; Passeig de Sant Joan, 43; Universitat, 32; Pi, 1; Bruc, 102; Comte de l'Asalto, 57, i Ronda de Sant Antoni, 49.

A COBRAR!!

Els professors que reben quantitats de l'Ajuntament poden passar per la Dipositaria municipal per a fer-les efectives des del dia 12 al 16 del corrent, de dos quarts de deu a la una.

EL TRAMVIA DE LES CORTS

El regidor senyor Tomàs, que va comunicar a la Direcció general dels dels seus electors de la barriada de Les Corts de que fos augmentat el nombre de cotxes, bastant reduit, que prestén servei en aquella línia, ha rebut de la dita Direcció general una carta en la qual li manifesta que així que s'implanti la via normal del carrer de Muntaner, les obres del quál estan a punt d'acabar-se, es tractarà de destinar algun cotxe més dels de via d'un metre a aquest servei.

DOBLE VIA AL CARRER DE MUNTANER

Al despatx de l'Alcaldia ha estat signada l'escriptura d'adquisició d'uns terrenys, cedits gratuitament a l'Ajuntament, que hi ha a l'extrem del carrer de Muntaner, cantonada a la Plaça de la Bonanova, necessaris per a facilitar l'entrada de la doble via a la dita plaça.

Fou autoritzada pel notari senyor Martorell.

VISITA DE CONDOL

En compliment de l'acord que a proposta de l'alcalde prengué l'Ajuntament, el dimecres, el marquès d'Alella es traslladà al domicili de la família de don Josep Milà i Pi, recentment mort, expressant-li el condol de la Corporació per la defunció del dit ex-alcalde de la ciutat.

Acompanyaren a l'alcalde els regidors senyors Blajot, Barbey, Nadal, Quirós, Capdevila, Tomàs, Roure, Nonell, Junyent, Anglada (don Enric), Morera, Sanisalvador i el cap de Cerimònies, senyor Ribe.

Generalitat

ACORDS DEL CONSELL

Despatx de les Seccions a la reunió del Consell Permanent dels dies 10 i 11 de maig de 1922:

Carreteres, camins i ponts

Continuació de les obres que es fan per administració.

Aprovació del pressupost reformat del camí veinal de Santa Maria de Meià a la carretera de Vilanova de Meià a Alentorn.

Aprovació de la grava per a la conservació del camí de Corró del Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, kms. 1 a 6.

Designació del diputat de la Mancomunitat per assistir a la subhasta de la reconstrucció de l'obra sobre la riera de Sàlses, en el camí veinal d'Olesa a Montserrat, que se celebrarà el proxim dia 15, a les onze.

Cultura

Concessió d'una copa per a la gran carrera internacional d'autociclos.

Complement de moblatge i decoració de les Biblioteques Populars de Figueres i Pineda.

Agricultura

Celebració d'un concurs cavallar de la comarca d'Urgell, Segrià i Pla de Lleyda.

Preparació del curset de Maials, i de la conferència de divulgació a Castell d'Aro, per la Secció de Terre Campa.

Visita a Montroig per a la selecció i delimitació del camp on s'han de fer les proves de lluita contra la mosca de l'oliver, per la Secció d'Arbres Fruiters.

Visita al camp experimental d'Esparraguera, per al tractament anticriptogàmic, per la Secció de Viticultura.

Beneficència

Aprovació de les nòmines per al sostenlment de dements pobres a càrrec de la Mancomunitat als manicomes de Sant Boi de Llobregat, corresponents al servei del mes de febrer.

—

El document que la Unió Jurídica Catalana va dirigir al president de la Mancomunitat oferint-li la presidència honorària d'aquell nou organisme, portava ultra les firmes que figuraven al peu en les edicions darreres de LA VEU, la de don Ramon Noguer i Comet, omesa per equivocació de copia.

—

Ha tornat de Madrid el diputat de la Mancomunitat senyor Giró.

L'ARBITRI D'AUTOMOBILS

A les oficines de la Mancomunitat han facilitat a la premsa aquest estat comparatiu de la recaptació d'automòbils entre els anys 1921-22 i 1922-23:

Abril: anys 1921-22, 34.645; anys 1922-23, 68.295; de més en 1922-23, 33.650.

La Junta de l'Institut de Ciències ha fet entrega el senyor Puig i Cadafalch d'un exemplar del volum que conté els treballs de l'I. de C. d'Història Natural.

—

En el Butlletí Oficial del dimecres hi surt la distribució de cabals de la Diputació de Barcelona, corresponents el present mes de maig.

—

Ha estat víctima d'un accident de motocicleta esdevingut a Granollers un fill del diputat de la Mancomunitat don Isidre Riu i Puig.

El fill del senyor Riu va morir instantàniament.

Rebi el senyor Riu el nostre més sentit condol.

—

Dimecres van visitar al senyor Puig i Cadafalch els reporters que fan informació al Palau de la Generalitat.

El President va comunicar-los que l'havia visitat el senyor Noguer i Comet, dient-li que la conferència donada a Figueres sobre la qüestió dels telèfons s'havia vist molt concorreguda.

—

En el Butlletí Oficial s'hi publica el concurs per a l'adquisició de pedreres destinades principalment, mitjançant llur explotació, a la construcció i reparació de les carreteres i camins de la Mancomunitat, segons acord del Consell del dia 22 del darrer mes d'abril.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

Conferència d'En Cambó

Madrid, 12, 12'30 matinada.

A la sala d'actes de la Residència d'Estudiants ha donat aquesta tarda la seva anunciada conferència, sobre «La qüestió econòmico-financiera i la Conferència de Gènova», l'ex-ministre de Finances don Francesc Cambó.

Des de molt abans de l'hora anunciada, es trobava ja l'amplia sala completament plena d'una selectíssima concurrència, en la qual hi havia algunes dames, i hi figuraven els ex-Presidents del Consell senyors Maura i García Prieto; ex-ministres senyors Silió i Prado Palacio; ambaixadors d'Anglaterra i d'Alemanya; senyors Torres Quevedo, Blas Cabrera, Zulueta, Marquina (don Eduard), Basili Paraiso, Duran i Ventosa, comte de la Mortera i moltíssims parlamentaris i professors.

Ha començat la seva dissertació el «leader» regionalista recordant la conferència que en el mateix local de la Residència va donar l'any 1917 i en la qual je va predir les conseqüències econòmico-financieres de la guerra. Els càlculs que aleshores es feren, s'han vist superats per la realitat.

Partien del supòsits, els dits càlculs, que la guerra terminaria el mateix any 1917.

Durant la guerra, la humanitat visqué una vida artificial, en tots els aspectes de la vida; per l'estil del que passa amb el malalt que es veu obligat a recórrer a procedimenis de vida artificiosa.

I passa ara, que la humanitat sofreix un procés que podriem anomenar de desmortificació; i tots sabeu que aquests processos són sempre llargs i dolorosos.

La gent desperta ja comprengué sempre que la crisi de la post-guerra seria llarga i dolorosa — i dic la gent desperta perquè l'altra no ho entenia així. — Els vencedors creien que totes les càrregues de la guerra pesarien sobre els vençuts; aquests no pensaven en res, atribulats pel pes de la derrota.

Però el procés es fa més llarg del que es podia creure, i no per la magnitud del dany, principalment, sinó per falta d'un orgue adequat per a la instauració de la pau.

Durant la guerra, l'obra de destrucció es portà a cap amb un mètode perfecte: els exèrcits, els Estats, ho destruiren tot amb tal ordre, que semblaven dirigits per un simbòlic director perfecte.

En el bloqueig en què vivien tots els pobles bel-ligerants — que en definitiva tots foren bloquejats —, es veieren aquests obligats a intensificar llurs mitjans propis de vida, creant indústries artificials, que ara s'hauran d'eliminar.

La direcció que presidí l'obra destructora, no apareix per enlloc a l'hora de la reconstrucció.

Sobre les autoritats polítiques, morals, econòmiques, no hi ha una autoritat, un orgue que les domini; i és aquest un fet nou a la història del món.

En les anteriors guerres hi hagué sempre un vencedor que imposava la seva voluntat als vençuts; en la guerra europea no hi ha hagut vencedors: tots els bel-ligerants han resultat vençuts.

Així com durant la guerra es convingué en la necessitat d'un front únic, cal pensar ara en la necessitat de formar també un front únic per a la instauració de la pau.

I en la dificultat de la formació d'aquest front únic, radica, principalment, la dificultat de la greu crisi econòmico-financiera.

Resulta més fàcil, en les actuals circumstàncies, governar tot el món que el més petit dels països, perquè en aquests repercuteixen tots els problemes mundials i en tots els esforços que cada nació realitza per a salvar-se es va ensopegant amb les altres nacions que també volen salvar-se.

Es, doncs, necessari que hi hagi una autoritat que se sobreposi a tots, i aquesta autoritat només pot crear-se mitjançant el mutu assens de totes les autoritats.

Es pensà que aquesta autoritat podia trobar-se encarnada en la Lliga de Nacions, però la Lliga és també una víctima de la post-guerra. Podia haver estat un home, per exemple Lloyd George—, que és sense dubte el director del poble que més sap comprendre els problemes mundials en els moments presents—; però Lloyd George no pot oblidar que és anglès, que ha de defensar els interessos d'Anglaterra. La seva autoritat, a més a més, no és acatada pels Estats Units, i és discutida fins pels seus mateixos aliats.

Jo crec sinceramente que no s'aconseguirà aquesta autoritat sinó mitjançant la imposició d'una idea a tots els pobles. Aquesta solució és lenta; però jo no en veig cap més. I han d'ésser homes de tots els països els que la llencin, carregant si cal amb la impopularitat.

La Conferència de Gènova significa indubtablement un gran pas en pro de la normalització econòmica d'Europa, ja que en ella es troben tots els pobles en un peu d'igualtat. Jo no crec, no obstant, que d'ella puguin esperar-se'n solucions concretes; i passa això perquè els pobles que es tan representats a la Conferència no tenen l'esperit preparat per a escoltar als altres i per a resignar-se a l'acceptació del sacrifici, que fatalment hauran d'imposar-se. Honra de Lloyd George serà per a sempre, no obstant, la implantació del sistema diplomàtic de les Conferències: discutint des dels seus respectius països, no aconseguirien mai trobar solució; en les Conferències s'escursen les distàncies. Prova d'això és que el propi M. Barthou, que a Gènova ha donat la nota més fortament nacionalista, ha estat cridat a França per entendre els francesos que en el contacte amb els representants dels altres països s'havia debilitat.

Crec, doncs — segueix dient el senyor Cambó —, que la Conferència de Gènova fracassarà en el que es refereix a solucions concretes, perquè els pobles no es resignen a despullar-se de llurs il-lusions; il-lusions que són incompatibles amb una solució de concòrdia.

Si els diplomàtics arribessin a un acord, jo estic segur que aquest acord no seria ratificat per cap Parlament dels pobles representats.

No obstant, la Conferència de Gènova, causarà un gran benefici a la humanitat, perquè haurà contribuit a l'atansament dels uns i els altres.

Passa després l'orador a estudiar el veritable estat de consciència de tots els pobles interessats en la Conferència.

França — diu — pensa que els vençuts han de pagar íntegrament les reparacions, i principalment els deutes adquirits per la guerra. Alemanya, en el seu fur intern, no en ço que diu, pensa que no pot pagar res; que necessita concentrar totes les seves forces per a cicatritzar les seves pròpies ferides. Anglaterra està preocupada en mantenir dues coses: l'alta valoració de la lliura esterlina, i el floreixement de la seva indústria, amb la conseqüent invasió del mercat mundial. Els Estats Units no tenen altra idea que la de consolidar la situació econòmica adquirida durant la guerra, per una part, i cobrar, per l'altra, els préstecs fets als aliats. Rússia es preocupa de no pagar, per a poder mantenir el dia de demà, la seva sobirania econòmica. Respecte a la integritat dels principis dels directors de Rússia, no creu que fos difícil arribar a un acord.

I com que aquests diversos estats de consciència són inconciliables entre si, heu's aquí perquè no és possible arribar a la normalitat.

Aquesta veritat no la poden proclamar els directors dels pobles, perquè en fer-ho, deixarien d'ésser-ho. Els que no tenim aquesta responsabilitat, tenim l'obligació de dir-ho.

Avui per avui, cap poble acceptaria la parcel-la de veritat que li correspon. Alemanya no acceptaria que té el deure de reparar en la mesura de les seves forces els danys que causà en la guerra. En establir la mesura de l'esforç cal calcular la capacitat d'Alemanya conforme al país d'Europa que més forgi, i encara més, França i Bèlgica han d'admetre que tota la capacitat d'Alemanya és insuficient, no ja per a la liquidació del deute de guerra, sinó ni tant sols per a les reparacions. Anglaterra, per la seva part, s'ha de decidir entre mantenir l'alta valoració de la lliura esterlina, o conservar la supremacia com a país exportador; s'ha de decidir o per salvar el seu comerç, o salvar la seva indústria. Els països creditors de Rússia, s'han de conformar, en lloc de cobrar llurs crèdits, a aportar nous cabals perquè Rússia es reconstrueixi.

Rússia, per la seva part, ha de decidir-se o pel seu anihilament actual o per la seva sobirania futura. Si vol viure avui, té d'hipotecar la seva vida futura. Els Estats Units es tenen de convèncer que, adhuc des del punt de vista del propi interés, tenen de renunciar al cobrament dels deutes. Els països neutrals, a l'ensems, tenen de fer-se la idea que han de restituir al comú patrimoni aquelles ganàncies fabuloses que durant la guerra van fer i que han començat de restituir, gràcies a l'especulació monetària.

Els patrons de tots els països tenen de resignar-se a reduir les ganàncies; els obrers, a augmentar el seu treball i a reduir els ingressos.

Espanya no tornarà a la normalitat mentre no es restableixi la normalitat al món i en definitiva contribuirem a la normalització amb la part que ens toqui.

Seguidament s'ocupa el senyor Cambó dels principals factors de la pertorbació mundial.

Aquests són, a judici seu, el canvi monetari, el Deute i Rússia.

La moneda, que és l'element que més ha contribuït al desenrotllament de la civilització, s'ha convertit en un element pertorbador. Avui hi ha menys perill en el canvi d'un producte per un altre producte que en el canvi d'un producte per diners.

L'oscil-lació monetària ha encarit considerablement la vida i mata demés l'estímul del productor, perquè els beneficis no són avui la resultant del més o menys talent del que produeix, sinó del més o menys acert en cobrir-se dels canvis.

La Comissió Financiera de la Conferència de Gènova ha redactat unes conclusions per a l'estabilització de la moneda. Aquestes conclusions, segons els mateixos tècnics reconeixen, no seran aprovades. Són només recomanacions. Per què? Doncs, perquè la estabilització monetària suposa normalitat i a la normalitat no s'hi arribarà fins que es pellin les ferides.

Un altre factor de pertorbació és el muntant nacional del Deute dels Estats.

Es digué que la guerra seria culta, precisament perquè resultava tan cara. Realment, era cara, però no fou breu. els que van predir que la guerra no duraria, no havien calculat, equivocadament, perquè ells no podien esperar que els Estats es dediquessin a la fabricació de moneda falsa i que la humanitat cometés la bogeria de pendre-la com a bona.

La idea que el deute ha de pesar, només sobre els vençuts, era una cosa que abans semblava justa. Avui, ja ningú por creure-ho.

Demés, cal pensar en la capacitat de pagament, tant dels vencedors com de lsvençuts.

Abans de la guerra es parlava molt de la capacitat de pagament d'Alemanya, de la riquesa natural d'Alemanya. Les riqueses naturals tenen poc valor, els Estats les cedeixen a poc preu. El carbó val quan s'ha extret. Una tona de carbó adquireix el seu veritable valor quan a ell s'hi ha sumat al treball. La veritable riquesa radica només en el treball.

La capacitat de pagament d'Alemanya cal cercar-la en la seva capacitat de treball.

Què costen l'habitació, l'alimentació, el vestit de tots els alemanys? Doncs, el sobrant d'aquesta quantitat és la capacitat de pagament d'Alemanya.

Anglaterra, poble realista, comprèn que el que Alemanya pagui pot constituir un perill, perquè: amb què ha de pagar? De diners, no en té, i si paga amb productes, serà sempre en perjudici de la producció d'altri.

Quant Alemanya redueixi les seves despeses i forci la producció per a pagar els seus deutes, llançarà a la ruïna els seus creditors.

Els fantàstics deutes de la guerra no poden acceptar-se com a definitius.

La situació econòmica cal solventar-la amb càrrec a la riquesa acumulada o amb càrrec al treball present i esdevenidor, ha d'ésser a càrrec de la ruïna del rendista o de la producció.

Jo m'inclino a castigar al rendista, perquè el treball fa prosperar la humanitat i ja es formarà una nova generació de rendistes.

Es, a més a més, més just castigar la riquesa adquirida que el treball, perquè és lògic que pagui les conseqüències de la guerra la generació que cometé la bogeria de provocar-la.

Per a castigar al rendista hi ha diversos procediments; un d'ells és l'enviliment de la moneda.

L'orador llegeix diverses llistes del total de deute d'Anglaterra, França i Alemanya en 1913 i en l'actualitat, per a demostrar com Alemanya, en vista de la depreciació que sofreix el marc, té avui una càrrega financiera molt inferior a la que té Anglaterra, país de moneda sanejada.

El deute real que cada país pot pagar és, a judici del senyor Cambó, el que resulti doblant la xifra del deute de 1913.

Passa després, el senyor Cambó, a parlar de Rússia, posant de manifest la magnitud de l'esforç necessari per a reconstruir. A Rússia s'ha destruït tot el que representava riquesa, ferrocarrils, construccines, etc.

Descriu la situació en què actualment es troba Rússia i amb finíssima ironia al-ludeix el memoràndum dirigit a Rússia pels aliats indicant la forma com haurà de pagar els seus deutes. D'aquí a poc temps, aquest memoràndum serà considerat el document més grotesc de tots els documents grotescos.

Es indispensable reconstruir Rússia, i això ha de fer-se a través de l'actual generació de Rússia, per més que res resulta més car per a un país que la formació de demagogs. El més difícil, potser, seria l'evolució de la crisi actual i l'evolució que han d'imposar-se els Estats Units.

El poble nord-americà, que té una concepció simplíssima de la vida, s'ha espantat davant la complexitat dels problemes europeus. D'aquí que pretengui isolar-se.

Foren creditors d'Europa per a la destrucció i han d'aportar ara noves sumes de diner per a l'obra de reconstrucció.

El senyor Cambó, que ha estat molt aplaudit en diversos passatges de la conferència, ha estat objecte al final, d'una llarga i afectuosa ovació.

ELS PARES DELS SOLDATS DE QUOTA

Els pares dels soldats de quota que estan a l'Africa, han enviat als diaris una protesta per a assolir el llicenciament, només per als que estan a la Península.

EL DEBAT SOBRE ELS TELEFONS

El diputat senyor Torras, ha visitat el president de la Cambra per a sol·licitar que es reprengui el debat sobre la petició de la Mancomunitat respecte als Telèfons de Catalunya.

S trobava present en aquesta conversa el senyor Pinlés, i aquest i el comte de Bugallal han dit al senyor Torras que era millor deixar aquesta qüestió per a quan se li pugui dedicar una sessió i aleshores tractar-lo i resoldre'l amb caràcter general.

ADMISIO TEMPORAL

La «Gaceta» publica una disposició autoritzant l'entrada i sortida en règim temporal, de les obres d'art procedents de la Societat Artis et Amistia de Amsterdam, que arribaran a Barcelona per la via marítima.

PROJECTES DE GUERRA

El ministre de la Guerra ha llegit a l'Alta Cambra dos projectes de llei.

En virtud del primer, obtindran determinades millores els caporals i soldats que s'inutilitzin en funcions de servei, augmentant les tarifes de la Reial ordre de 18 de setembre de 1836.

El segon projecte concedeix la creu de segona classe pensionada, al pèrit metge de la Comandància militar, don Lluís Aznar González.

FIRMA DE GUERRA

Disposant que els generals de brigada en situació de primera reserva, don Eduard Gonzàlez i don Marian Domingo, passin a la situació de segona reserva per haver complert l'edat reglamentària.

Idem que l'intendent d'exèrcit en situació de primera reserva, don Eduard Butler, passi a la de segona per haver complert l'edat reglamentària.

FIRMA DE MARINA

Concedint la gran creu del Mèrit Naval al general de brigada don Ferran de Baviera i Borbón, infant d'Espanya.

Disposant que el vice-almirall de l'armada, don Antoni Biotti, cessi en el càrrec de cap de l'Estat Major de la jurisdicció de Marina, d'aquesta Cort.

Idem que el vice-almirall de l'armada, don Antoni Biotti, quedi destinat per a eventualitats del servei.

Nomenant cap de l'Estat Major de la jurisdicció de Marina d'aquesta Cort, al contraalmirall de l'armada, don Eduard Guerra.

Idem cap d'Estat Major del departament de Cartagena, al contraalmirall de l'armada, don Manuel Broquetas.

ACCIDENT FERROVIARI

Aquesta tarda ha ocorregut un petit accident al tren que conduia a gran nombre de passatgers amb l'objecte d'assistir al concurs hípic.

En arribar a Villaverde, uns vint minuts abans de l'estació, es va trencar les gafes d'un dels vagons i determinà un petit contratemps sense arribar a detenir-se el tren.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Avui han embarcat els batallons de la Reina i Espanya.

Passat demà, en lloc de demà, com estava anunciat, embarcaran els húsars de la Princesa, els batallons de Granada i de Borbón, i la segona ambulància de Sanitat.

Ha arribat una comissió de la colònia espanyola d'Oran, presidida pel cònsol de l'esmentada plaça, senyor Aguilar, que portene l'encàrrec de remetre una tenda-hospital, de la qual la dita colònia en fa present a l'exèrcit d'operacions.

La comissió anirà demà a Mont-Arruit per a dipositar flors damunt les tombes dels soldats morts durant la campanya.

Un saldat prevere ,anomenat Lambert Font, va trobar a Kandussi, un troç de marbre, en el qual es llegeix: «Qui em trobi, sàpiga que sóc presoner. M'anomena Domènec Hoyos i sóc soldat del regiment d'Africa.»

Han rebut sepultura les despulles del capità don Rafel Montero, tinent don Manuel Marco, alferez don Antoni Ruiz i sots-oficial don Enric Sàncho, trobats a Beni-Said. Tots van morir quan el desastre del juliol.

Sense novetat s'ha efectuat el comboi a Arcab.

A causa d'una avaria, ha aterrissat a Dar Drius un aeroplà Bristol .

Prop de Tisingidor ha estat trobat el cadàver d'un soldat d'enginyers que no ha pogut ser identificat.

S'ha s'ensorrat la teulada d'una casa de l'carrer d'Alvaro de Bazan, resultant ferits els obrers Manuel Mejias, Alfons Gumilla, Antoni Robles i Manuel Núñez.

Multitud de passatgers, especialment senyores, es llençaren a terra, resultant algunes ferides, una d'elles anomenada Antònia Fourier, amb lesions al cap, la importància de les quals es desconeix.

El cap de l'estació comprovà que s'havia romput una gafa, sense que això oferis cap perill.

No obstant, el trist record del passat accident registrat en aquesta mateixa estació, influí bastant en l'ànim dels passatgers, però més tranquils i en veure que no passava res, continuaren el viatge.

LES CAMBRES DE COMERÇ

Presidida pel comte d'Altea, sots-secretari del Treball, s'ha reunit avui el Comitè executiu de les Cambres de Comerç.

EL DISCURS D'EN CAMBO

«La Acción» fa un xardorós elogi del discurs pronunciat ahir al Congrés pel senyor Cambó, especialment en la part que dedica a les hisendes locals.

L'ARANZEL DEFINITIU

Madrid, 12, 2 matinada.

La Junta d'Aranzels i Valoracions ha terminat la seva tasca en l'estudi de les rectificacions proposades en l'aranzel provisional.

S'han modificat més de 80 partides, rebaixant-se principalment les que afecten al petroli i els seus derivats.

Probablement el dia 13 es publicaran a la «Gaceta» les noves valoracions, que tindran caràcter definitiu.

EN CAMBO I EN BERGAMIN

En un dels passadissos del Congrés el senyor Cambó la forta oposició que venia fent a la tasca tributària del Govern, replicant-li el cabdill dels regionalistes que espantava pensar que el senyor Bergamín, amb el criteri que ha exposat, parlamentés amb delegats estrangers pe ra concertar tractats comercials.

L'afer dels telèfons de Barcelona

(Discurs pronunciat al Congrés pel diputat nacionalista En Pere Rahola, el dia 28 d'abril de 1922)

El señor RAHOLA: Señores diputados, yo había decidido tratar esta cuestión de los teléfonos en un terreno meramente objetivo, prescindiendo de toda consideración ajena a la manera de prestarse el servicio; pero ello no me es completamente posible, porque todo el mundo se ha percatado de que ha habido necesidad de una maniobra previa; de preparar, por decirlo así, con un efectismo teatral, la proposición que en la tarde de ayer defendiera el marqués de Olérdola, para disfrazar el cuerpo un poco desmedrado de este documento parlamentario, atribuyéndole una finalidad y objeto que ni gramatical ni jurídicamente tiene.

La proposición dice: «Los diputados que suscriben tienen el honor de someter a la aprobación del Congreso la siguiente proposición: Que se sirva declarar, sin mengua de las facultades que corresponden al Poder ejecutivo, que con respecto a las redes, líneas o grupos telefónicos que por haber caducado, o estar próximos a caducar, reviertan al Estado, según las respectivas concesiones, el Gobierno no adopte disposición alguna que altere las condiciones de la reversión al Estado», etc.

Si esta proposición incidental hubiese venido aquí por generación espontánea, yo creo que el señor ministro de la Gobernación en parte podía aceptarla, aunque sería muy poco adecuado a aquel sentimiento de dignidad específica que incumbe a un gobernante, por entrañar en su espíritu una limitación de las facultades que le corresponden con arreglo a las leyes. Digo esto porque esta proposición impone al Gobierno, al hacer uso de las facultades que la ley le atribuye, y que según la proposición misma no se menguan, la adopción de un procedimiento especial; cosa que, por otra parte, no es parlamentariamente posible mediante una proposición incidental, sin dictamen de Comisión y súbitamente resuelta en una sesión del Congreso.

Pero es que esta proposición incidental no ha venido aquí por generación espontánea, sino que ha florecido en torno de un expediente instruído a virtud de una solicitud de la Mancomunidad catalana, y en este sentido yo no puedo dejar de considerar algo que es absolutamente ajeno al fondo mismo de la cuestión que debatimos, en su aspecto técnico y en su aspecto administrativo.

Yo tengo la seguridad absoluta (porque los antecedentes lo abonan, a pesar de todo lo que aquí se ha dicho) que si no se tratase de la Mancomunidad de Cataluña nadie se hubiera soliviantado, y para probarlo no tengo más que decir que los propios que defienden la estatificación del servicio inmediatamente dicen: «lo que a Cataluña se conceda, que se conceda a nosotros». Luego no es el afán de estatificación lo que les mueve, es el deseo de que no se conceda a la Mancomunidad de Cataluña lo único que les estimula. (El señor Azzati: A mí, no. Decía esto porque, constantemente, cuando los catalanes reclamamos algo, siempre se nos habla del privilegio, siempre somos los pedigüeños insaciables, siempre somos los hombres que injustamente pretendemos sacrificar el interés general de España en beneficio propio. Y yo, señores diputados, os he de recordar una prueba elocuente de un acto parlamentario que implica un régimen de excepción, contra el cual ni yo ni ninguno de mis compañeros se ha levantado aquí. Se ha aceptado ya por el Senado, creo, un proyecto de ley que aprobó el Congreso, en el que hay un artículo adicional que dice: «Mientras el Gobierno haga uso de la facultad concedida en el artículo primero, se autoriza la importación del maíz por las Aduanas marítimas de las provincias de Coruña, Lugo, Pontevedra, Oviedo, Santander y Vascongadas, con el derecho estadístico que se señale, que no podrá exceder...» (El señor Senra: ¿Qué tiene eso que ver con la estatificación?) Permítame S. S. desenvolver íntegramente mi pensamiento y verá cómo yo estoy absolutamente de acuerdo con sus señorías en cuanto a la realidad de esto; pero con lo que yo no estoy de acuerdo es con que SS. SS. prescindan de este criterio de excepción cuando se trata de algo que pide la Mancomunidad catalana. (El señor Senra: Pero ¡si no hay paridad!) ¡Déjese su señoría de paridad! (El señor Senra: ¿Por qué lo voy a dejar, si es mi opinión? Son cuestiones completamente distintas.) Digo que cuando se trata de un régimen de excepción, los catalanes, que creemos que las leyes del país tienen que adaptarse a realidades, cuando existe un motivo por virtud del cual se debe establecer una modalidad más adaptable a las necesidades de una región o de una provincia, es un deber hacerlo, porque la justicia lo exige. (El señor Senra: Sin perjuicio de la cual, el señor Durán y Ventosa, correligionario de S. S., se ha opuesto en el Senado a que se aprobara esa ley.) Pero aquí no nos hemos opuesto, ni nunca hemos invocado el criterio de uniformidad para combatir esas cosas. (El señor Portela: Pero además es escandaloso discutir a Galicia los derechos sobre el maíz con lo que venimos sufriendo.) Eso lo he dicho por vía de ejemplo, no por combatir a Galicia, y quien menos derecho tiene a suponerlo es el señor Portela, porque sabe el cariño extraordinario que tengo a su tierra por muchos motivos y por la comprensión clara que tengo de sus necesidades económicas. Lo cito por vía de ejemplo, con objetivo muy distinto de cohibir las justas reclamaciones de Galicia; su señoría sabe y comprende, que muy ducho es para estas cosas, que el ejemplo que yo saco a colación en estos momentos es para demostrar que cuando se discute una ley que la realidad impone e implica un principio de excepción o de diferenciación, nosotros no nos alarmamos. ¡Cómo hemos de alarmarnos, si existen circunstancias y modalidades especiales que lo abonen y justifican! Pero cuando se trata de Cataluña cambian por completo las cosas. La Mancomunidad de Cataluña fué creada en virtud de un decreto que suscribió el señor presidente del Consejo de ministros actual, y se habló de privilegio. Yo no creo que el decreto creando la Mancomunidad sea un decreto de excepción; creo que todas las provincias y todas las regiones han podido reunirse en Mancomunidad; no ha hecho uso de esta facultad más que Cataluña. ¿Y por esto hace uso de un privilegio? Hacer uso de la facultad que legítimamente se le otorga es un privilegio? Entonces ¿quién ha de dar el ritmo de la vida? ¿Los perezosos? ¿Los que no hacen uso de sus facultades? ¿Los que no sienten comezón por mejorar las condiciones de su vida? ¿Son estos los que han de marcar la pauta de la vida colectiva del Estado? Pues yo digo que la Mancomunidad de Cataluña (que en definitiva es la representación viva de todo el pueblo catalán porque se reúnen allí los 96 diputados de las cuatro provincias catalanas, de los cuales sólo 31 o 32 son regionalistas y el resto representantes de la variada gama de las distintas coloraciones políticas que actúan en Cataluña, desde los carlistas a los republicanos, de todo orden, monárquicos, liberales y señores de la Unión Monárquica), la Mancomunidad de Cataluña adoptó por unanimidad, sin discrepancia de nadie, el acuerdo de solicitar del Gobierno que se le otorgase la explotación del servicio de telefonía urbana en Barcelona, y se ha dado el caso anómalo, después de este acuerdo, que por iniciativa de representantes en Cortes de Cataluña se invocaran los beneficios que Cataluña iba a reportar, para que aquí se tratase esta cuestión en medio de un sentimiento más o menos velado de hostilidad hacia la Mancomunidad catalana, y, por tanto, hacia Cataluña. (El señor Azzati pide la palabra.)

Es algo que yo creo que no hubiese sucedido con la representación de ninguna otra región española. Hemos tenido que pasar por ello, y es para nosotros, los catalanes, algo muy deprimente; pero nos consolamos pensando en aquello que dijo en cierta ocasión un amigo nuestro: «Incluso la Iglesia, en los procesos de canonización de los santos, tiene que escuchar la voz del que llama el «abogado del diablo». (El señor Torras: Es un empleado del Estado el que decía eso. Su señoría se refiere al señor Bofill y Marchs.) No es de eso de lo que hablo.

Hablemos del fondo de la cuestión, a fin de ver los títulos que puede invocar la Mancomunidad para solicitar lo que solicita del Gobierno, y si puede satisfacernos o no la contestación que ha dado el señor ministro de la Gobernación. Aquí se trata, señor ministro de la Gobernación, de saber si el Gobierno, si el Poder ejecutivo, en uso de sus facultades, puede o no puede hacer una concesión, en las condiciones que sea, a la Mancomunidad de Cataluña. Yo le digo a S. S. que, con arreglo al Reglamento, se podrá discutir por su señoría las consecuencias que casuísticamente pudieran derivar de la aplicación de los principios; pero no cabe duda que el Gobierno puede disponerlo, con arreglo a las prescripciones del artículo segundo y del artículo 35 del Reglamento; porque en el artículo segundo se dice que «el Gobierno podrá otorgar la instalación o explotación de líneas telefónicas, o ambas cosas a la vez, a Corporaciones provinciales, municipales y a entidades particulares, con sujeción a las prescripciones de este Reglamento.» Y cuando se trata de explotaciones, y no de instalaciones, ello presupone una instalación previa realizada por el Estado. Y el artículo 35, más explícitamente, dice que «las concesiones para la instalación de Centros telefónicos urbanos y la explotación de aquellos cuyos contratos vayan venciendo, se otorgarán mediante subasta pública, con arreglo a los estudios de la Dirección, previa petición de alguna entidad que lo solicite». De modo que la facultad del Gobierno es una cosa tan explícita y clara, derivada del propio Reglamento, incluso en relación con las facultades que para regularlo tiene el propio Gobierno, que yo no llego a comprender cómo el señor ministro de la Gobernación, hablando de prescripciones de carácter general (y no hemos hablado de prescripciones de carácter especial, como no sean las impuestas por una realidad o por una exigencia o necesidad apremiante), haya declarado que en todo caso el Gobierno, el Poder ejecutivo, hará uso de las facultades que le incumben, en virtud de las leyes; pero que no hará nada sin las Cortes.

¿Qué significa esto? ¿Significa que el Gobierno en todo caso considera necesaria una ley? ¿Significa que el Gobierno, no siendo necesaria una ley, sino un acto puramente emanado del Poder ejecutivo, no obstante, acepta esta mediatización en la forma que en la proposición se indica? Es decir, no en la forma que en la proposición se indica, pues incluso los que la han redactado no han acertado a indicar lo que se proponen, porque dicen «que no se modifiquen las condiciones de la reversión», y la reversión se presupone ya realizada; que mal podría el Gobierno hacer concesión a la Mancomunidad ni a nadie, mientras durase una concesión primitiva; de modo que, naturalmente, se presupone ya realizada la reversión.

Cuando M. Deschamps, subsecretario de Telégrafos y Teléfonos de la vecina República, trataba esta cuestión en el Parlamento y por parte de ciertos elementos se invocaban los derechos de los funcionarios y se le decía que tenía que llevar la cuestión al Parlamento, M. Deschamps contestaba: «Yo soy hombre de Gobierno y no tengo ni puedo tener otra teoría que ésta: cuando tengo una facultad, la ejerzo; si puedo tener una iniciativa, la llevo a cabo. A mí, la iniciativa; a vosotros y al Parlamento, el control. Yo no disuelvo mi responsabilidad, ni trato de echarla de encima para cargarla a las Comisiones parlamentarias ni al Parlamento, cuando de facultades privativas del Poder ejecutivo se trata.»

Esto es lo que nosotros deseamos ver en los Gobiernos de España; que en aquello que represente facultad privativa suya, no se sometan a toda esta balumba de preocupaciones y de agitaciones que en torno se despiertan y cuyos estímulos y corrientes profundas se adivinan. Porque aquí también se invoca, señor ministro de la Gobernación, el interés de los empleados del Estado. Ya hablaremos de esto y hablaremos de si este interés que se ha manifestado en los funcionarios del Cuerpo de Telégrafos es algo que ha venido empujado por alguien, a quien positivamente podía interesarle, con miras absolutamente ajenas a la bondad del servicio. (El señor ministro de la Gobernación: Lo mejor sería no discutirlo, y para tranquilidad de su señoría conste que aquí no tienen más defensor legítimo que yo. — El señor duque de Almodóvar del Valle: ¡Si esa es una aspiración del Cuerpo hace muchos años! — El señor Nougués: Lo que el Cuerpo había dicho era que no quería el servicio urbano. — El señor duque de Almodóvar del Valle: Nunca. Ha querido el servicio urbano e interurbano.) Señor ministro: ¿qué ha querido decir? ¿Que yo atacaba al Cuerpo de Telégrafos? (El señor ministro de la Gobernación: No.) ¿Es que ha querido decir S. S. que el elogio que yo pudiera hacer de él era innecesario? (El señor ministro de la Gobernación hace signos negativos.) ¿Pues qué ha querido S. S. decir con ello? (El señor ministro de la Gobernación: Lo que he querido es responder a lo que S. S. deseara combatir, para que se sepa que eso es totalmente ajeno a lo que se está discutiendo aquí.) ¿Pero sabe S. S. qué es lo que iba yo a decir? (El señor ministro de la Gobernación: Por si no lo sabía bien, bueno es anticipar ese criterio.) Ya hablaremos de ello después. Entretanto, vamos a hablar de los títulos que puede tener la Mancomunidad de Cataluña para solicitar los teléfonos de Barcelona. Aquí todo el mundo habla de trato igual, de que no se entre en un régimen de excepción, y la Mancomunidad de Cataluña yo creo que tiene una ejecutoria adquirida por el desempeño, por el establecimiento de este servicio, en épocas ciertamente azarosas y que no eran muy propicias para desenvolvimientos normales.

El señor Sánchez Guerra, actual presidente del Consejo de ministros, en el año 1915, y haciendo uso de las facultades que el reglamento le atribuía, otorgó a la Mancomunidad de Cataluña el derecho siguiente: «De conformidad con lo prevenido en el Real decreto de 26 de marzo de 1914 y en el artículo segundo del reglamento telefónico vigente, se autoriza a la Mancomunidad de Cataluña para la instalación y explotación de una red telefónica interurbana, que pueda unir varios o todos los pueblos de las cuatro provincias mancomunadas. Se incluye en esta autorización el establecimiento de Centros telefónicos urbanos en las cuatro provincias expresadas. Esta autorización se entenderá sin perjuicio alguno para los derechos reconocidos a otros concesionarios de servicios telefónicos en Cataluña.»

Entendió la Mancomunidad que, con arreglo a este decreto, en que se otorgaba la facultad de establecer el servicio telefónico en Cataluña, entendió la Mancomunidad, repito, que desde el momento en que en estos términos se le acordaba, de una manera general, el establecimiento de redes telefónicas, que el Estado le otorgaría, a medida que los casos de excepción fuesen desapareciendo, el derecho de explotar el servicio telefónico en toda la región; y con arreglo a esta creencia, y con miras pura y exclusivamente dirigidas a la bondad del servicio, la Mancomunidad de Cataluña adquirió concesiones particulares que tenían un término de reversión muy breve, tan breve, que hubiese sido un cálculo pésimo, desde el punto de vista económico, adquirirlas. Así, la Mancomunidad adquirió las Centrales de Lérida, Figueras y Vich, por precio importante, a pesar de las circunstancias en que se hallaban. El tiempo para que caducara la concesión de la Central de Figueras, entre otras, había transcurrido sobradamente; pero nadie se había acordado de ella y no existía más que un hilo que unía el castillo de San Fernando con la ciudad de Figueras. La Mancomunidad, haciendo uso de las facultades que como concesionaria le correspondían, la adquirió, y Figueras y todos los pueblos del Ampurdán tienen actualmente comunicación telefónica.

Adquirió también la Central de Lérida, y esta Central, que tenía menos de cien abonados, después de tomarla a su cargo la Mancomunidad, se puso en relación, no con unos cuantos pueblos de aquel radio de 15 kilómetros que se establece en el reglamento, sino con toda la red rural establecida ya en la propia provincia, y, naturalmente, cuando los que en Lérida habitaban, el comercio y la industria de aquella localidad, pudieron comunicar, no con dos, cuatro o cinco pueblos, sino con setenta, los abonos decuplicaron, y de esa manera se ha ido intensificando el servicio y haciendo posible la explotación, económicamente, de una red de carácter casi exclusivamente rural. Y hay que tener en cuenta, señor ministro de la Gobernación, y señores diputados, lo que es el establecimiento de la telefonía para el servicio rural.

En una revista del Cuerpo de Telégrafos y Teléfonos, cuyos beneficios, según tengo entendido, se destinan al sostenimiento de los huérfanos de funcionarios del mismo, se dice: «¡Qué vergüenza! ¡Excepto las iniciativas tomadas en las Vascongadas, en Cataluña y en algún otro sitio, en España, de los 10.000 municipios que hay, sólo 2.000 tienen comunicación telefónica!» Pues bien; la Mancomunidad de Cataluña, supliendo estas deficiencias, imponiéndose un enorme sacrificio, ha establecido las líneas rurales que ponen en comunicación todos los pueblos de la montaña catalana; aquellas que los concesionarios particulares no habían querido por no resultarles lucrativos para el negocio que se proponían realizar. Y la Mancomunidad de Cataluña ha hecho ese esfuerzo en condiciones económicas ventajosas, sin que le produzca pérdidas, contra lo que decía el señor Capdevila.

El milagro de que todo eso haya podido realizarlo la Mancomunidad sin pérdidas, está en que ha tenido una expedición grande de medios y una libertad de acción que no tiene, ni puede tener, ni tendrá nunca el Estado, por la rigidez y la generalidad de sus reglamentos y disposiciones. La Mancomunidad de Cataluña ha tratado con los pueblos, con los particulares, con todo el mundo, para la adquisición de postes, para los edificios, para el personal, para la luz; en una palabra, para todos los elementos que le eran necesarios, y se da el caso de que en la mayor parte de los pueblos las cabinas telefónicas están en casas de personas que tienen otros medios de vida, y que por ese servicio reciben una retribución escasísima, insignificante, y que apenas grava el presupuesto de la Mancomunidad de Cataluña. Por eso, durante el período de la guerra, cuando los materiales eran escasos y se encontraban difícilmente y a precios caros, ha podido realizar el milagro de establecer una red rural en Cataluña de 5.500 quilómetros, sin que ello le haya representado pérdida; al contrario, pueden verse las cuentas de la Mancomunidad; por lo que se refiere al servicio de teléfonos, ellas demuestran que ha realizado, con relación al capital en él invertido, después de pagar al personal, un beneficio que representa el 6, el 7 o el 8 por 100; pero este 6, este 7 u 8 por 100 se utiliza para el servicio de la deuda que se ha creado para el capital de primer establecimiento; pero el servicio regular de teléfonos no se puede establecer sin una mejora, sin una renovación constante, y de ahí que, mercantilmente, haya que pensar en la amortización de todo este capital y hay que pensar en la renovación de las redes, y ello es materialmente imposible en la explotación de redes de carácter puramente rural. Esa es la razón de orden económico que invoca la Mancomunidad de Cataluña; la que se haya tenido en cuenta en todos los países que han querido tener una explotación lo más perfecta posible de las comunicaciones telefónicas; con los productos de las redes de carácter urbano suplir las deficiencias de producción de las redes de carácter rural, para de esta manera obtener, no beneficios pingües, sino que no fuese ruinosa la explotación del servicio general de teléfonos.

Esta es la razón, este es el motivo por el cual la Mancomunidad ca-

talana ha pedido eso; no para realizar beneficios sinó para montar el servicio en condiciones de perfección, para poder renovar el material constantemente. Y creo que es una aspiración bien legítima, que un servicio telefónico de esa naturaleza pueda prestarlo una entidad pública, en beneficio colectivo, y más cuando en la concesión está, que en cualquier momento puede el Gobierno incautarse de ella — para tranquilidad de los que sienten sobresaltos patrióticos—, intervenirla siempre, adquirirla, reintegrarse de su propiedad; hacer lo que mejor le parezca; eso lo puede hacer en todo momento el Estado. ¿Qué peligro puede haber en que sea la Mancomunidad la que, en beneficio de sus administrados, imponiéndose los sacrificios de empréstitos que tienen que hacerse, pueda montar un servicio como es debido? Porque si alguna razón de ser tiene el Estado, no creo que sea otra que la del servicio público, y el desenvolvimiento de aquellas funciones que el individuo no puede realizar por sí solo; y cuando se presenta la cuestión en este terreno, cuando tenemos una entidad, que al fin y al cabo es organismo del Estado, que ha dado muestras de su aptitud en este caso, que ha explotado los teléfonos de un modo admirable, porque éste es un título de honor y una ejecutoria de la Mancomunidad, y ésta pide lo que pide, no para realizar un negocio, sino para colocar un servicio en términos de la mayor perfección posible, a fin de coordinarlo debidamente, se dice que la Mancomunidad de Cataluña lo que pretende es apropiarse de lo que corresponde al Estado. ¡Apasionado ha de ser quien lo diga! La Mancomunidad de Cataluña se compromete, y lo sabe el señor ministro de la Gobernación, a no aprovechar más que el tiempo pura y exclusivamente necesario para su sustitución la actual instalación de la Peninsular de Barcelona, revertida al Estado. No piensa utilizarla, porque hace bastantes años que la Compañía Peninsular de Barcelona, pensando con el natural egoísmo con que lo hacen todos los concesionarios particulares, no se ha desprendido de capital para la renovación del material. ¿Para qué, si tenía que entregarlo al Estado? Y, como consecuencia de ello, en tales condiciones está la línea, que el año 1921, con motivo de las nieves, cayeron la mayor parte de los hilos y de los postes, y en la ciudad de Barcelona nos quedamos, en muchos barrios, sin comunicaciones telefónicas. Hace más de tres años — yo soy un ejemplo de ello — por el afán de no hacer desprendimientos económicos, la Compañía Peninsular, si se quería obtenar un teléfono en Barcelona, había que pagar para la instalación 300 o 400 pesetas, y recabar además positivas influencias cerca de la Dirección. La red actual no sólo no responde por sus condiciones a lo que requiere una instalación moderna y perfeccionada, sino que está ya desgastada. Pues todo ésto la Mancomunidad no lo quiere, no lo necesita y se compromete a transformarlo, sustituyendo los actuales aparatos por los del procedimiento automático y la instalación aérea por la subterránea, que es como modernamente se hace. Y la instalación de ahora no le servirá como no sea para utilizarla en la reparación de las instalaciones de carácter rural, de pueblos insignificantes y apartados, porque en tales condiciones la ha dejado la Compañía Peninsular que no será posible servirse de ella, para otra cosa.

Así, pues, es exagerado el cálculo que hizo el señor Capdevila de 34 millones como capital. No quiero yo entrar en cálculos, pero me parece muy dado a error ese procedimiento de fijarse en la renta de una finca, o de una propiedad, o de una mina, sin pensar en qué estado de agotamiento se halla. Con arreglo a la producción de la red si es necesario transformarla, si es necesario sustituirla por completo en algunas partes, habrá que calcular el capital que en esto se invierta para saber el rendimiento positivo. Tan galano era ese cálculo del señor Capdevila como el que nos presentaba el señor Olérdola acerca del rendimiento que había dado durante este invierno la red de Barcelona; porque sobre la base de establecer un balance entre los ingresos brutos y lo que cuesta el personal, es muy fácil deducir un ingreso superior, que en total es, según el señor ministro de la Gobernación, de un 37 por 10 en lugar de un 33 que como canon cobraba antes el Estado. Piense el señor ministro si ese 4 por 100 de mayor rendimiento servirá para la amortización de capital que representa la renovación del material y los gastos que exige una red en las condiciones debidas, y se convencerá el Congreso de que en este caso la explotación de los teléfonos por el Estado será aquí, como ha sido en todas partes, una positiva ruina. No hay ninguna nación que tenga estatificado el servicio de Teléfonos que no resulte con un déficit enorme, enormísimo, que yo declaro que será un gravamen más, imposible de soportar, para el Presupuesto español. Los Estados Unidos, que son el pueblo más adelantado en este orden, tienen 11.000 Compañías de teléfonos y 12 millones de teléfonos; más de las tres cuartas partes de los que en el mundo existen, y todos explotados por Compañías particulares. Durante la guerra incautóse el Estado de los teléfonos, y constantemente se ha producido un déficit en la explotación. Al terminarse la guerra, el Estado se desprendió del servicio telefónico, porque lo consideraba perjudicial y gravitaba de manera excesivamente onerosa sobre el Presupuesto. Inglaterra, hasta el año 1912, tuvo el servicio de teléfonos en manos de compañías particulares; el año 12 se incautó el Estado de las líneas de teléfonos, y en las revistas profesionales se pueden leer las quejas constantes por razón del servicio. En el año 14 los teléfonos habían producido al Estado inglés un déficit de cerca de tres millones de dólares (lo calculo en dólares porque el dato está tomado de una revista de Chicago). Figuraos lo que, con el mayor importe de los sueldos y del material ahora, representará de déficit para el Estado inglés la explotación de los teléfonos. Dinamarca es el país que tiene más perfeccionado el servicio de teléfonos; parte de él está en manos de Compañías particulares, y la parte menor en manos del Estado. Mirad las estadísticas: las Compañías particulares pueden repartir un 6, un 7 o un 8 por 100 a sus accionistas; el Estado salda con déficit. En Nueva Zelanda, que tiene este servicio estatificado, el Estado salda con déficit; y no hablo de Francia porque ya se ha vertido aquí este dato, del que resulta que produce una pérdida de más de 200 millones la explotación de los teléfonos por el Estado. Pues por mala que sea la Administración de estos países, por desgracia no podemos decir que la nuestra sea mejor, y si ello es así, en lo porvenir la explotación de los teléfonos por el Estado tiene que representar un gravamen enorme, un peso grande sobre el Presupuesto.

Pero se ha hablado también de los derechos corporativos de los empleados, de los funcionarios de Telégrafos, y por lo que a eso respecta, yo he de decir que nunca la Mancomunidad ha dejado de reconocer la primacía que corresponde al Cuerpo de Telégrafos, aunque no por las razones que se han dado para excitar el amor propio, diciendo que ello implicaba la imposibilidad de que otros pudiesen desempeñar ese servicio, porque todos sabemos, y esto hemos tenido ocasión de comprobarlo en las huelgas, que los ingenieros civiles, los ingenieros industriales, los ingenieros militares y los artilleros han desempeñado a maravilla, cuando ha convenido, estas funciones.

Es indudable, no obstante, que la primacía en este servicio a quien corresponde es al Cuerpo de Teléfonos, y por eso la Mancomunidad, al igual que con el Cuerpo de Ingenieros de Caminos, en relación con las obras públicas, ha dado las funciones directivas y técnicas a funcionarios procedentes del Cuerpo de Telégrafos. Lo que no quiere la Mancomunidad es esta actuación de escalafones, de sueldos, de intervención en material; pero en cuanto a una intervención legítima, en cuanto al reconocimiento de esta primacía en relación con los servicios de teléfonos, ¿quién lo duda? Ejemplo de ello, repito, son los funcionarios que actuan en la Mancomunidad, por lo que se refiere a las obras públicas; ejemplo, el propio servicio de teléfonos, cuyos elementos directivos son del Cuerpo, excepto el director, que es una eminencia más que catalana y española, mundial, don Esteban Terradas, y no creo que haya nadie que le discuta el derecho a dirigir estas funciones y estos servicios de la Mancomunidad; pero conste que este servicio especial de teléfonos está en manos de funcionarios procedentes del Cuerpo de Teléfonos.

¿A qué, pues, esta prevención? ¿Qué hay en el fondo de todo eso? Señor ministro de la Gobernación, cuando hace un momento he hecho a S. S. una indicación sobre esto, comprenderá S. S. que lo he hecho con el fin de estimularle para que viera si había tal vez, ante la forma como esto se ha manifestado, algo oculto que hiciera mover a ciertas gentes como se mueven las marionetas. Yo he llegado a tener esta sospecha por ciertos casos y por ciertas cosas que he podido observar, incluso por disposiciones emanadas del Poder público. Yo voy a citar una circular que es una violación terminante y flagrante del artículo 125 del reglamento de Teléfonos, y que no redunda más que en beneficio de una entidad. Verá su señoría qué es lo que puede haber aquí, y conste que yo no formulo ninguna acusación, que yo únicamente pongo un interrogante para que sirva de estímulo a las averiguaciones indispensables para el buen servicio y para el prestigio del Cuerpo.

Según el artículo 125 del vigente reglamento de Teléfonos, los aparatos supletorios que los abonados quieran colocar en el local de la estación principal serán instalados por el concesionario del centro, a quien se abonará el importe de los aparatos y los gastos de su instalación. La cosa es clara. Los aparatos supletorios son beneficio del concesionario, que percibe el importe de los aparatos y los gastos de las instalaciones, y por una circular interpretando este precepto, circular del 22 del corriente mes, publicada en el «Boletín Oficial del Cuerpo de Telégrafos», se dispone que el artículo 125 se interprete en el sentido de que los aparatos supletorios que se mencionan en el artículo tienen el carácter de los accesorios, por ejemplo, timbres, material de poca monta, etcétera, que se puedan adquirir libremente. (El señor Silvela y Loring: ¿Quiere S. S. leer el párrafo cuarto del artículo 122?) Yo hablo de la interpretación que se ha dado al artículo 125. (El señor Silvela y Loring: Si tiene la bondad de leer ese párrafo, se la explicará S. S.) Permítame el señor director general de Coorreos y Telégrafos. Lo que digo es que los concesionarios de Teléfonos, desde la fecha en que los teléfonos están establecidos, han venido lucrándose con el importe de los aparatos supletorios y con la instalación, que ha corrido a su cargo (El señor Silvela y Loring: está su señoría completamente equivocado.), y viene esta disposición que tiene relación con algo que reviste importancia, y es la posibilidad de poder comprar, adquirir e instalar, como cosa de mercado libre, estos aparatos supletorios. (El señor Silvela y Loring: Siempre ha sido facultad de los abonados ponerlos por su cuenta.) Este artículo 125... (El señor Silvela y Loring: Relaciónelo su señoría con el otro que le he rogado que lea.) Yo he leído un artículo que dice que los aparatos supletorios que los abonados quieran colocar en los locales de la estación principal serán instalados por el concesionario del centro, a quien se abonará el importe de los aparatos y los gastos de la instalación. Estas palabras quieren decir algo. (El señor Silvela y Loring: Y eso subsiste por la circular. Pido la palabra.) Esta circular viene a colocarlos en la misma situación que los aparatos de carácter accesorio, que no son lo mismo que los supletorios, y ahora, al venir la reversión al Estado, el Estado se lucraría con la colocación de estos aparatos; pero con esta circular, interpretando de tal guisa el artículo 125 del reglamento, ya no, y podrán los que fabrican realizar ese negocio. La Compañía Peninsular no ha realizado grandes beneficios con la explotación de los servicios; pero la Compañía tiene establecida una Sociedad, titulada Telecomunicación y Electricidad, S. A. (Tesa), y esta Sociedad, en virtud de esta interpretación del artículo 125, se halla en condiciones para colocar todos sus aparatos, todo su material. Yo no sé con qué intención se ha dictado la circular; pero vean el señor ministro y el señor director general de Telégrafos las consecuencias prácticas que de ello se pueden derivar. Lo digo pura y exclusivamnete como excitación al celo de S. S., para que comprenda que, a veces, cualesquiera que sean los buenos deseos, se filtra algo que puede suponerse que obedece a móviles de un interés egoista y material, muy distinto de los altos intereses del Estado que a veces se invocan.

Repito ahora que yo entiendo que el dignísimo Cuerpo de Telégrafos y Teléfonos no puede sentirse molestado por la petición que formula la Mancomunidad de Cataluña, puesto que las funciones directivas del servicio han de estar encomendadas a los funcionarios del Cuerpo. Pero este movimiento, esta agitación, esta protesta tiene, señor ministro de la Gobernación, una importancia extraordinaria, porque si un Cuerpo del Estado se interpone entre las peticiones de las Corporaciones públicas o, si se quiere, de las particulares y el Gobierno, por lo que se refiere al ejercicio de sus más primordiales funciones, entonces, señor ministro, ¿quién gobierna al país?

Hasta aquí nos hemos lamentado de que el Ejército hubiese nombrado unas Juntas militares que considerábamos atentatorias a la Constitución, y si los organismos del Estado, si los Cuerpos técnicos del Estado actuan en esta misma forma, entonces le Estado será en todo caso una federación de sindicatos burocráticos; y siendo esto así, y verificándose esta presión, esta coacción, en relación con el Poder público (que, después de disimularla, ponía palmariamente de manifiesto el señor Capdevila cuando decía: «Os dejamos, señores del Gobierno, en libertad de acción para que podáis resolver como queráis esta cuestión; pero si la resolvéis en contra, ¡ah!, entonces, los Cuerpos no podrán ser indiferentes a esta resolución»), yo pregunto si el Estado, si el Gobierno, que representa el Poder público, se considera en libertad para resolver este asunto, o si ha de someterse a la presión de elementos, de organismos de funcionarios del Estado; porque, en este caso, se habría realizado la transformación más radical en la vida constitucional de España. (El señor Barcia: Me parece que atribuye su señoría, involuntariamente, una interpretación a las palabras del señor Capdevila que no estaba, ciertamente, ni en el concepto ni en la expresión. Lo digo porque está él ausente.)

El señor Capdevila ha manifestado que si la resolución era en contra de las pretensiones que considera justificadas el Cuerpo, entonces el Cuerpo no podría tomarla con indiferencia, y, por consiguiente, todos sabemos el valor y el alcance que tienen estas palabras.

Yo repito que no creo que éste sea el sentir unánime del Cuerpo; pero declaro que es muy fácil, desde ciertas funciones directivas, estimular de una plumada esta manifestación externa de los modestos funcionarios de Teléfonos, que, con trasladarlos de Cádiz a Valencia o de Valencia a Barcelona... (El señor Silvela y Loring: Su señoría está haciendo unas suposiciones completamente gratuitas.) Yo digo que es fácil, facilísimo... (El señor Silvela y Loring: Es facilísimo hablar como está hablando S. S.; eso sí que es muy sencillo) que se manifieste esta voluntad del Cuerpo como una cosa unánime de una manera puramente externa, porque nosotros no sabemos bien lo que piensan muchos funcionarios, ni lo puede saber el Gobierno, porque existen muchos elementos de posible coacción... (El señor Torras: Para coacción, la de las autoridades de Barcelona en el asunto de la suspensión de pagos del Banco de aquella ciudad. — El señor presidente agita la campanilla.) Dejadle al señor Torras que persista en su manía: es condición de su manera de ser, y hay que respetarla.

El señor VICEPRESIDENTE (conde de Peña Ramiro): Pero la Presidencia tiene que hacer cumplir el Reglamento.

El señor TORRAS: Y yo lo acato con muchísimo gusto.

El señor RAHOLA: Después de exponer este punto de vista, quiero significar que ninguna de las razones que se han invocado, absolutamente ninguna, tiene realidad ni consistencia, como no sea por una prevención y un recelo injustificado, absolutamente injustificado, contra la Mancomunidad de Cataluña, que, en orden a este servicio, tiene ejecutorias y títulos para pretender lo que pretende.

La Mancomunidad de Cataluña, señor ministro de la Gobernación, fué creada por el actual señor presidente del Consejo de ministros, y yo no creo que ningún hombre público cree un organismo de esta naturaleza sin estar convencido de la necesidad de darle a luz, de llevarle a la vida. Como todos los seres vivos, conforme a su naturaleza y a sus finalidades, tiene la Mancomunidad de Cataluña el derecho de desenvolverse. No se engendran los hijos para que, corporal, física y moralmente, sean constantemente párvulos. Lo contrario implicaría una falta de seriedad en los representantes del Poder público, implicaría un engaño, y del engaño viene el desengaño, que a veces tiene destilaciones corrosivas en el espíritu de las gentes. Yo digo a S. S. que cuando, tratándose de un servicio que no podemos calificar de delegado, porque, al fin y al cabo, se ha concedido a los particulares en condiciones iguales, se levanta esta protesta contra la Mancomunidad, ¿qué confianza podemos tener en que adquiera los medios de desenvolverse de una manera normal?

¿Es el propósito evitar la realización de todos los impulsos progresivos, impedir que prospere el noble afán, la comezón de establecer servicios conforme a la civilización y a la cultura, por tratarse de la Mancomunidad de Cataluña, que es un foco de separatismo y pone en peligro la integridad de la Patria? ¡Ah! En este caso, declarad que os equivocasteis y destruid de una plumada su desmedrada vida. Eso sería más noble; pero si la creasteis y subsiste, está vinculado a vuestra formalidad de gobernantes darle medios naturales de vida, sobre todo aquello para que ha demostrado aptitud. De lo contrario, resultará lo que hace un momento manifestaba: que el ritmo de la vida nuestra, de los elementos más progresivos de España, no lo darán los que tienen ganas de progreso y de avance, sino los que no quieren moverse de la cómoda y perezosa situación del hombre que se conforma con lo que tiene, aunque lo que tenga sea la miseria y el atraso.

Nosotros aspiramos a que estos elementos de cultura y de progreso arraiguen en Cataluña a impulsos de una Corporación pública que, para nosotros, es el instrumento de estos avances y de estos progresos. Esta aspiración se vincula con lo más esencial del derecho humano, que es anterior y superior a todo. No queráis perturbarlo, porque atentáis a un derecho que pertenece a todo hombre y a toda colectividad. Si sentís odio y prevención, será mejor que adoptéis la actitud decidida que os indicaba antes. Con proposiciones de esta naturaleza y con respuestas miedosas, como la del señor ministro de la Gobernación, únicamente se demostrará una cosa (El señor Prieto pide la palabra): que se condena al Poder público, representado por el Gobierno, se condena al propio Parlamento, al triste, al mísero papel del perro del hortelano: ni hacer, ni dejar hacer.

El señor RAHOLA: Para rectificar muy brevemente y decirle algo al señor ministro de la Gobernación revelador de que S. S. no ha interpretado con la debida exactitud mis palabras.

Decía el señor ministro de la Gobernación que en el conjunto de mi discurso había notado predominantemente elementos pasionales, y no elementos que pudieran contribuir al esclarecimiento sereno de esta cuestión. Yo digo a S. E., señor ministro de la Gobernación, que si se fija bien en todas mis palabras verá que aquello que tiene aspecto pasional o sentimental es lo que, en realidad, en extensión, en intensidad representa menos, dentro de la peroración que acabo de hacer, para defender el punto de vista de la Mancomunidad de Cataluña.

Pero es que nos hallamos en una situación completamente distinta su señoría y yo, señor ministro de la Gobernación; estamos en distinta parte de la barricada; y S. S. comprenderá que cuando yo vengo aquí a discutir una proposición de esta naturalesa, he de tener presente que su señoría mismo, en manifestaciones que hubo de hacer a la Prensa, cuando se promovió aquel famoso escándalo en torno de la supuesta resolución del expediente de la Mancomunidad, decía que obedecía a maniobras de cierta clase, cuyo origen no podía señalar, pero que no tenían nada que ver con el fondo de la cuestión que se debatía. Pues cuando se ha iniciado esta cuestión en tal forma, cualesquiera que sean los términos que aquí se utilicen, la actitud que aquí se adopte, no son términos de serenidad, porque, ya se ha revelado intensamente, claramente, el objetivo que se perseguía y los estímulos a que se obedecía.

Yo tenía necesidad, desde mi punto de vista, señor ministro de la Gobernación, de defender la tesis de la conveniencia de que los servicios telefónicos pasaran a la Mancomunidad de Cataluña, por los derechos que pueda tener adquiridos y, sobre todo, por los títulos que le da la manera cómo ha montado y explotado sus líneas telefónicas.

Al referirse a la proposición, también me atribuía el señor ministro de la Gobernación un orden de contradicción en que ciertamente yo no incurrí. Su señoría decía que yo consideraba que el Gobierno no había

actuado con aquella dignidad específica necesaria para defender sus perrogativas ante esa proposición; y a renglón seguido afirmaba el señor ministro que yo me había contradicho desde el momento en que afirmé que esta proposición, en sí, no tenía, por lo que se refería a las facultades del Poder ejecutivo y a la no modificación de las condiciones de la reversión, el alcance que pretendían sus autores. Pero el señor ministro de la Gobernación no tiene en cuenta que, aunque en relación con el caso concreto que aquí se debate y que ha originado la proposición presentada ésta no tiene en sí alcance positivo alguno, no obstante, dice al final que nada podrá hacer el Gobierno en punto a las condiciones de la reversión «sin la previa aprobación de las Cortes y con informe de las Comisiones de Hacienda, Presupuestos y Guerra, por la conexión que dichas Comisiones tienen con los ministerios a que tales Comisiones corresponden». ¿No ve S. S., señor ministro de la Gobernación, que, aunque en este caso concreto el alcance de la proposición no limita las facultades del Gobierno, en realidad se pretende cohibir su libre actuación?

A esto es a lo que me refería, señor ministro de la Gobernación, cuando encontraba vacilantes las manifestaciones de S. S., que ya no afectaban al punto concreto que a nosotros nos interesa, afectaban más bien a las prerrogativas del Poder ejecutivo, que S. S. representa en ese banco. No es posible que ni por aproximación el Gobierno limite sus facultades, sobre todo por un «impromptu», por una proposición incidental, sin estudio, sin pasar a las Comisiones siquiera. No nos interesa a nosotros para este caso, interesa al Gobierno para lo ulterior, para la libertad de facultades que creo que, por la dignidad específica a que me refería, ha de recabar y defender en todo momento y en cada caso.

Con mis palabras he querido ofrecer un estímulo, un acicate para que su señoría reivindicase la integridad de las facultades que le incumben como representante del Poder ejecutivo, y por eso le citaba el ejemplo del subsecretario de Correos y Telégrafos de Francia, cuando decía que, como hombre de Gobierno, se reservaba todas las facultades que le incumbían, y que del uso que hiciese de ellas le correspondía sólo el «control» al Parlamento; pero la responsabilidad a él, sin limitación alguna de sus iniciativas.

Nosotros no nos oponemos, ni nos hemos opuesto nunca, a que se dicten medidas de carácter general. ¡Si nuestra única aspiración es que nos dejen desenvolvernos con arreglo a las leyes, al impulso de nuestras iniciativas, de nuestros anhelos y de nuestros afanes de progreso! ¿Qué nos importa que la concesión que se otorgue a la Mancomunidad se otorgue a las demás provincias? ¡Si no tendríamos más que una satisfacción en ello! ¡Si algo de lo que nosotros deploramos es que, a imitación de la catalana, no se hayan establecido en otras regiones de España Mancomunidades que sean tan solicitas como la Mancomunidad de Cataluña, para pedir cada día nuevos servicios, cuando puedan acreditar aptitudes especiales para desempeñarlos!

Esto, señor ministro de la Gobernación, es, en definitiva, un tema de política y de organización administrativa de carácter general. Nosotros al pedir al Gobierno que dicte esta resolución con arreglo a las aspiraciones de la Mancomunidad de Cataluña, es porque ésta tiene desde hace cinco años establecido el servicio, lo pedimos porque el servicio está establecido en Cataluña. Las demás provincias, que lo tengan, que lo pidan igualmente que nosotros; no sólo no nos opondremos, sino que favoreceremos esta petición. Pero que se sepa que el establecimiento de un servicio telefónico no es gozar de una renta, sino que exige una preparación, un esfuerzo, la inversión de un capital importante. Que lo hagan otras provincias. ¡Si precisamente en este estímulo constante, en esta comezón, en esta emulación perpetua, en este choque de ambiciones, si se quiere, de las distintas regiones españolas estaría la regeneración de España!

No sólo no nos oponemos, sino que queremos concurrentes en estas aspiraciones que sentimos todos los catalanes. Y entiéndalo bien el señor ministro de la Gobernación; a lo único que nosotros nos oponemos es a lo que he dicho al final de mi discurso: a que por especiosos pretextos, por un fingido respeto al Poder legislativo, por teóricos e imaginarios perjuicios que se dice que pueden irrogarse a un Cuerpo de funcionarios, se olvide el verdadero interés público y se pongan tales obstáculos que estas cuestiones no se resuelvan nunca ni en un sentido ni en otro.

Véase lo que son los acuerdos del Parlamento. ¿Qué obra fructífera y positiva se ha realizado, como no sea con apremios? El tiempo lo pasamos, en general, discutiendo, sin que de los días que aquí nos reunimos sean muchos aquello en que se haya realizado una labor positiva, eficaz y provechosa. Así como se decía antes que cuando los españoles no querían hacer una cosa la mandaban a una Comisión, ahora, desgraciadamente, casi podemos decir que cuando se quiere que una cosa no se otorgue, se pide que vaya al Parlamento. Por eso nosotros hablamos de que el Gobierno defiende las prerrogativas que con arreglo a las leyes le incumben para la resolución de éste y de todos los casos análogos; y si el señor ministro de la Gobernación y el Gobierno de que forma parte, en este caso defiende esta prerrogativa que las leyes le otorgan, no serán censuras, al contrario, aplausos, lo que recibirá de nuestra parte. Para evitar toda veleidad y debilidades posibles, es por lo que he hablado en los términos en que lo he hecho; no para censurar lo que todavía está por ver.

La llei d'ordenació bancària

El nostre amic N'Eduard Recasens, director del Banc de Catalunya, va exposar en una conferència la seva opinió damunt la llei d'Ordenació Bancària, concebuda per l'il·lustre home públic i leader regionalista En Francesc Cambó.

Ha fet saber que la manera com s'aplica la llei pot portar-nos les següents conseqüències:

Primera. Si el Consell Superior Bancari, per no arriscar-se a cap renovació fonamental, o per manca d'estímul, segueix les velles teories, la llei esdevindrà sense esperit, perquè la força de la llei ha de venir pel reglament i pels acords d'adaptació.

Segona. La llei resultarà feixuga a la banca si no hi ha sentit de companyonia i solidaritat en voler fer la transformació d'un règim tradicional.

Tercera. La llei esdevindrà l'orgue de renovació i fortalesa de la Banca privada, per una aplicació intel·ligent adaptable a una ordenada evolució.

La llei d'Ordenació Bancària, doncs, es basa en l'establiment d'una aliança positiva, mitjançant la solidaritat entre el Banc d'Espanya i la Banca privada, Aliança que s'obté per la intervenció d'aquesta en el Consell Superior bancari.

El primer aventatge de l'aplicació de la llei ha de consistir en el restabliment del crèdit. Explica que en els moments que la nostra Banca anava a emprendre una expansió definitiva esdevingueren negocis espléndids. Ningú es va preocupar ja la solidaritat de la Banca. Tothom guanyava el que volia amb les operacions de mercaderies i amb els arbitratges de moneda estrangera. El diner corria per tot arreu. Es guanyaven quantitats importants. Les especulacions no havien donat cap disgust encara. Aquella bonança ficticia els arrastrava. La Banca no va ésser prou eixerida per a preveure la baixa de preus a l'engròs de les primeres matèries. Com que no va organitzar les operacions damunt de mercaderies, aquells crèdits foren irrealitzables. Molts estaven al descobert en operacions de monedes estrangeres. La Banca va perdre llur rigidesa i va donar les primeres manifestacions externes de la crisis. I aquesta fou la causa que va fer trontollar l'economia del crèdit produint el seu esllavissament.

La llei d'Ordenació Bancària del nostre amic En Francesc Cambó es basa en la preparació del camí per a arribar al restabliment del crèdit. En que el Banc d'Emissió sigui sols el Banc de Banquers.

Però perquè la llei tingui eficacia és molt indispensable que la Banca privada acati les ordres d'abstenció en certes operacions contràries a l'interès nacional i les instruccions d'impulsar les que puguin fer un bé col·lectiu. Així, la Banca privada es limitarà a fer guanys metòdics, que amb caràcter permanent, asseguri l'estabilitat del crèdit. I com a norma general tots els Bancs han d'ésser més explícits en l'exposició dels seus balanços per a revifar l'optimisme i la confiança del públic.

Una altra de les coses que ha procurat l'ex-ministres de Finances, En Francesc Cambó, amb la seva llei d'Ordenació Bancària, en concertar amb l'Estat un règim especial i establir en cada capital de la zona bancària una Caixa de Compensació entre els Bancs inscrits, ha estat la possible introducció en el comerç dels xecs creuats sense el timbre de les lletres de canvi, i en quant a les lletres de canvi, el que s'esmenti el nom d'un banquer o Banc com a pagador del document.

En resum, considera que l'Ordenació Bancària pot esdevenir, si se li dóna l'aplicació que va moure a concebir-la a En Francesc Cambó, el regulador de l'economia nacional. Aquesta llei entrega a la Banca la regulació de la seva pròpia vida. I confia en que la Banca catalana esdevindrà una força vital per a l'economia catalana.

Francesc COLINDRES

El Tribunal per a nois

UNA OBRA D'EN RAMON ALBÓ

Ha estat publicada l'obra de l'ex-director general de Presons En Ramon Albó sobre «El Tribunal per a Nois de Barcelona i la seva actuació en el primer semestre de funcionament», del qual n'és president. Aquesta obra forma un extens volum amb un pròleg de don Aveli Montero Rios i Villegas, autor de la Llei de Tribunals per a Nois, i està dividida en deu capítols, en els quals s'hi fa un estudi complet de la creació dels tribunals per a nois arreu del món i de la seva implantació a Espanya.

En aquesta obra el senyor Albó dóna prova dels grans coneixements que té en la matèria i fa una crida als elements caritatius de Barcelona perquè ajudin l'obra desinteressada dels tribunals fins a obtenir la desaparició del trinxeraire dels nostres carrers.

El Congrés de l'edificació

Per al Congrés-Exposició de Tècnica de l'Edificació que està organitzant la Junta Directiva de l'Exposició Internacional d'Industries Elèctriques i General Espanyola per a celebrar durant el proper mes de desembre al Palau d'Art Modern, del Parc de Montjuich, s'han establert els següents grups, a tenor dels quals es dividiran les seccions del Congrés i les instal·lacions de l'Exposició.

Grup primer. — Materials Petris. — Pedres: Treballades, per a mamposteria, graves, marbres, materials terrers, diferents adoquins, pissarres.

Materials per a morter: Calç, morter, guix, sorra.

Materials ceràmics: Maons, teules, cairons, rajoles.

Materials especials per a la pavimentació exterior.

Materials de pedra artificial: Peces de ciment comprimit per a paviments, productes de grès, productes refractaris.

Materials bituminosos: Quitrans, asfaltats. — Aebastos.

Materials isoladors.

Fustes en general.

Ferros i acers: Ferros rodons, quadrats, en angle, bigues, xapes de ferro, filferros, teles metàl·liques, metall desplegat.

Fudició: Zenc, xapes, xapes ondulades, canalons, tubs.

Plom, planxes, tubs.

Coure.

Bronze.

Llautó.

Grup segon. — Aparells de laboratori d'assaig de materials a l'extensió, compresió, flexió, esforç tallant, percussió, refrec o desgastament, lliscament, perforació, etc., etc.

Grup tercer. — Màquines per a l'elaboració de materials: Premses, matxacadores, mescladores, formigoneres, màquines per a treballar la fusta dintre de l'edifici, màquines per al treball dels metalls aplicats a la construcció dintre del recinte de l'obra.

Grup quart. — Unificació dels tipus de materials: Qualitats característiques d'aquests, estudi de la «standardització» com a mitjà de simplificar els procediments industrials i abaratir la producció.

Grup quint. — Execució de les obres: Cimentacions, murs, estructures metàl·liques, estructures de fusta, estructures de formigó armat i en massa, tapial, revoltons i cobertes.

Grup sisè. — Elements especials de les obres.

De ciment: Tubs per a desguàs, dipòsits, etc.

De fusta: Portes, finestres, arrambadors, persianes, etc., etc.

De metall: Tubs claus, aixetes, panys, ressorts per a portes, pica portes, passadors, fallebes, frontisses, perns, forrallats, candaus, baldes, puntes de París, caragols, reixes, balcons, etc.

Cristalls: Materials similars sencills, especials, juraquillos de zenc, màstic.

Esparteria i cànem: Cordes d'espart, cànem, cabassos, atxes de vent, tronyella, arpillera.

Grup setè. — Instal·lacions especials de les obres: Gas, electricitat, calefacció, refrigeració, ventil·lació.

Fontaneria: Tubs, fonts, canelles, aixetes, claus de pas, vàlvules, boques de regar, mangueres.

Instal·lacions higièniques i de neteja: Dipòsits W. C. inodors, sifons, banys, lavabos, aigüeres, safareixos.

Fumisteria: Tubs, fogons.

Ascensors.

Grup vuitè. — Elements decoratius de les obres.

Estucs, guixos, pintures, papers pintats, oliis, aiguarràs, vernissos, colors, pinzells, pintures i materials especials. Papers pintats de diferents classes.

Metalls aplicats a la decoració.

Vidrieres artístiques.

Grup novè. — Màquines i eines per a l'execució de les obres.

Eines de tots els oficis que intervenen en la construcció.

Màquines excavadores.

Esgotaments.

Màquines i aparells d'elevació i transport dintre de la zona de les obres.

Grup desè.—Administració i comptabilitat de les obres.

Estadística, gràfics d'execució, gràfics de materials i de mà d'obra emprats, sistemes de contractació de les obres, amidaments, liquidacions, recepcions, peritatges.

Assegurança de l'obrer:, assegurança contra incendis.

Grup onzè. — Protecció i seguretat dels obrers i de les obres.

Bastides.

Parallams, precaucions contra els incendis.

Conservació i reparacions.

Grup dotzè. — Estudis generals de la construcció. Teories, organització de treballs, projectes de conjunt, detalls de construcció.

Maquetes.

Aviat es podran formalitzar a les oficines de l'Exposició (carrer de Lleyda, 2, Barcelona), les corresponents inscripcions.

El problema del Mediterrani

CONFERENCIES

La segona de les conferències que amb el títol de «Les orientacions polítiques dels pobles llatins al Mediterrani» ve donant el publicista senyor Gay de Montellà a l'Acadèmia de Jurisprudència fou d'interès verament remarcable. Desenrotllava el conferenciant el tema ja concretat als temps presents i que havem viscut els que havem presenciat els conflictes més paorosos que han colpit la humanitat. La primera part de la conferència fou dedicada a estudiar «Els ideals de l'avant-guerra per al predomini polític a la conca del Mediterrani»; la segona part tractava de «La influència de la guerra en la política del dit mar». Resumirem la conferència així:

L'isolament de l'Anglaterra a començaments de segle acabà per una política d'intel·ligència amb la seva enemiga, la França, per tal d'apoiar-s'hi per contrarestar més endavant el creixement i poderiu de la naixent flota de guerra alemanya i arribar al seu anorreament. Anglaterra consent a deixar en llibertat d'acció al Marroc a França, mentre aquesta li reconegui el predomini a l'Egipte, com a base per a dominar el Canal de Suez.

Ambdues potències, en pactar sobre el Marroc, tenen en compte suposats drets d'Espanya. La realitat és que Anglaterra, no volent que França ocupi la vora africana de l'Estret, al davant de Gibraltar, dóna a Espanya el car bocí de la zona d'influència des de Melilla al Sebou. Espanya no sabé rebutjar la prohibició d'artillar la costa de la zona d'influència concedida. En canvi, avui, ni Anglaterra ni França protesten de l'artilleria de les cabiles, emplaçada en aquelles costes.

Els acords de Cartagena (1907) i de Gaeta anaven destinats a prevenir el cas que Alemanya, aplicant la seva política oriental, pretingués tenir amb Austria l'hegemonia a la nostra llar. La política espanyola es desenrotllava fatalment dintre de l'òrbita franco-anglesa i en aquesta suposició, França, amb el viatge del president M. Poincaré (1915), va intentar atraure-la a una aliança, sense aconseguir-ho.

Si la guerra s'hagués declarat en ple Mediterrani, i la Itàlia no hagués mantingut la política de neutralitat, Espanya, fatalment, hauria estat requerida per a intervenir.

La guerra no va tenir per teatre el Mediterrani, i l'equilibri de les forces va perdre l'actualitat, mercès a la forma com esdevingueren els esdeveniments precursors de la guerra. No existint el «casus faederis», Itàlia romangué neutral, de la qual cosa en seguí la conseqüència que decaigueren en virtualitat els acords de 1907, que podien obligar Espanya a intervenir.

Avui, la política gira al voltant de l'Orient mediterrani. Juguen allí els tres imperialismes: L'eslau, que vol acomplir el Testament de Pere el Gran, arribant a les costes del Mediterrani, l'alemany, que rebrota en les campanyes d'aixecament del món islamic, i l'anglès, que, fent-ne qüestió de vida, defensa el seu imperi colonial de la India, i el poderiu de la seva força marítima per la conquesta de les regions petrolíferes del Caucas: l'element eslau en el Mediterrani, provocaria la profunda divisió del Mediterrani eslau i del Mediterrani llatí, entre el qual s'hi comptaria la nostra nacionalitat.

La tercera i darrera conferència s'ha assenyalat per al divendres, dia 12, i versarà sobre el tema «Política de l'esdevenidor al Mediterrani occidental. Política que els fets dicten a Espanya. El pensament de Catalunya.»

La Universitat

El mestre de Sarrià En Francesc Nolla, ha visitat el Rector per a ensenyar-li els plànols d'una escola oficial que s'ha construït a l'agregat Can Farrè, de l'Ajuntament de Montmell (Tarragona), format de 28 famílies, les quals han recollit prop de 6.500 pessetes. Aquesta escola podrà inaugurar-se pel juny.

—El Rector ha signat els títols de batxiller a favor de Màxim Cajal Serasa, de l'Institut de Lleyda, i Manuel Uribarri Batutell, de l'Institut de Maó.

—S'estan trametent als mestres oficials d'instrucció pública i a les acadèmies de Catalunya i Balears els manifestos del Comitè d'homenatge a Ramon i Cajal, havent-se de fer remesa dels donatius al Rector per a adjuntar-los als de Madrid.

—

En virtut d'oposicions efectuades a Madrid ha estat nomenat catedràtic d'Historial Universal de Saragossa l'ex-auxiliar d'aquesta Facultat doctor Baró, i catedràtic d'Història d'Espanya de Múrcia En Ferran Valls i Taberner.

—El sots-secretari ha tramès al rector una comunicació encomiàstica pel doctor Pérez Agudo, expressant els seus desigs que faci una estadística de professors estrangers, catedràtics i alumnes que s'ocupen d'expandir el castellà.

—El rector ha tramès a l'inspector de Girona la denuncia de la mestressa de Vallfogona dient que l'escola amenaça enrunar-se.

—El doctor Ramon i Cajal ha dirigit una carta al degà de la Facultat de Ciències, agraint el telegrama que li va trametre amb motiu del seu homenatge.

—El rector ha rebut 200 pessetes de don Enric Sardà destinades als fins benèfics de l'Hospital Clínic.

—El rector ha rebut un radi del rector de la Universitat de Padua senyor Sucatella agraint la designació del doctor Alcové per assistir a les festes del centenari d'aquella Universitat.

—Van visitar al rector el professor d'Histologia de la Facultat de Lió M. Policart i el professor de l'Institut de Radiotelegrafia de París M. Lacassagne.

També el van visitar el conseller de la Mancomunitat senyor Estadella acompanyant una comissió de Castellserà; l'alcalde i una comissió de Castelldaus i el doctor Peyri en representació de l'Ajuntament de Perafort, tots per a parlar-li de la construcció de noves escoles.

—El rector va oficiar a l'inspector de Tarragona perquè obligui a l'Ajuntament de Perelló que pagui el deute de les escoles del barri d'Ampolla.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

FESTA EN HONOR DE L'AERONAUTICA NAVAL

Se celebrà a l'Aero Club de Catalunya un àpat de comiat en honor dels seus socis, els oficials de l'Armada, pilots de l'Escola d'Aeronautica Naval, que surten cap a Cartagena, de pas cap el Marroc.

A l'acte, que estigué concorregudíssim, hi asistiren: el director de l'Escola d'Aeronàutica, el comandant don Pere Cardona; els comandants del «Dédalo», de l'«Audaz» i del «Rio de la Plata»; els oficials de l'Aeronàutica Naval i els marins anglesos i italians adjunts a la mateixa. Hi havia, demés, el Consell Directiu de l'Aero Club, un nombrós contingent de socis, dels quals recordem els senyors Vez, Vidal Ribas, Gil de Solà, Martí Ventosa, Carandini, Ràfols, Janer (don Lluís), Arruga, Casajuana, etcètera, i els pilots civils senyors Foyé, Fonrodona i Xuclà.

En finir l'àpat, el president del Club pronuncià un discurs que començà fent constar que no havien estat invitades, com altres vegades, les autoritats civils i militars, per a no treure a l'acte el seu caràcter, ja que d'una manifestació íntima entre consocis es tractava, per a honorar els pilots de l'Aeronàutica Naval la llista dels membres de l'Aero Club. Tingué un afectuós record per a l'infortunat pilot Colomer, i, en dedicar sentides frases de comiat als oficials-pilots de l'Armada, que han fet — digué — de l'heroisme una professió.

A continuació, el director de l'Escola d'Aeronàutica Naval agraí l'acte que se'ls dedicava i la prova de simpatia de què eren objecte. Tingué paraules d'elogi per a Barcelona, de l'acollida de la qual es mostrà molt complagut, i exposà la necessitat de una convivència més estreta entre la Aeronàutica Naval i l'Aero Club de Catalunya — representant de l'Aviació civil — que servís, al mateix temps que d'estímul mutu, d'unió de forces per a l'assoliment de l'objectiu profitosa.

El senyor Balibé li contesta agraint l'oferiment i felicitant-se per l'ocasió que es brindava a l'Aero Club de poder col·laborar amb els seus mitjans a l'obra, tan digna d'elogi, que porta a cap l'Aeronàutica Naval de Barcelona.

Finit l'àpat, passaren els comensals a la sala de festes del Club, on romangueren reunits fins molt tard, regnant durant tota la nit un entusiasme i cordialitat continus.

Don Ricard Ruiz Ferry, president del Reial Aero Club d'Espanya, que es trobava de pas accidentalment a Barcelona, assistí breus moments a la festa.

LA JUNTA DEL PORT

En l'última sessió celebrada per la Junta del Port, presidida per don Ròmul Bosch i Alsina, foren aprovats els comptes del passat mes de març, figurant, entre altres assumptes tractats, els següents:

I Reial ordre aprovatòria del Pla Econòmic i pressupostos de la dita Junta per al present exercici de 1922-1923.

Instància referent a una partida de barrils d'oli mineral que per dificultats aranzelàries ha estat forçosament dipositada més temps del regular als molls del nostre port, demanant que es tingui en consideració la força major que això significa relativament a l'aplicació de l'impost per ocupació d'espais; instància que fou atesa en la forma que de justícia corresponia.

Quantitats no satisfetes per dues entitats navileres per serveis prestats i per impost de molls, havent-se acordat formar els oportuns expedients i passar-los a la Delegació d'Hisenda per al degut cobrament per la via d'apremi.

Reunió que aviat se celebrarà a Madrid de representants de totes les Juntes de Ports per a recaptar del Govern i de les Corts l'aprovació dels plans formulats pels últims ministres de Foment per a millora dels diversos ports nacionals.

Instància d'una corporació dirigida al ministre de Foment sol·licitant tenir representació en la indicada Junta del Port, que hagué d'informar-se en sentit contrari de conformitat amb anteriors repetits acords adoptats per la dita Junta per vot unànime.

Visita corporativa a les obres, que es farà el dia 19 del corrent.

Moviment del Port el dia 11

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor anglès «Telemachus», de Yokoama, amb càrrega general.

Vapor espanyol «La Guardia», de Tarragona, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Cabo San Antonio», del Ferrol, amb càrrega general, i 18 passatgers.

Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 86 passatgers.

Llagut espanyol «Joaquina», de Gandia, amb fruita.

Vapor noruec «Bro», de Santander, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Cirilo Amorós», de Cartagena, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Canalejas», de Gènova, amb càrrega general.

Vapor espanyol Tintoré, de Cartagena, amb càrrega general i 154 passatgers.

Vapor americà «Wiscolx», de Tampa, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Castilla», de Bonança, amb càrrega general i 139 passatgers.

Llagut espanyol «Victoria», de Blanes, en llast.

Vapor suec «Bodia», amb càrrega general.

Vapor italià «Re Vittorio», de Gènova, amb càrrega general i passatge.

Vapor espanyol «Roger de Flor», amb càrrega general i passatge.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Infanta Isabel», amb càrrega general, cap a l'Havana i escales.

Vapor espanyol «La Guardia», amb càrrega general, cap a Cette i Marsella.

Llagut espanyol «Rosa», en llast, cap a Vinaroç.

Balandra espanyola «San Pedro», amb càrrega general, cap a València.

Vapor alemany «Hamm», amb càrrega general i de trànsit, cap a Tarragona i escales.

Vapor espanyol «Ampurias», amb càrrega general, cap a Tarragona.

Pailebot espanyol «Miguel», amb càrrega general, cap a Palma.

Pailebot espanyol «Manuel Bonet», amb càrrega general, cap a Ciutadella.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Sotileza», de trànsit, cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Conde Zubiria», en llast, cap a Gijón.

Vapor espanyol «Modesto Fuentes», amb farina, cap a Avilés.

Vapor espanyol «Anizonekoa», amb càrrega general, cap a Vinaroç i Castelló.

Vapor espanyol «Rey Jaime II», amb càrrega general, cap a Mahó.

Vapor francès «Silene», de trànsit, cap a Palamós.

Vapor alemany «Barcelona», amb càrrega general i de trànsit, cap a Buenos Aires i escales.

Vapor espanyol «Pedro» amb el seu equip, cap a la mar.

UNA REUNIO DE LA CAMBRA DE LA PROPIETAT

A la sala d'actes de la Cambra de la Propietat Urbana d'aquesta ciutat, se celebrà lanunciada reunió de propietaris, convocada per l'expressada entitat, amb l'objecte de donar a conèixer els nous projectes tributaris, llegits aquests dies a les Corts, l'orientació dels mateixos i fixar l'actitud a seguir respecte a ells.

Molt abans de l'hora assenyalada, estava ja l'espaiosa sala de la Cambra i dependències properes, completament ocupades per distingida concurrència, entre la qual figuraven algunes senyores.

Presidí l'acte don Joan Pich i Pon, acompanyat dels senyors Prim, Mas Yebra, Gassó, Travé, Morató, Bach, Marí, i altres membres del ple de la Cambra.

Inicià els parlaments el vice-president don Antoni Prim, el qual va exposar el motiu de la convocatòria i les gestions realitzades per la Cambra, amb ocasió dels projectes tributaris del senyor Bergamín, que gra considerablement l'estat de coses creat pel R. D. de 21 de juny de 1920, acabant amb un paràgraf demanant als propietaris tota llur col·lborció a l'obr que project realitzar la Cambra.

El president de la Cambra don Joan Pich i Pon donà compte de la tasca per ell realitzada a Madrid — d'on havia tornat el mateix dia — informant detalladament els reunits de l'estat parlamentari dels projectes tributaris, com a conseqüència de les conferències que allí havia celebrat amb élpresident del Consell de ministres i amb el ministre de Finances, davant dels quals havia explicat la importància de la recent Assemblea de les Cambres de la Propietat Urbana d'Espanya, celebrada al Teatre Tívoli, i donant-los a conèixer en esbós les conclusions aprovades, que demanen un canvi d'orientació en les esferes governamentals, si no es vol sistemàticament anul·lar la propietat com a factor econòmic.

Relativament al projectat viatge en tren especial per a remetre al Rei el Missatge i al Govern les conclusions aprovades en l'Assemblea de les Cambres, després d'escoltades les manifestacions de la presidència com a resultat del seu viatge a Madrid, i de les entrevistes esmentades, en el sentit que qualsevol manifestació que traspassés els límits de lo normal, com seria la de les Cambres de la Propietat Urbana, traslladant-se en nodrida concurrència a Madrid, com tenia ja preparat la Cambra de Barcelona, es donaria ocasió a que l'actual Govern ho prengués com a pretext per a desatendre les pretensions que la Propietat Urbana té formulades, s'acordà desistir del projectat viatge, sense perjudici de dur-lo a la pràctica si noves favorables circumstàncies el fessin necessari.

La concurrència, que mantes vegades havia expressat la seva conformitat a les explicacions del senyor Pich, en acabar aquest el seu discurs, esclatà en una ovació.

Finalment, el senyor Mas Yebra va estudiar els projectes tributaris des del punt de mira tècnic i fiscal, i el marquès de Ferrer Vidal, després de elogiar la tasca realitzada per la presidència de la Cambra, féu una crida als propietaris, demanant llur ajut en les gestions que realitza la Cambra de la Propietat Urbana.

BORSA DE BARCELONA 11 de maig de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 64'05 a 63'90 i a 64'00, i Alacants a 63'55.

A la tarda, a la Casa Llotja. Es fa de Nords de 64'25 a 64'15 i a 64'20, Alacants de 63'75 a 63'70 i a 63'80, Orenses a 16'80, Colonials de 59'25 a 59'50, i Docs de 19'30 a 19'20 i a 19'60.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 6 %, a 98'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, a 108'00.
Barcelonesa de Navegació 6 %, * a 78'75.
Obligacions Espanyola Colonització 6 %, * a 97'00.
Elèctrica del Cinca 6 %, a 77'00.
Grans Molins Bascos 6 %, a 89'50.
Acers Sant Martí 7 %, * a 97'50.
Mines de Potassa «Súria» 7 %, a 100'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers

París, xec,	publicat	58'90
Londres, xec	publicat	28'63
Berlin, xec.		2'35
Viena		0'10
Roma, xec.		34'40
Gènova, xec.		00'00
Zurich, xec.		124'20
Nova York, xec.		6'435
Corones sueques, París.		309'60
Corones sueques, Londr.		168'15

Deutes Estat

Interior	A.	69'10
»	B.	69'00
»	C.	69'05
»	D.	68'80
»	E.	69'00
»	F.	* 68'95
»	G. i H.	71'00
Exterior	A.	85'50
»	B.	85'50
»	C.	85'20
»	D.	85'25
»	E.	84'80
»	F.	84'80
»	G. i H.	* 86'00
Amortit. 4 %	A.	95'60
»	B.	95'45
»	C.	95'55
»	D.	96'55
»	E.	95'50
»	F.	* 95'50
Amortit. 5 %	A.	95'75
»	B.	95'70
»	C.	95'70
»	D.	95'30
»	E.	* 00'00
»	F.	* 95'60
Tresor v. 5 % juliol 1922	A	101'58
» » »	B	101'50
» » gener 1924	A	102'00
Tresor v. 5 % gener 1924.	B	102'25
» » febrer »	A	101'50
» » » »	B	101'40
C. de Emis. 5 %		79'25

Ajuntaments i Diputacions

Municipi 1903		78'75
» 1904		78'75
» 1905		78'75
» 1906	A.	79'65
» 1906	B.	79'75
» 1906	C.	* 77'25
» 1907	D.	77'60
» 1912	B.	* 76'85
» 1912	C.	* 71'25
» 1912	F.	71'00
» 1913	B.	76'75
» 1916	B.	77'25
» 1917	B.	76'75
» 1918	B.	* 77'00
» 1919	B.	76'75
Eixample 1899		* 95'75
» 1907		89'00
» 1913		86'00
Bonos Reforma		80'00
Diputació	A.	78'25
»	B.	* 00'00
»	C.	* 75'15
Mancomunitat C.		71'00
» 1920		* 71'85
Caixa Crèdit Com.		* 00'00

Obligacions

Port de Barc 1905,	* 93'25
» » 1902,	* 00'00
» de Melilla,	* 150'50
Port de Sevilla,	52'00
Port Gijón Musel,	* 00'00

Ferrocarrils i tramvies

Nord Esp. 1.ª h.	61'00
» » 2.ª h.	58'20
Pamplona nac.	60'50
Prioritat tit. nac.	61'59
Astúries, 3.ª hip.	58'75
» Lleida Reus	* 62'75
» Segovia	* 72'25
E. Almansa	73'00
» Almansa ad.	61'50
» » no ad.	* 48'35
» Sant Joan.	* 63'25
» Alsasua,	* 77'50
» Osca a F.	73'30
Alacant 1.ª hipot.	57'25
» » A.	* 69'25
» » B.	74'50
» » C.	* 70'50
» » D.	70'00
» » E.	* 73'75
» » F.	80'50
» França 1864	51'25
» » 1878	49'15
» Directes	45'50
Orense A. B. C.	29'00
» G I H. prior.	53'75
M.-Càc. i Portugal	* 38'50
Olot a Girona,	* 60'50
» » 2.ª hip.ª	* 86'00
Andalusos. 1.ª 3 %	50'25
» 2.ª 3 %	48'25
Aux. F.-C. Besseín	* 96'75
Gral. Tranvies 4 %	* 74'75
» » 5 %	* 94'75
Tranv. St. Andreu	* 72'00
F.-C. Sarrià, 6 %	101'75
F.-C. Catal. 5 %	85'75
F.-C. Catalans 6 %	91'75

Aigua, Gas i Electricitat

B.ª Elect. 1900,	* 88'00
» 1907,	77'50
» 1912,	83'50
» 1915,	80'75
» 6 %	91'50
Aigües Barna. 5 %	* 78'75
Catalana Gas E.	58'75
Catalana Gas F.	68'00
» » Bonos	* 78'75
Mallorquina. »	99'75
Energia Elèct. 5 %	* 82'00
» » 6 %	80'50
Bonos E.ª » 6 %	80'50
Produ. Forces M.	82'50
Reg. Llevant 6 %	87'00
Hisp. Amer. d'E. 6 %	895'0
» » Bonos	89'50

Varies

Trasatlàntica 4 %	* 82'00
Canal Urgell.	* 63'00
T. Filipines 1909	100'50
Asland 6 %	* 97'00
»	* 102'00
Foment d'Obres,	* 82'50
Unió Vidrera.	* 90'00
Carbons Berga,	* 02'00
A. Regants Sòrc.	63'50
Const. Naval 6 %	* 93'00
Const. i Pavi. 6 %	* 87'00
Asl. Cardona 6 %	67'50
G. Hezadius 6 %	80'50
Mecànica Vellutera 6 %	* 93'50
A. Forns Andalusia 6 %	* 96'00

Accions Bancs

Banc Barcelona, pts.	55'00
Banc d'Espanya,	* 517'00
Banc de Terrassa,	* 6'50
Crèdit i Docks,	135'00
Banc Hisp. Colonial	* 295'00

Varies

F.-C. Nord ptes.	321'25
» Alacant ptes.	* 317'50
» Andalusos,	* 47'20
Hull.ª Espanyola,	* 147'00
» A. Aragó, ord.	* 200'00
» » pref.	* 99'00
C. Hisp. A. Elect. s. A.	* 116'50
» » » B.	* 115'25
Espanya Industrial	* 122'25
General Telèfons,	84'50*
Peninsular Telèfons	* 81'50

Estrangeres

Banc E. Rio Plata,	215'00

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Cotització: Francs, 58'90; **suissos,** 124'20; **belgues,** 53'80; **lliures,** 28'63; **lires,** 34'30; **dolars,** 6'43; **marcs,** 2'35 i **corones,** 0'10.

DARRERA SESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords a 64'20, i d'Alacants a 63'85.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'15 de Nords.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'20 de Nords i 0'30 d Alacants.

NEBLEI

EL CONSELL DE FOMENT

Celebrà la seva reunió mensual el Consell de Foment, que fou presidida per don Antoni Jansana.

S'asabentà amb satisfacció de la tasca realitzada per la Secció de Patologia durant el mes d'abril, que, sota la direcció de l'enginyer agrònom don Jaume Nonell ha combatut diferents malalties presentades en els conreus de 35 pobles.

Corresponent a la invitació que la Federació Agrícola Catalana-Balear, li ha dirigit per al Congrés i Exposició de Vins que se celebrarà a Sant Sadurní de Noia, es va acordar concórrer-hi amb les biologies de malalties de la vinya que posseeix al seu Museu i els fascicles i literatura especialitzada que ha publicat, designant al senyor Jansana perquè el representi en els actes del Congrés i Exposició.

A propòsit d'una comunicació que el Consell de Foment de Logronyo va dirigir al ministre de Finances perquè no es gravi la riquesa actual en la confecció dels nous pressupostos, va acordar-se fer determinades gestions referents a la creació del registre d'arrendaments i a l'obligació que s'imposarà als Sindicats Agrícolse perquè adquireixin les cèdules que es creen i que aquelles corporacions estaven exemptes per la Llei de 1906.

Amb motiu del Concurs de bestiar i exposició de maquinària que celebrarà aquest mes l'Associació general de Ramaders del Regne, acordà que una representació del Consell es traslladi a Madrid perquè el representi en aquells actes.

Finalment, interessant el Consell Superior la tramesa de les fulles de l'estadística social agrària, s'acorda passar al governador la llista dels alcaldes que no han complimentat el dit servei perquè, amb els mitjans de la seva autoritat obligui als morosos a complir el que tantes vegades se'ls ha reclamat.

EL CONGRES DE SANT SADURNI

La Federació Agrícola Catalana Balear recorda als expositors que concorren a l'Exposició de Vins, derivats, sub-productes i aparells portàtils, que se celebrarà a Sant Sadurní de Noia, que el termini per a la tramesa de mercaderies acaba el 15, i com que és precís que tot estigui a punt per a la col·locació de stands i ornamentació de la sala, prega que no retardin el trametiment que podria perjudicar la bona marxa i organització del certamen.

Tant el Congrés com l'Exposició prometen veure's molt animats, car ja han demanat habitacions representacions de València, Amposta, Tortosa, Girona, Lleyda, Granollers, Tarragona, Reus, Montblanch i Martorell.

De Barcelona, probablement seran molts els que aquells dies es traslladaran a Sant Sadurní.

UN MEMORANDUM DE FOMENT

La Junta Directiva del Foment del Treball Nacional ha publicat un memoràndum sobre la tasca del ministre de Finances, senyor Bergamín, en relació al nou aranzel i al projecte de autoritzacions aranzelàries. Al mateix temps s'ocupa el memoràndum de les negociacions per a concertar tractats de comerç amb França i Suïssa, i justifica amb dades que no era necessari sacrificar tot l'aranzel, per a no obtenir avantatges positius en favor de les exportacions agrícoles.

LA FIRA DEL LLIBRE A FLORENCIA

La Cambra Oficial del Llibre, de Barcelona, ha tramès ja a la Fira In-

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	11.64	00.00	11.51			00.00
Futurs:						
Maig	11.39	N.	11.36			00.00
Juliol	11.31	11.24	11.28			00.00
Octubre	11.16	11.02	11.16			0.00
Gener	11.00	10.99	11.01			0.00
Març	10.90	10.80	10.94			0.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs			Juliol	17.35	00.00	00.00
»			Nov.	17.90	00.00	00.00
»						

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	19.90	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Maig	19.63	19.60	19.58	00.00
Juliol	19.31	19.20	19.22	00.00
Octubre	19.38	19.21	19.34	00.00
Desembre	19.41	—	—	00.00
Gener	19.25	19.25	19.36	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	18.75			00.00
Futurs:				
Maig	18.70			00.00
Juliol	18.90			00.00
Octubre	18.91			00.00
Desembre	18.87			00.00
Gener	18.77			00.00

Barcelona, 11 de maig de 1922

ternacional del Llibre, de Florència, 15 caixes, amb 1.500 volums, per a ésser exhibits en aquell Certamen, al qual concorren la majoria de nacions europees. La Cambra espera trametre aquesta setmana 21 caixes més, amb 2.000 volums més. Les entitats adherides a la Fira són: la Secció de Cultura de l'Ajuntament, l'Institut de Estudis Catalans; les editorials Cervantes, Catalana, Ibérica, Labor, Martí i Muntañola, Gustau Gili, Manuel Maucci, Montaner i Simón, Societat Genseral de Publicacions, vídua de Tasso i Eugeni Subirana, de Barcelona; Editorial Prometeo, de València; Daniel Jorro, Perlado, Paez i Compañía, Athenea, Ruiz Hermanos, la Junta d'Ampliació d'Estudis, Residència d'Estudiants, «La Lectura», editorial Reus, Victorià Suárez, Societat General Espanyola de Llibreria, C. A. Calpe i Editorial Calleja, de Madrid.

LA LLIGA DE DEFENSA INDUSTRIAL

En la darrera sessió celebrada per la Junta Directiva de la Lliga de Defensa Industrial i Comercial, sota la presidència de don Ferran Mercè, es va tractar, principalment, dels projectes tributaris que actualment s'estan discutint, fent-se un detingut estudi dels dits projectes, la gravetat i complicació dels quals són extraordinàries, acordant-se, en vista d'això, que els secretari de la dita corporació sortís immediatament cap a la Cort, com així ho efectuà ahir-vespre, per a procurar, junt amb altres representacions d'industrials i comerciants d'aquesta ciutat i d'altres diferents indrets d'Espanya, que siguin introduïdes en els dits projectes aquelles modificacions indispensables perquè la seva implantació resulti menys onerosa i injusta.

FARINES

Extra, a 67 pessetes els 100 quilos.
Rodona, a 66 pessetes els 100 quilos.
Extra força, a 76 pessetes els 100 quilos.

DESPULLES

Número 4, a 25 pessetes els 60 quilos.
Segones, a 21 pessetes els 60 quilos.
Terceres, a 20 pessetes els 60 quilos.
Quartes, a 15 pessetes els 60 quilos.
Segó, a 3'50 pessetes la quartera.
Segonet, a 4 pessetes la quartera.

Els esports

FUTBOL

DURHAM CITY A. F. C. Lid.-EUROPA

El Durham City, que ve a jugar demà i diumenge amb l'Europa, és un potent equip de la Lliga Professional del Nord d'Anglaterra, en el campionat del qual va en el tercer lloc, després d'haver guanyat el passat diumenge al Stalyridge, per tres gols a un, en el partit de revenja del campionat, club que marxa al cap del campionat de la seva Lliga, i el que no va poder resistir la línia davantera del Durham City, amb tot i faltar-hi Josep Wilson, que és el més notable element de la línia d'atac, perquè durant la present temporada, dels 69 gols que ha entrat el seu equip, trenta sis li corresponen.

Vint clubs professionals formen el grup on pertany el Durham City, de la Lliga Professional del Nord, en el qual és el primer com a més gols entrats, la qual cosa confirma que la seva línia d'atac és verament formidable.

El Durham City ocupa el tercer lloc entre els vint equips que han participat en el campionat professional del seu grup. Es l'únic que ha aconseguit guanyar al Stockport County, famós professional del Nord d'Anglaterra.

La puntuació que té en l'actualitat, compresa la victòria del passat diumenge, és la següent: Partits jugats, 36; guanyats, 20; empatats, 8; perduts 8; gols a favor, 69; en contra, 44; punts, 48

EL SALO DE L'AUTOMOBIL

Toquen a la seva fi els preparatius que es venen fent al gran palau d'Art Modern de l'Exposició d'Indústries Elèctriques de Barcelona, en el qual aviat s'hi inaugurarà el Saló Internacional de l'Automòbil.

Tot fa esperar que aquesta nova manifestació automobilista, la més important que s'ha celebrat fins a la data a Espanya, en relació al nombre importantíssim de marques nacionals i estrangeres que a la mateixa concorren, obtindrà un èxit extraordinari.

Coopera a aquesta manifestació de l'automòbil l'Escola Aeronàutica Naval, que exhibirà dos hidros construïts als tallers de Barcelona.

El programa de concerts que s'ha combinat és d'allò més selecte. L'Orquestra Simfònica donarà dues grans audicions musicals.

Ultra les festes esportives que hem indicat, se celebrarà la carrera ciclista Gran Premi de l'Exposició.

En els últims dies de l'Exposició es farà al Parc de Montjuich una gran batalla de flors.

CONFERENCIA SOBRE LA TECNICA DE WATER-POLO

Per a avui, a les deu de la nit, i al local del Club Natació Barcelona, Carme, 12, primer, s'ha assenyalat la primera conferència d'un cicle que sobre temes referents a natació té projectat organitzar el C. T. de l'esmentat Club.

El president del Col·legi d'Arbitres de Water-Polo i del Comitè Tècnic de la Federació Espanyola de Natació, don Josep Masriera, el coneixement i autoritat del qual en aquestes matèries no necessita ponderar-se, disertarà sobre punts interessants del reglament i tàctica de tan popular esport.

Poden considerar-se amb aquestes línies com invitats tots els socis nadadors de l'entitat organitzadora, ja que la manca de temps no ha fet possible el repartiment d'invitacions a domicili.

Es de creure que el prestigi del conferenciant, l'interès del tema i l'oportunitat de fer-se aquesta conferència en vigílies de les grans manifestacions amb què aquest any va a inaugurar-se la temporada d'aquest esport, farà que es reuneixi demà un crescut nombre de polistes interessats i desitjosos de treure profit de l'experimentada paraula del dissertant.

UNA ALTRA GRAN VICTORIA ESPANYOLA CONTRA BELGICA

La magnífica actuació dels nostres tennistes en els recents concursos que han tingut lloc a Barcelona i a Madrid, segueix un procés triomfal a l'estranger, i després de l'assenyalada victòria obtinguda contra l'equip anglès que ens va honorar amb la seva visita, el telègraf ens anuncia que a Brussel·les el nostre equip havia triomfat novament en una fora definitiva.

Espanya acaba de guanyar el match contra Bèlgica per sis a zero, en les mateixes pistes dels seus adversaris.

La importància d'aquesta assenyalada victòria no cal encomiar-la; el laconisme de les xifres pot més i resulta en aquesta ocasió més expressiu que tots els comentaris que a això hi poguéssim afegir.

Tenint en compte que el nostre equip estava compost per Manuel Alonso, comte de Gomar, Eduard Flaquer i Josep Maria Alonso, es desprèn del resultat obtingut que el match s'haurà desenrotllat en quatre partits individuals, per ordre de mèrit, i altres dos per parelles, en el mateix ordre.

Les continuades consultes que ahir foren dirigides a la secretaria de la R. Associació, interessant-se pel resultat del match, expliquen l'entusiasme amb què ha estat rebuda la gran notícia de la nostra victòria, a la qual no podem afegir les xifres del «score», perquè segurament hauran estat remeses per correu.

La R. Associació va remetre ahir al capità de l'equip el següent telegrama:

«Tennistes espanyols, entusiasmats per la vostra formidable victòria en el match contra Bèlgica demanen un suprem esforç davant dels campionats del món, ajuntant les seves ànsies de glòria amb una fervent abraçada.—Jordi de Satrústegui. — J. Masalles Estivill.»

Ens associem a la satisfacció de tots els tennistes i els felicitem de tot cor.

BOXA

Als centres pugilístes de Barcelona es parla ja d'una vetllada monumental, que l'organització Elías prepara al Frontó, i en la qual, ultra l'emocionant combat entre en Blind, campió, i en Ricard Alís, aspirant, hi haurà combats de la importància del d'en Joan Molero, campió d'Espanya, mig-fort, que serà posat davant del negre americà Jock Walker, que a França està fent una brillant campanya, i en Marius Gall, de París, en front d'en Gastón C. Anderson, l'«as» italià dels combats d'amoció. Com a combats preliminars es donaran dues emocionants batalles d'un valor reial, dins de la borsa Garriga, contra Parera, que acaba d'obtenir un brillant triomf a Madrid, i l'Aragonès, contra el francès Queyreix, que tan brillantment ha guanyat els seus combats a Barcelona.

TIR DE COLOM

La tirada celebrada per l'Associació de Caçadors, es va veure concorreguda; puix foren molts els tiradors que pujaren al stand de tir que aquesta entitat té instal·lat anex al Palau Reial, en el terme de Les Corts.

La poule de prova fou dividida al quart colom, entre els senyors Quintieri, Rovira, Josep Maria Llobet i Botarull.

Seguidament començà la tirada per a disputar-se el premi donat pel Circol Militar, essent guanyat pel senyor Pujol, el qual matà 13 coloms, i quedant en segon lloc, guanyant la medalla d'argent de l'Associació, el senyor Quintieri.

La poule a 20 pessetes fou dividida al tercer colom, entre els senyors Pujol, Casademunt i Joan Borés.

S'organitzaren altres poules que foren dividides pels senyors Fontanals, Marcet i Casademunt.

Espectacles

Principal Palace

Plaça Teatre, 2 i 4. Tels. 5125 i 4736 A

DARRERA SETMANA
PREUS POPULARS
Avui, divendres, nit, a les deu,
182
representació del famós espectacle
LA REVUE EN ZIG-ZAG
amb els grans exitassos
ADAM Y EVA CORTINA FEMINA
EL LLENGUATGE DELS PETONS
i els notabilíssims artistes
Edmond GUY Ernest VAN DUREN
Manolita DEL RIO
Diumenge vinent, dia 14 de maig
ULTIMES REPRESENTACIONS
de
LA REVUE EN ZI GZAG
i
COMIAT DE TOTA LA COMPANYIA

Teatre Català ROMEA

GRAN COMPANYIA CATALANA
DIRECCIO: E. GIMENEZ

Avui, divendres, tarda, a les cinc, a preus populars, l'èxit del dia, la pel·lícula extravagant en tres actes i nou quadros, del popular Joaquim Montero,
- UN MIRACLE A BARCELONA, O LA QUESTIO ES PASSAR L'ESTONA
prenent-hi part tota la Companyia. Quadros: I. El xampany d'honor.—II. La proposició.—III. Metamòrfosi.—IV. Les inspiradores. — V. A 80 per hora. — VI. Ja la ballem. — VII. El fons del mar. — VIII. El jardí de les fonts. — IX. El nou Pygmalió. — Nou decoracions noves de Batlle, Amigó i Colmenero, vestits, agençament, etcètera, etc., tot exprés per a l'obra; Il·lustracions musicals de Na Càndida Pérez Martínez — Nit, funció en HONOR I BENEFICI DE L'EMINENT ACTOR EN JOAQUIM MONTERO
Estrena de l'obra en tres actes i en vers, l'En Ramon Serra i Toneu,
PARE NOSTRE....!
i estrena del poema en un acte, del vigorós poeta J. M. de Sagarra,
CANÇO DE TAVERNA
Demà, tarda, a preus populars, per única vegada, repetició del programa del benefici de Na Maria Morera, DIJOUS SANT i LA SENYORA MARIETA. — Nit: PARE NOSTRE...! i CANÇO DE TAVERNA. — Diumenge vinent: Espléndids programes: Tarda, a dos quarts de quatre: LA VENTA-les deu: les noves produccions PARE NOSTRE....! i CANÇO DE TAVERNA. FOCS; a dos quarts de sis, i nit, a — Es despatxa a comptaduría.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpera i sarsuela
Direcció: Josep Llimona
Mestres directors i concertadors:
Francesc Palos i Antoni Capdevila
Avui, divendres tarda i nit, grandioses funcions
EN HONOR I BENEFICI
de l'eminent baix cantant PAU GORGE.
Tarda, a dos quarts de cinc, a preus econòmics, la preciosa sarsuela en un pròleg i dos actes, música del mestre Amadeu Vives,
BERGAMINO
Protagonista: Pau Gorgé, i restants intèrprets senyoretes Isaura, Ferrando, i els senyors Castro, Fuentes, Acuaviva, Gorgé (M.), etc. Segon: la comèdia musical en un acte, del mestre Rafel Millàn,
GLORIAS DEL PUEBLO
Creació personal de Pau Gorgé. Prenent-hi part les senyores Lluró, Caussade, etc., i els senyors Gorgé (P.), Castro, de León, Alcalà, Gorgé (M.), Garrido, etc. Nit, a les deu. Primer: la comèdia musical del mestre Millàn,
GLORIAS DEL PUEBLO
pels mateixos intèrprets de la tarda. Segon: la popular opereta en un acte, música del mestre Luna,
MOLINOS DE VIENTO
pels eminents artistes Lluisa Vela (Margot), Emili Sagi-Barba (Alberto), Pau Gorgé (cabo Stock), i senyora Ferrer, senyor Acuaviva, etc. Tercer: la refundició en un acte de la sarsuela «Campanone»
EL MAESTRO CAMPANONE
pels eminents cantants Clareta Penach, Emili Sagi-Barba, Pau Gorgé, Artur de Castro, Gorgé (M.), Ruiz i chor d'homes. — Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc, grandiós vermut a preus populars: «El húsar de la guardia», «La Viejecita» i «El maestro Campanone». Nit, a tres quarts de deu: «Maruxa», per les principals parts de la Companyia, i «Los Calabreses» (protagonista Emili Sagi-Barba). — Diumenge, tarda, «Bergamino» (protagonista Pau Gorgé), i «Los buscadores de oro» (protagonistes Vela i Sagi-Barba). Nit, «La Mascota» (Vela i Sagi-Barba). — Es despatxa a compitaduría. — La setmana vinent, estrena de l'opereta en tres actes de Leo Fall,
LA PRIMERA TIPLE

Teatre Novetats

Companyia Còmico-Dramàtica
ENRIC BORRAS

Avui, divendres, nit, a les deu: El drama en tres actes, original de N'Angel Guimerà, traduïda per don Josep Echegaray,
TIERRA BAJA
portentosa creació d'Enric Borràs. — Demà, tarda, a les cinc: MATINEE ECONOMICA. Darrera representació del poema dramàtic en quatre actes, LA CENA DE LAS BURLAS. Nit, a les deu: L'entremès LOS VECINOS i Estrena a Espanya del ddama en tres actes de don Josep López Pinillos (Parmeno),
EMBRUJAMIENTO
la seva darrera obra. — Diumenge, colossals funcions. Tarda, 6 actes, 6; 2 obres 2: ESCLAVITUD i TIERRA BAJA. Nit: LOS VECINOS i EMBRUJAMIENTO.

ELDORADO

Companyia de Sarsuela
del
TEATRE APOLO DE MADRID

Avui, divendres, tarda, a les cinc. Matinée selecta: L'entremès **LECTURA Y ESCRITURA,** i les precioses obres: **EL CUARTETO PONS i LOS CHICOS DE LA ESCUELA.** Nit, a les deu: **EL CAPRICHITO** i ESTRENA de la sarsuela en dos actes, el primer dividit en dos quadros, original i en prosa d'Antoni Paso i Francesc Garcia Pacheco, música dels mestres Soutello i Vert,

LA GUILLOTINA

Demà, dissabte, tarda: LA MADRINA, LOS CHICOS DE LA ESCUELA. Nit: LA GUILLOTINA.

Teatre Victòria

Direcció: VALLEJO

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc. Primer: «El Otelo del barrio»; segon: «Sandías y melones»; tercer: «Las Corsarias». Nit, a tres quarts de deu. Primer: «La alsaciana», per Caballé; segon: «La tempestad», per Iglesias, Lluró, Rosal, Corts. — Demà, dissabte, i diumenge, tarda i nit, comiat de la companyia.

TEATRE COMIC

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc. La joia lírica en tres actes, «La tempestad». Butaca amb entrada, 1'50. General, 0'50. Nit, a les deu. Primer: «Los africanistas»; segon: «La Patria chica»; tercer: «La rosa del Albaicín». — Demà, dissabte, tarda, «La princesa del dollar», per Ferret. Nit, estrena, «Mariquita la Pispajo».

Teatre Poliorama

Avui, divendres, tarda, a les cinc. Matinée popular. Butaca platea amb entrada, una pesseta. El gran èxit d'execució en tres actes «El multimillonario». Nit, a les deu. Popular. Butaca platea amb entrada, dues pessetes. El grandiós i creixent èxit, «Los pollos bien» (tres actes). — Demà, dissabte, tarda, a les cinc. Matinée popular. El gran èxit, «Es mi hombre». Nit, a les deu. Popular. «Los pollos bien». — Diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, primera secció, «Es mi hombre». A les sis, especial, i nit, i cada nit, l'èxit de broma, «Los pollos bien».

Es despatxa a Comptaduría.

TEATRE GOYA

COMPANYIA D'ENRIC CHICOTE
I LORETO PRADO
Telèfon 5112 A.

Avui, divendres, tarda, a les cinc. Preus populars. Butaca, 2'50 pessetes. LA REAL GANA i LOS GRANUJAS. Nit, a les deu, «Con toda felicidad», LOS GRANUJAS, QUE TE CREES TU ESO. — (Constant renovació de cartells.)

SALO ESLAVA

ANTIC LOCAL DEL CINE - DORÉ — EMPRESA DE ELDORADO

Avui, divendres, 12 de maig de 1922. Tarda, a les cinc. Nit, a les deu. Exit de la colossal pel·lícula, dividida en sis parts, prolongació de la immortal obra EL COMTE DE MONTECRISTO. Succés del quadro d'atraccions: NORBERT i el seu GROOM, musicals. VARADY TROUPE, cants i balls hongaresos. Triomf de la sobirana dels cants regionals.

PALACE CINE

Avui, divendres, extraordinari esdeveniment cinematogràfic. Estrena de LA MA DEL MORT, projectant-se tota. Colossal film de 4.000 metres, dividida en dues èpoques, prolongació de la famosa obra EL COMTE DE MONTECRISTO. Completant el programa altres interessants films. Les projeccions de LA MA DEL MORT, començaran a dos quarts de sis de la tarde, i a dos quarts d'onze de la nit.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet Jordà-Moltó. — Avui, divendres, moda, el gran èxit del Programa Ajuria «Pimentilla», una veritable preciositat per la ingènua artista Dorothy Gish; «El deute», pel·lícula sentimental; «Les aventures de Baby», per la diminuta artista Baby, i la còmica «Els encisos de la caça». — Dilluns vinent, esdeveniment de la cinematografia del Programa Ajuria especial: «Tota dona». Totes les seves escenes vessen d'art i de luxe. «Tota dona» és un triomf definitiu de l'art mut; el «non plus ultra» de les produccions de la Paramount; una veritable joia de la cinematografia. Ningú deixarà de veure la millor pel·lícula que s'ha presentat fins avui: «Tota dona».

Palau de la Música Catalana

ORQUESTRA PAU CASALS

Primer concert dilluns, 15 de maig, a tres quarts de deu del vespre. Programa: BACH, «Obertura (suite) en re»; BEETHOVEN, «Cinquena simfonia»; DEBUSSY, «Gigues»; SAINT-SAËNS, «Lerouet d'Omphale»; ENESCO, «Rapsòdia romana».

Es obert el despatx de localitats per aquest concert i segueix l'abonament per al sis concerts a l'administració del Palau, de tres a set de la tarda.

Sala Æolian

Fill de Paül Izabal

35, Passeig de Gràcia, 35

Avui, divendres, 12 de maig, a dos quarts de sis de la tarda. 485 audicions. CONCERT EXTRAORDINARI, amb la cooperació de la senyoreta

ROSAURA COMA

aventatjada deixeble de l'Acadèmia Marshall.

PROGRAMA

Primera part

«Gran tocata», J. S. Bach; «Walkyria» (encantament), Wagner. A gran orgue Aeolian. — «Preludi», Rachmaninoff; «Sonata op. 27, núm. 2», Beethoven. Piano Steinway: R. Coma.

Segona part

«Concert en la», Grieg.

Tercera part

«Impromptu», Schubert; «Polonesa en do», «Vals pòstum» i «Fantasia impromptu», Chopin; «Allegro appassionato», Saint Saens. Senyoreta Rosaura Coma.

Invitacions, com de costum.

Direcció artística: F. LONGAS.

NOTA. — Des d'avui al 26 del mes actual. EXPOSICIO de quadros de KURT LEYDE

Entrada lliure, exceptuant les hores de concerts.

Palau de la Música Catalana

CONCERT DANIEL

Passat demà, diumenge, a tres quarts de deu del vespre, presentació del cèlebre violinista polonès

KOCHANSKI

qui donarà uno extraordinaria audició de Sonates amb el genial pianista

RUBINSTEIN

Programa: Sonata en re menor, BRAHMS; Sonata en la, C. FRANCK; Sonata a Kreutzer, BEETHOVEN. — Despatx de localitats: Administració del Palau de la Música Catalana, de tres a set de la tarda.

Frontó Principal Palace

Avui, divendres, a tres quarts de cinc, dos grans partits. Nit, a un quart d'onze, gran partit a cistella. ADRIANO i VEGA contra MALLEGARAY i SALAZAR.

FUTBOL

per als dies 13 i 14 maig, 4'30 tarda

Durham City A. F. C. Ltd.

famós equip professional anglès

C. D. EUROPA

al camp de l'Europa

La tarda del diumenge es rebran notícies de la final que se celebrarà a Vigo entre el BARCELONA i l'IRUN.

Per entrades i localitats a l'estatge social, Sant Domingo, 7 (Teatre Principal, Gràcia) i Federació Catalana de Clubs de Futbol, Portal de l'Angel, 1 i 3, primer.

FUTBOL

Camp nou del F. C. BARCELONA

(carrers Gerard Piera-Travessera, Les Corts)

Solemnitats futbolístiques per als dies 20 i 21

ST. MIRREN

de la Primera Divisió de la Lliga Escocesa de professionals contra

F. C. BARCELONA

Dia 25

PARTIT SENSACIONAL

ST. MIRREN, escocès contra **NOTTS COUNTY**, anglès

Dies 27 i 28:

NOTTS COUNTY

semi finalista de la Copa Anglesa de Professionals contra

F. C. BARCELONA

a dos quarts de cinc de la tarda

Ha quedat obert l'abonament per aquests partits. Dirigiu-vos per escrit a les oficines del Club, Pintor Fortuny, núm. 1, pis primer.

Carreres de cavalls-HIPODROM

GRAN PREMI. El més important de la temporada. Preus, impostos compresos: Tribuna, 10 pessetes; cotxe, 6'25 pessetes; entrada general, 1'25 pessetes. Venda de localitats: taquilla teatre Novetats; El Ingenio, Raurich, núm. 6, telèfon núm. 4007 A; Centre de Localitats, i dies de carreres a les taquilles de l'Hipòdrom. Tren especial des de l'estació França i baixador del Passeig de Gràcia. Sortida a les 15 h. 18 m. i a les 15 h. 35 m. Preus: segona classe 3 pessetes; de tercera, 2. Servei d'autobusos des de la Plaça de Catalunya i Plaça del Teatre.

CLUB DE MAR

C. A. D. C. I.

Diumenge, dia 14, a les 4'30 de la tarda

Grans regates a rem

CAMPIONATS DE CATALUNYA

Moll Barcelona (Estació Marítima)

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria

Diumenge, 14 de maig, a les deu de la vetlla. Companyia ELVIRA FREMONT

L'endemà de bodes

La divertida comèdia en tres actes d'En Josep Pous i Pagès i la comèdia en un acte de N'Antoni N. Puya

El marit de la viudeta

TURO PARK

Parc de Moda

Encisadors jardins, preciós roserar perfumat per milions de roses.

NOVISSIMES ATRACCIONS

Obert cada dia fins al capvespre. ENTRADA DE PASSEIG 50 CENTIMS

Queden nuls els «pases» de favor de la passada temporada.

TURÓ PARK

PARC DE MODA

Demà, dissabte, a les deu de la nit INAUGURACIO de la temporada d'estiu

Inauguració del servei de Restaurant als elegants salons del Casino i magnífica terrassa. Gran castell de focs artificials per l'acreditada casa Espinós, de Reus.

Inauguració del servei d'autos-òmnibus Plaça Catalunya (davant Banca Arnés) al TURO-PARK.

PARC

Dissabte vinent, 13, a les deu de la nit

INAUGURACIO

de la temporada d'estiu

NOVES ATRACCIONS

Concert per la BANDA DEL REGIMENT DE VERGARA. TRACA DE GRAN LUXE. Reformes al Gran Casino. Servei per cobert i a la carta. Espaiós saló per a banquets.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — De les quatre de la tarda a les quatre de la matinada

Estupenda verbena madrilenya.

Tarda i nit, entrada i consumació una pesseta.

:: Grans Magatzems **DAMIANS**

Articles per a 1.ª Comunió

Grans novetats en

Sederia i Llaneria per a Estiu

SASTRERIA

Vestits i capells per a senyora i nena

Exhibició dels darrers models

Extens assortit en **BARRETS de PALLA**

Gran varietat d'articles

al preu únic de **3'95** Pessetes

La boca es conserva forta i sana amb l'ús continuat de

Aigua Oxigenada VOLCÁN

No poder assaborir les delicies del ben menjar PER TENIR MALA DENTADURA és una d'aquelles petites penes que ens fan estar molt sovint consirosos

L'oxigen que desprèn al posar-se en contacte amb les dents i genives, destrueix totalment el microbis que corquen la dentadura

FARMACIES PRINCIPALS

Dipositaris: J. URIACH I C.ª Bruch, 49

Anuncis

CALÇATS NOVELTY

Els millors i més econòmics

Sabates oscària superior Senyor — 18'50

Sabates lona blanca, Senyora — 6'90

Sabates lona blanca, nens. . . — 3'00

1-Plaça Santa Anna-1

A Montserrat

Servei d'autos des de Monistrol a Montserrat i viceversa, en combinació amb tots els trens de la línia del Nord. Amb aquest nou servei es pot anar per ptes. 5'20 de Barcelona a Montserrat. — Els que desitgin anar en auto des de Monistrol fins a Montserrat demanin sols bitllet d'anada fins a Monistrol.

El diumenge, dia 14, inauguració d'aquest servei.

Fàbrica de panyeria i drils de VALENTÍ SOLER

Assortit immens en Gabardines, Estams, Frescos i Xeviots. Esta ms novetat, des de 6'50 pessetes metre, fabricats a Sabadell. Venda de retalls els dijous i dissabtes. Avinyó, 7, entresol, cantonª Fernando.

COPIES Circulars

reproduïdes en l'aparell **MULTIGRAPH**

LES MES PERFECTES

Casa Garcia Suarez

38, Rambla Catalunya

Telèfon 4335 A.

Catarro dels nois

L'Anti catarral BORBONI T, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

TORRE

espaiosa per a vendre amb gran jardí, aigua, gas i electricitat, a 4 minuts tramvia. lliure de càrregues i disponible. 38.000 pessetes. — Raó a la mateixa, Ruiz de Padrón, n.º 58.

MODES

Variadíssim assortit en capells, a partir de

17'50 Ptes.

MODES CASTILLO

Plaça Universitat, 3, primer

Hèrnies

(TRENCADURES) Està comprovat per l'experiència que l'enemic més gran del trencat es l'ús d'un mal braguer que no li conté degudament l'hèrnia obligant-lo a portar una vida malaltissa que es converteix en constant amenaça contra sa existència. L'especialista **Senyor Vives** posa a l'abast de tots els trencats son privilegiat «**Braguer Medical**» que com bat amb gran èxit tan molestosa malaltia. El trencat que usa per primera vegada el dit aparell experimenta una sensació de benestar i comoditat immensa, obtenint la contenció de sa hèrnia tan perfectament, que el lliura instantàniament de tot perill, tonificant-li a la vegada les parts herniades fins a llur definitiva curació, mètode que substitueix amb indiscutible aventatge a la perillosa operació.

TRENCATS: Abans d'operar-vos ni comprar braguers defectuosos que posen en perill vostra apreciada salut, veniu a consultar-nos, perquè nostra casa us pot oferir consells de 30 anys d'experimentació en el tractament de tota classe d'hèrnies: és la millor garantia que podeu desitjar. Despatx: de 9 a 12 i de 3 a 8.

Els diumenges i dies festius: de 9 a 12

Rambla Centre, 12 pral., casa «VIVES» (tocant Liceu)

PANYERIA

J. MIR VIVES, S. A. Ronda Sant Pere, 15. Per a senyores, senyors i nens. Drils, Frescos, Estams Austràlia, Pantalons de corte. Gèneres blaus i negres. Preus incompetibles. Recomanem bons sastres i econòmics. Venda de retalls cada dilluns.

Medicaments

químicament purs, específics farmacèutics i aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Bottai Baltà. Rambla de Catalunya núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Reumatisme Neurálgies Ciàtica Lumbac

CALMA a les primeres dosis. CURA aviat. — ANALGES C SOLER ARANDAS. Depositaris: Fills de J. Vidal i Ribas, S. en C. — De venda: Centres d'específics i farmàcies.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS Palla, 13 i 15, pral.

Vendes

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compro or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Núñez

Rambla de les Flors, 8 A

Cardenal Casañas, 8.

Es ven caseta

barata aprop d'Horta, a cinc minuts tramvia. Preu econòmic. Vista panoràmica. Raó: Giralt Pellicer, 8, baixos.

Tapissos pintats

La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició continua de quadros a l'oli, gravats, oleografies, etc. Fabricació de marcs i motllures. No compreu sense abans visitar aquesta casa F. Montfalcon, Boters, núm. 4, final de la Portaferrissa.

Lloguers

Pianos de lloguer de varis preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Vilanova i Geltrú

PLATJA

Magnífics pisos, planta i pral. Raó a la mateixa casa, números 59 i 60, i a Barcelona, Boters, n.º 6, 2.n, 1.ª - De 3 a 5.